

FERENC PÁPA
CHRISTUS VIVIT

PÁPAI MEGNYILATKOZÁSOK

54

Sorozatszerkesztő
DÍÓSI ISTVÁN

FERENC PÁPA

CHRISTUS VIVIT

KEZDETŰ
SZINÓDUS UTÁNI APOSTOLI BUZDÍTÁSA

A FIATALOKHOZ
ÉS ISTEN EGÉSZ NÉPÉHEZ

2019. március 25.

SZENT ISTVÁN TÁRSULAT
az Apostoli Szentszék Könyvkiadója
Budapest 2019

Az eredeti mű címe:
Esortazione apostolica postsinodale
Christus vivit
del Santo Padre
Francesco
ai giovani e a tutto il popolo di Dio

Fordította
DR. DIÓS ISTVÁN

Lektorálta
CSORDÁS GÁBOR

© Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, 2019

ISSN 1788-8948
ISBN 978 963 277 824 2

SZENT ISTVÁN TÁRSULAT
1053 Budapest, Veres Pálné utca 24.
www.szit.katolikus.hu
Felelős kiadó: Dr. Rózsa Huba alelnök
Felelős kiadóvezető: Farkas Olivér igazgató

BEVEZETÉS

1. Christus vivit, 'Krisztus él'. Ő a mi reményünk, és e világ legszébb fiatalsága. Minden, amihez csak hozzáér, megfiatalodik, megújul, betelik étellel. Ezért az első szavak, melyeket egyenként minden keresztény fiatalhoz intézni szeretnék, ezek: Ő él, és éltetni akar téged!

2. Ő benned van, veled van és nem hagy el soha. Ezért te eltávolodhatsz, a Föltámadott azonban melletted marad, hív téged, és várja újrakezdésedet. Amikor a szomorúság, a düh, a félelmek, a kétségek vagy a csalódások miatt öregnek érzed magad, Ő ott lesz, hogy visszaadja neked az erőt és a reményt.

3. Minden keresztény fiatalnak szeretettel írom ezt az apostoli buzdítást, azaz egy levelet, mely felidézi hitünk néhány alapvető igazságát, és ugyanakkor biztat az életszentségben és a saját hivatás iránti elkötelezettségben való növekedésre. Mivel azonban mérföldkőről van szó egy szinodális folyamat környezetében, ugyanakkor Isten egész népéhez, a pásztorokhoz és a hívekhez is fordulok, mert a fiatalokról és a fiatalok érdekében történő reflexió valamennyiünket megszólít és ösztökél. Ezért néhány bekezdésben közvetlenül a fiatalokhoz, másutt tágabb körhöz fogok szólni az Egyház ügyeinek megértése érdekében.

4. Ráhagyatkoztam az elmúlt év Szinódusa reflexióinak és párbeszédeinek gazdagságára. Itt nem tudom felsorolni az összes eredményt, melyekről a *Záródokumentumban* olvashattok, hanem

csak azokat a javaslatokat foglaltam e levélbe, melyeket fontosabbnak látok. Így az én szavam az egész világ hívei ezreinek hangjával gazdagodott, akik eljuttatták véleményüket a Szinódushoz. Még nem hívó fiatalok is, akik reflexióikkal részt akartak venni a Szinódus munkájában, fölvetettek olyan problémákat, melyek bennem új kérdéseket szültek.

ELSŐ FEJEZET

MIT MOND ISTEN SZAVA A FIATALOKRÓL?

Fiatalok a Bibliában

5. Induljunk el és gyűjtsünk össze néhány értékes helyet a Szentírásból, melyekben a fiatalokról van szó, és arról, hogy az Úr hogyan találkozik velük.

Az Ószövetségben

József, Jákob fia

6. Abban a korban, amikor a fiatalok keveset számítottak, néhány szentírási hely azt mutatja, hogy Isten más szemmel néz. Látjuk például, hogy József a legkisebb volt a családban (vö. Ter 37,2-3), ennek ellenére Isten álomban nagy dolgokat közöl vele, és ő összes testvérét felülmúlta nagyon fontos hivatalokban, pedig még csak a huszadik éve körül járt (vö. Ter 37-47. f.).

Gedeon

7. Gedeonban fölismerjük a fiatalok őszinteségét, akik még nem szoktak hozzá a tények szépítgetéséhez. Amikor azt mondták neki, hogy vele van az Úr, ezt válaszolta: „Ha velünk van az Úr, miért történt velünk mindez?” (Bír 6,13.) Isten azonban nem vette zokon ezt az ellenvetést, és megismételte a neki szánt szerepet: „Menj, s ennek a te erődnek a birtokában szabadítsd ki Izraelt Mídián kezéből” (Bír 6,14).

Sámuel

8. Sámuel határozatlan gyermek volt, de az Úr kommunikált vele. Egy felnőtt tanácsát követve kitérte a szívét, hogy meghallja Isten hívását: „Szólj, Uram, mert hallja a te szolgád” (1Sám 3,9-10). Ezáltal lett nagy próféta, aki nagyon fontos pillanatokban avatkozott be hazája érdekében. Saul király is ifjú volt, amikor az Úr meghívta és küldetést adott neki (vö. 1Sám 9,2).

Dávid

9. Dávid királyt gyermekkorában választották ki. Amikor Sámuel próféta kereste Izrael leendő királyát, egy ember nagyobb és tapasztaltabb fiait mutatta be neki. A próféta azonban azt mondta, hogy a fiatal Dávid a választott, aki a juhokat legeltette (vö. 1Sám 16,6-13), mert „az ember a külsőt nézi, az Úr azonban a szívét” (7. v). A fiatalság dicsősége inkább a szívben, mint a testi erőben vagy a másokban keltett benyomásban rejlik.

Salamon

10. Salamon, amikor atyja helyére kellett lépnie, elveszettnek érezte magát, ezt mondta Istennek: „Fiatal ember vagyok, nem tudom, miként kell uralkodni” (1Kir 3,7). Ennek ellenére a fiatalság vakmerősége arra készítette, hogy a bölcsességet kérje Istentől, és elvállalta küldetését. Valami hasonló történt Jeremiás prófétával, aki arra kapott meghívást nagyon fiatalon, hogy ébressze a népet. Félelmében így szólt: „Jaj, Uram Isten! Nézd, nem tudok én beszélni, hiszen még ifjú vagyok” (Jer 1,6), de az Úr arra kérte, hogy ne beszéljen így (vö. Jer 1,7), és hozzáfűzte: „Ne félj tőlük, mert veled vagyok és megoltalmazlak” (Jer 1,8). Jeremiás küldetése iránti odaadása mutatja, hogy mi válik lehetővé, ha a fiatalság frissessége és Isten ereje egyesül.

A szíriai Námán szolgálója

11. Egy héber kislány, aki az idegen katona, Námán szolgálója volt, hittel lépett közbe, hogy segítsen rajta, és meggyógyuljon betegségéből (vö. 2Kir 5,2-6). A fiatal Rut a nagylelkűség példája lett

azzal, hogy kegyvesztett anyósa mellett maradt (vö. Rut 1,1-18), és megmutatta, milyen bátorság van benne az élet folytatásához (Rut 4,1-17).

Az Újszövetségben

A tékozló fiú

12. Jézus egyik példabeszéde (vö. Lk 15,11-35) elmondja, hogy a „fiatalabb” fiú az atyai házból el akart menni egy távoli országba (vö. 12-13. v.), de önállóságról szóló álmai kicsapongássá és züllöttséggé változtak (vö. 13. v.), és megtapasztalta az elhagyatottság és a szegénység kegyetlenségét (vö. 14-16. v.). Azonban képes volt meggondolni magát az újrakezdésre (vö. 17-19. v.), és úgy döntött, hogy útra kel (vö. 20 v.). A fiatal szívre jellemző, hogy hajlandó a változásra, képes fölkelni a földről, és okulni az életből. Miért ne követhetnénk a fiút ezen új vállalkozásában? Az idősebb testvérnek azonban már megöregedett a szíve, és hagyta, hogy a kapzsiság, az önzés és az irigység hatalmában tartsa (vö. 28-30. v.). Jézus inkább a tékozló fiatalat dicséri, aki elindult a jó úton, mint azt, aki hűségesebben gondolja magát, de nem szerető és irgalmas lélekkel él.

Szent Pál tanítása

13. Az örökké ifjú Jézus olyan szívet akar nekünk ajándékozni, mely mindig fiatal. Isten Szava ezt kéri tőlünk: „El a régi kovással, hogy új tésztává legyetek” (1Kor 5,7). Ugyanakkor felszólít, hogy vessük le magunkról a „régibb embert”, és öltünk magunkra az „újat” (Kol 3,9-10).¹ És amikor elmagyarázza, mit jelent magunkra öltetni azt a fiatalságot, mely „megújul” (10. v.), azt mondja, hogy ez azt jelenti, hogy „ölsétek magatokra az irgalmasságot, a jóságot, az alázatot, a szelídséget és a türelmet. Viseljétek el egymást és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek panaszja van a másik ellen” (Kol 3,12-13). Ezt azt jelenti, hogy az igazi fiatalság abban

¹ A görögben ugyanaz a szó jelenti azt is, hogy 'új' és azt is, hogy 'fiatal'.

áll, hogy szeretni képes a szívünk. Ezzel szemben a lélek öregsége mindaz, ami elválasztja a többiektől. Ezért jut erre a következtetésre: „Legfőként pedig szeressétek egymást, mert ez a tökéletes köteléke” (Kol 3,14).

Jézus számára az életkor nem jelentett kiváltságokat

14. Megjegyzendő, hogy Jézusnak nem tetszett, ha a felnőttek megvetéssel néztek a fiatalokra, vagy zsarnoki módon szolgáljuknak tekintették őket. Épp ellenkezőleg azt parancsolta: „A legnagyobb legyen olyan, mintha a legkisebb volna” (Lk 22,26). Jézus számára az életkor nem jelentett kiváltságokat, és ha valaki fiatalabb volt, az nem jelentette azt, hogy kevesebbet ér, vagy kevesebb a méltósága.

A fiatalokat úgy kell kezelni, mint „testvéreket”

15. Isten Szava azt mondja, hogy a fiatalokat úgy kell kezelni, mint „testvéreket” (1Tim 5,1). És a szülőknek azt ajánlja: „Ne keserítsétek gyermekeiteket, nehogy kedvüket veszítsék” (Kol 3,21). Egy fiatal nem lehet bátortalan, sajátossága, hogy nagy dolgokról álmodik, tágas horizontokat keres, többre merészkedik, meg akarja hódítani a világot, tud feladatokat vállalni, és önmagából a legjobbat akarja adni, hogy a meglévőnél valami jobbat alkosson. Ezért buzdítom a fiatalokat, hogy ne engedjék elrabolni tőlük a reményt, és mindegyiküknek megismétlem: „Senki ne becsüljön le ifjú korod miatt” (1Tim 4,12).

A fiatalok okosak legyenek

16. Ugyanakkor azonban [Isten Szava] azt ajánlja a fiataloknak: „engedelmeskedjétek az előljáróknak” (1Pt 5,5). [A Pápa szövegében: „vessétek alá magatokat az öregeknek” – *a ford. megj.*] A Biblia mindig mély tiszteletre buzdít az öregek iránt, mert ők a tapasztalat örökségének birtokosai, megtapasztalták a sikereket és a kudarcokat, az élet örömeit és nagy fájdalmait, a reményeket és a csalódásokat, és a szívük csendjében sok történetet őriznek, melyekkel segíteni tudnak abban, hogy ugyanazt el ne hibázzuk,

és hamis délibábok meg ne csaljanak minket. Egy bölcs öreg szava arra int, hogy tartsunk tiszteletben bizonyos határokat, és a kellő pillanatban tudjunk uralkodni magunkon: „Buzdítsd az ifjakat is, hogy mindenben fegyelmezetten éljenek” (Tit 2,6). [A pápa szövegében: „Buzdítsd a fiatalabbakat is, hogy okosak legyenek” – *a ford. megj.*] Nem jó bálványozniuk a fiatalságukat, vagy annak a magatartásnak a hibájába esni, amely megvet másokat életkoruk vagy idősebb voltuk miatt. Jézus azt mondta, hogy a bölcs ember tud a kincstárából új és régi dolgokat előhozni (vö. Mt 13,52). A bölcs fiatal nyitott a jövő felé, de mindig képes megbecsülni mások tapasztalatát.

A gazdag ifjú Márknál

17. Márk evangéliumában feltűnik valaki, aki amikor Jézus a parancsolatokra emlékezteti, ezt mondja: „Mindezeket megtartottam ifjúkoromtól fogva” (10,20).

Ezt már a zsoltár is mondta: „Mert te vagy, Istenem, bizodalمام, Uram, te vagy reményem ifjúságom óta [...] Istenem, te tanítottál ifjúkorom óta, még ma is csodáidról emlékezem” (Zsolt 71,5.17). Nem kell bánkódnia amiatt, hogy valaki az ifjúságát arra pazarolta, hogy jó volt, azáltal, hogy kitárta a szívét az Úr felé, és erkölcsösen élt. Ez semmitől nem fosztja meg a fiatalságot, hanem megerősíti és megújítja: „Mint a sas, megújítja ifjúságodat” (Zsolt 103,5). Ezért panaszkodott Szent Ágoston: „Későn szerettelek meg téged, oly régi és oly új szépség! Későn szerettelek meg téged!”² És mégis az a gazdag ember, aki ifjúságában hűséges volt Istenhez, hagyta, hogy az évek megfosszák álmaitól, és inkább a vagyonához kötődött (vö. Mk 10,22).

A gazdag ifjú Máténál

18. Ezzel szemben Máté evangéliumában egy fiatal jelenik meg (vö. 19,20.22), aki azért közeledik Jézushoz, hogy valami többet kérjen (vö. 20. v.) a fiatalokra jellemző nyitott lélekkel, mely új

² *Vallomások* X,27: PL 32,795.

horizontokat és nagy kihívásokat keres. Valójában a lelke nem volt annyira fiatal, mert már kötődött a gazdasághoz és a kényelemhez. Az ajka azt állította, hogy valami többre vágyik, de amikor Jézus azt kérte tőle, hogy legyen nagylelkű és ossza szét a javait, kiderült, hogy nem képes elszakadni attól, amit birtokolt. végül „hallván ezt a szót, az ifjú szomorúan elment” (22. v.). Lemondott a fiatalságáról.

Az öt okos és öt balga szűz

19. Az evangélium beszél néhány okos leányról is, akik készségesek és figyelmesek, mások viszont szórakozottak és aluszékonyak voltak (vö. Mt 25, 1–13). Ugyanis az ifjúságot el lehet tölteni szórakozással, elrepülve az élet felszíne fölött, aluszékonyan, mély kapcsolatok ápolására képtelenül, anélkül hogy behatolnánk az élet szívébe. Így azonban egy szegényes, alaptalan jövőt készítünk elő. De el lehet tölteni az ifjúságot úgy is, hogy szép és nagy dolgokkal foglalkozunk, és így étellel és belső gazdagsággal teli jövőt készítünk.

A feltámasztott naimi ifjú

20. Ha eltékozoltad a belső erőt, az álmokat, a lelkesedést, a reményt és a nagylelkűséget, Jézus úgy jelenik meg előtted, mint az özvegy asszony halott fia előtt, és a Föltámadott minden erejével szól hozzád az Úr: „Ifjú, mondom neked, kelj föl!” (Lk 7, 14).

21. A Szentírásnak még sok más részlete is van, melyek rávilágítanak erre az életszakaszra. Közülük néhányat a következő fejezetekben fogunk elemezni.

MÁSODIK FEJEZET

JÉZUS KRISZTUS MINDIG FIATAL

Jézus fiatal ember a fiatalok között

22. Jézus „fiatal ember fiatalok között, hogy a fiatalok példája legyen, és az Úrnak szentelje őket”.³ Ezért a Szinódus azt mondja, hogy „a fiatalság az életnek sajátos és pezsdítő szakasza, amelyet maga Jézus is átélt és megszentelte”.⁴ Mit is mond az evangélium Jézus fiatalságáról?

Jézus fiatalsága

Jézus fiatalon halt meg

23. Amikor az Úr a kereszten „kilehelte a lelkét” (Mt 27,50), kevéssel volt több 30 évnél idősebb (vö. Lk 3,23). Fontos tudatosítanunk, hogy Jézus fiatal ember volt. Abban az életszakaszban adta oda az életét, amit ma fiatal felnőtteknek nevezünk. Ifjúsága teljében kezdte meg nyilvános működését. Ekkor „támadt” a világosság (vö. Mt 16), főként amikor teljesen odaadta az életét. Életének vége nem improvizáció volt, hanem az ellenkezője, mert egész ifjúsága minden mozzanatában értékes felkészülés volt, hiszen „Jézus életében minden az ő misztériumának a jele”,⁵ és „Krisztus egész élete a megváltás misztériuma”.⁶

³ Szent Ireneusz: *Adversus haereses* II,22,4: PG 7,784.

⁴ A XV. Rendes Püspöki Szinódus *Záródokumentuma*, 60. (A továbbiakban: ZD.)

⁵ *A Katolikus Egyház Katekizmusa*, 515.

⁶ Uo. 517.

Jézus gyermekkora

24. Az evangélium Jézus gyermekkoráról nem beszél, de serdülő- és ifjúkorából néhány eseményt elmond. Máté az Úr fiatalságának periódusát két esemény közé ágyazza be: családja Názáretbe való visszatérése az Egyiptomban való menekülés után és a Jordánban való keresztelkedése közé, amikor megkezdte nyilvános küldetését. A Gyermek Jézus utolsó képei az Egyiptomba menekült (Mt 2,14-15), majd a Názáretbe visszaköltözött Kisdedet mutatják (vö. Mt 2,19-23). A fiatal felnőtt Jézus első képei a Jordán folyó mellett a tömegben mutatják Őt, aki azért ment oda, hogy az unokabátyjánál, Keresztelő Jánosnál népének egyikeként megkeresztelkedjék (vö. Mt 3,13-17).

Jézus fiatalon kezdett tanítani

25. Jézus keresztsége nem olyan, mint a miénk, mely bevezet minket a kegyelmi életbe, hanem felszentelés élete nagy küldetésének megkezdése előtt. Az evangélium azt mondja, hogy az ő keresztsége az Atya örömének és tetszésének oka: „Te vagy az én szeretett Fiam” (Lk 3,22). Jézus úgy jelent meg, mint akit betöltött a Szentlélek, aki a pusztába vezette őt. Így készült fel arra, hogy prédikálni és csodákat művelni, szabadítani és gyógyítani menjen (vö. Lk 1-14. f.).

Minden fiatal, aki úgy érzi valami küldetés végrehajtására hivatott ezen a földön, bensőjében fölismerheti, hogy az Atyaisten ugyanazokat a szavakat intézi hozzá: „Te vagy az én szeretett Fiam”.

Jézus rejtett élete Názáretben

26. Az evangéliumi elbeszélések között van egy, mely Jézust serdülőkkora végén mutatja, akkor, amikor visszatért szüleivel Názáretbe, miután elveszítették őt, és megtalálták a templomban (vö. Lk 2,41-51). Az evangelista azt mondja: „engedelmeskedett nekik” (vö. Lk 2,51), mert nem tagadta meg a családját. Ezután Lukács hozzáfűzi, hogy Jézus „növekedett bölcsességben, korban és kegyelemben Isten és az emberek előtt” (Lk 2,52). Ez azt jelen-

ti, hogy készült, és ebben az időszakban elmélyítette kapcsolatát az Atyával és a többi emberrel. Szent II. János Pál ezt úgy magyarázta, hogy nemcsak testileg növekedett, hanem „Jézusban lelki növekedés is történt”. Mert „a kegyelem teljessége Jézusban az életkorától függött: mindig teljes volt, de az életkorral együtt növekedő teljesség”.⁷

Jézus serdülő- és ifjúkora készüllet volt a nagy küldetésre

27. Ezen evangéliumi adatok alapján állíthatjuk, hogy Jézus fiatalkorában „alakult”, készült az Atya tervének megvalósítására. Serdülő- és ifjúkora e magasztos küldetés felé irányította Őt.

Jézus názáreti élete

28. Serdülő- és ifjúkorában Jézus Atyával való kapcsolata a szeretett Fiúé volt; az Atyához vonzódva növekedett és foglalkozott az Atya dolgaival: „Nem tudtátok, hogy nekem Atyám dolgaiban kell lennem?” (Lk 2,49) De nem kell azt gondolnunk, hogy Jézus egy magányos, csak önmagára gondoló fiatal volt. Az emberekkel való kapcsolata egy olyan fiatalé volt, aki egy falusi közösségbe jól beilleszkedő család életét élte. Megtanulta az apa mesterségét, majd ácsként a helyébe lépett. Ezért az evangéliumban egy alkalommal „az ács fiának” (Mt 13,55), máskor egyszerűen „az ácsnak” (Mk 6,3) nevezik. Ez a részlet azt mutatja, hogy olyan falusi gyermek volt, mint a többiek, és teljesen normális kapcsolatai voltak. Senki nem tekintette rendkívüli vagy a többiektől elkülönülő fiatalnak. Ezért amikor Jézus szólásra emelkedett a zsinagógában, az emberek nem tudták elképzelni, honnan vette a bölcsességet: „Hát nem József fia ez?” (Lk 4,22).

A 12 éves Jézus elveszésének tanulságai

29. Tény, hogy „Jézus sem zárt és kizárólagos kapcsolatban nőtt fel, csak Máriával és Józseffel, hanem szívesen mozgott a nagyobb

⁷ *Katekézis* (1990. június 27.), 2-3: *Insegnamenti* 13,1 (1990), 1680-1681.

családban, melyben rokonok és barátok éltek.”⁸ Így érthető, hogy a jeruzsálemi zarándoklatról hazatérőben a szülők nyugodtak voltak, pedig egy teljes napon át nem látták, mert azt gondolták, hogy a tizenkét éves gyermek (vö. Lk 2,42) a többiek között van: „Abban a hitben, hogy az úti társaságban van, mentek egy napig” (Lk 2,44). Azt gondolták, Jézus minden biztonnyal ott van, együtt megy a többiekkel, tréfálgozik a kortársaival, hallgatja a felnőttek elbeszéléseit, és részt vesz a karaván örömeiben és a szomorúságaiban. A *szinódia* szó, melyet Lukács a zarándokkaraván jelölésére használ, pontosan ezt az „úti társaságot” jelenti, melynek a Szent Család is része. Szülei bizalmának köszönhetően Jézus szabadon mozog, és tanul együtt menni a többiekkel.

Jézus ifjúsága megvilágosít

Jézus fiatalsága minden fiatal modellje

30. Jézus életének ezen részletei indításokat adhatnak minden fiatalnak, aki növekedik és készül küldetése teljesítésére. Ezzel együtt jár az Atyával való kapcsolat érlelődése abban a tudatban, hogy tagja a családnak és a közösségnek, és nyitottan arra, hogy beteljen a Szentlélekkel, aki vezeti sajátos hivatása, az Istentől rábízott küldetés teljesítésére.

Mindezt nem szabad figyelmen kívül hagyni a fiatalok lelkipásztori gondozásában, hogy ne olyan projekteket alkossunk, melyek elszigetelik a fiatalokat a családtól és a világtól, vagy amelyek egy válogatott és minden fertőző hatástól megóvott kisebbséget formál belőlük. Sokkal inkább olyan projektekre van szükségünk, melyek megerősítik, kísérik és készítetik őket a másokkal való találkozásra, a nagylelkű szolgálatra, a küldetésre.

⁸ *Amoris laetitia*, szinódus utáni apostoli buzdítás (2016. március 19.), 182: AAS 108 (2016), 384.

Jézusban minden fiatal megtalálhatja magát

31. Jézus nem messziről vagy kívülről világít meg benneteket, fiatalok, hanem a saját fiatalságából kiindulva, melyet megoszt veletek. Nagyon fontos szemlélni a fiatal Jézust, akit az evangéliumok mutatnak nekünk, mert Ő valóban egy lett közületek, és Őbenne a fiatal szívek sok jellemző vonása fölfedezhető. Ezt láthatjuk például a következő jellemvonásokban: „Jézus feltétlenül bízott az Atyában, baráti kapcsolata volt a tanítványaival, és a nagyon nehéz pillanatokban is hű maradt hozzájuk. Mély együttérzést tanúsított a leggyengébbek, főleg a szegények, a betegek, a bűnösök és a kirekesztettek iránt. Bátran szembeszállt kora vallási és politikai vezetőivel, megtapasztalta, mit jelent a meg nem értés és a kizárás, átélte a szenvedéstől való félelmet, megismerte a kín-szenvedés törekenységét, belelátott a jövőbe, az Atya erős kezére és a Lélek erejére hagyatkozott. Jézusban minden fiatal megtalálhatja magát [...]”⁹

Jézus fiatalsága az előregedett világ igazi fiatalsága

32. Másrészt Jézus föltámadott és részesíteni akar minket föltámadásának újdonságában. Ő az igazi fiatalsága egy előregedett világnak, és egy olyan univerzum fiatalsága is, mely a „vajúdás fájdalomával” (Róm 8,22) várja, hogy magára öltse az Ő világosságát és életét. Az Ő közelében ihatunk abból az igazi forrásból, amely életben tartja álmainkat, terveinket, nagy ideáljainkat, és arra készíti, hogy hirdessük azt az életet, melyet érdemes élni. Márk evangéliumának két különös részletében láthatjuk a meghívást a föltámadottak igazi fiatalságára. Egyrészt az Úr szenvedéstörténetében megjelenik egy félnék ifjú, aki próbálta követni Jézust, de ruhátlanul elfutott (14,51-52), egy ifjú, akinek nem volt bátorsága mindent kockáztatni az Úr követéséért. Másrészt az üres sírnál ott látunk egy „fehér ruhába öltözött” (16,5) ifjút, aki a félelem legyőzésére szólított fel és hirdette a föltámadás örömét (vö. 16,6-7).

⁹ ZD 63.

Jézus fiatalsága a csillagunk

33. Az Úr arra hív minket, hogy csillagokat gyűjtsünk a többi fiatal éjszakájában; arra hív, hogy az igazi csillagokat figyeljük, azokat a különleges jeleket, melyeket Ő ad nekünk, hogy ne maradjunk mozdulatlanok, hanem hasonlítsunk a megvetőhöz, aki a csillagokból olvasta ki a vetés idejét. Isten csillagokat gyűjt számunkra, hogy folytathassuk az utat: „A csillagok vidáman ragyognak helyükön, de ha Ő szólítja őket, azt felelik: »Itt vagyunk!«.” [A pápa szövegében: „A csillagok ragyogtak őrhelyeiken és örvendeztek; Ő szólította őket, és válaszoltak” – *a ford. megj.*] De számunkra maga Krisztus a reménység nagy világítója és a vezető éjszakánkban, mert Ő a „ragyogó hajnalcsillag” (Jel 22,16).

Az Egyház fiatalsága

Az Egyháznak fiatalnak kell lennie

34. Fiatalnak lenni több, mint életkor: a szív állapota. Ezért egy olyan ősi intézmény, mint az Egyház, megújulhat és visszatérhet az ifjúsághoz nagyon hosszú történetének különböző szakaszaiban. Valóban legragikusabb pillanataiban érzi a hívást, hogy térjen vissza az első szeretethez. Ezen igazság tudatában mondta a II. Vatikáni Zsinat: „Az Egyház a mindig benne élő hosszú múlttól gazdagon, és az emberi tökéletesség, a történelem és az élet végső célja felé haladva az időben a világ igazi fiatalsága.” Az Egyházban mindig találkozni lehet Krisztussal, „a fiatalok társával és barátjával”.¹⁰

¹⁰ *Üzenet az emberiségnek: A fiataloknak.* (1965. december 8.): AAS 58 (1966), 18.

A megújítást elfogadó Egyház

Az Egyház fiatalságának feltételei

35. Kérjük az Úrtól, hogy szabadítsa meg az Egyházat azoktól, akik öregíteni akarják, a múlthoz akarják kötni, fékezni és mozdulatlanná akarják tenni. Kérjük azt is, hogy szabadítsa meg egy másik kísértéstől: azt higgye, hogy attól fiatal, hogy enged mindannak, amit a világ kínál neki; azt higgye, hogy attól újul meg, hogy elkendőzi a maga üzenetét, és másokat utánoz. Nem. Akkor fiatal, ha azonos önmagával, ha fogadja Isten Szavának, az Eucharisztia-nak, Krisztus jelenlétének és az ő Lelkének mindig új erejét. Akkor fiatal, ha képes állandóan visszatérni a maga forrásához.

A tanúságtételhez bátornak kell lennünk

36. Igaz, hogy nekünk, az Egyház tagjainak nem kell extra embereknek lennünk. Mindenki megérezheti, hogy testvéreik vagyunk és közel vagyunk hozzájuk, mint az apostolok, akiket „az egész nép szeretett” (ApCsel 2,47; vö. 4,21.33; 5,13). Ugyanakkor azonban lennie kell bennünk a bátorságnak, hogy mások legyünk, olyan álmokat mutassunk fel, amilyen ez a világ nem ismer, tanúsodjunk a szépségről, a nagylelkűségről, a szolgálatról, a tisztaságról, a lelki erősségről, a megbocsátásról, a hivatásunkhoz való hűségről, az imádságról, az igazságosságért és a közjóért való küzdelemről, a szegények iránti szeretettől, és a szociális érzékről.

A fiatalok segíthetik az Egyházat

37. Krisztus Egyháza mindig beleeshet abba a kísértésbe, hogy elveszítse a lelkesedést, mert már nem hallja az Úr hívó szavát a hit kockázatára, és hogy a veszedelmek mérlegelése nélkül adjon oda mindent, és visszatérjen a hamis világi biztonságek kereséséhez. Épp a fiatalok segíthetik abban, hogy fiatalos maradjon, ne korrumpálódjék, ne horgonyozzon le, ne gőgösködjön, ne váljon szektává, szegényebb legyen és képes a tanúságtételre, az utolsók és a kiselejtezettek mellett álljon, harcoljon az igazságosságért, és alázattal engedje, hogy kérdéseket intézzenek hozzá. Ezek tudják

megajándékozni az Egyházat a fiatalság szépségével, amikor föl-
ébred benne „a képességet, hogy tudjon örülni annak, ami
kezdődik, hogy visszavonás nélkül tudja adni önmagát, tudjon
megújulni, és újra indulni új célok felé”.¹¹

A felnőtteknek empátiával kell hallgatniuk a fiatalokat

38. Aki közöttünk már nem fiatal, annak alkalmakra van szüksége, hogy közelről hallja a szavukat és késztetéseiket, és „a közelség létrehozza azokat a feltételeket, melyek szükségesek ahhoz, hogy az Egyház a dialógus tere és a megragadó testvériség tanúságtétele lehessen”.¹² Több teret kell biztosítanunk ahhoz, hogy a fiatalok szava visszahangozhasson bennük: „A meghallgatás az empátia légkörében lehetővé teszi az ajándékok cseréjét. [...] Ugyanakkor megteremti a föltételeket, hogy úgy hirdethessék az evangéliumot, hogy az döntő és termékenyítő módon jusson el a szívekhez.”¹³

Az idők jeleit figyelő Egyház

*Az Egyháznak össze kell gyűjtenie a fiatalok nézeteit,
sőt bírálatait is*

39. „Bár sok fiatal számára Isten, a vallás és az Egyház üres szavak, Jézus személyére mégis érzékenyek, ha vonzó és hatékony módon mutatják be nekik.”¹⁴ Ezért az Egyháznak nem szabad túlságosan önmagára koncentrálnia, hanem mindenekelőtt Jézus Krisztusra kell reflektálnia. Ezzel együtt jár, hogy alázattal be kell ismernie, hogy néhány konkrét dolgon változtatnia kell, és ennek érdekében szüksége van arra is, hogy összegyűjtse a fiatalok nézeteit, sőt bírálatait is.

¹¹ *Üzenet az emberiségnek: A fiataloknak.* (1965. december 8.): AAS 58 (1966), 18.

¹² ZD 1.

¹³ ZD 8.

¹⁴ ZD 50.

A fiatalok Egyháztól való elfordulásának komoly és figyelemre méltó okai vannak

40. A Szinóduson elismerték, hogy „a fiatalok jelentős része, különböző okokból, semmit nem vár az Egyháztól, mert nem tartják fontosnak egzisztenciájuk szempontjából. Sőt, egyesek kifejezetten kérik, hogy az Egyház hagyja őket békében, mert a jelenlétét unalmasnak, vagy egyenesen ingerlőnek találják. Ez a kérés gyakran nem kritikátlan és indulatos megvetésből fakad, hanem komoly és figyelemre méltó okai vannak: a szexuális és gazdasági botrányok, a felszentelt szolgák felkészületlensége arra, hogy megfelelő módon találkozzanak a fiatalok érzékenységgel, a homília és a szentírás-magyarázat körüli felületesség, a közösségen belül a fiatalokkal szembeni passzivitás, az Egyház lanyhasága hit és erkölcsi tanításának előadásában a mai társadalom felé.”¹⁵

A fiatalok igényei az Egyházzal szemben

41. Ha vannak is fiatalok, akik örülnek, ha látják, hogy az Egyház alázatosan biztos az értékeiben és képes az igazi és testvéri kritikára is, mások egy olyan Egyházat keresnek, amelyik jobban odahallgat, és nem állandóan elítéli a világot. Nem néma és félénk Egyházat akarnak látni, de nem is olyat, amely megszállottan két vagy három témáért háborúzik.

Ahhoz, hogy a fiatalok szemében az Egyház hihető legyen, olykor alázatosnak kell lennie, és egyszerűen meg kell hallgatnia, és abban, amit mások mondanak, föl kell ismernie a világosságot, mely segítheti az evangélium mélyebb felfedezésében. A védekező Egyház, mely megfedkezik az alázatról, elmulasztja a meghallgatást, nem engedi, hogy vitassák, elveszíti a fiatalságot, és múzeumává változik. Hogyan tudná így befogadni a fiatalok álmait? Igaz, hogy az evangélium igazságának birtokában van, de nem azt jelenti, hogy teljesen érti; sokkal inkább állandóan gyarapodnia kell e kimeríthetetlen kincs megértésében.¹⁶

¹⁵ ZD 53.

¹⁶ Vö. II. Vatikáni Zsinat: *Dei Verbum* dogmatikus konstitúció, 8.

A fiatal Egyház reagálása a kibívásokra

42. Például egy szélsőségesen félénk és megszervezett Egyház folyamatosan bírálhatja a nők jogainak megvédéséről szóló eszmefuttatásokat, és fölhívhatja a figyelmet az ilyen követelmények veszélyeire és lehetséges tévedéseire. Ezzel szemben az élő Egyház tud úgy reagálni, hogy figyelmet szentel a nők jogos követelményeinek, akik nagyobb igazságosságot és egyenlőséget kérnek. Fölidézhetjük a történelmet, és elismerhetjük a férfiak részéről az öntörvényűség, a megalázás, a rabszolgaság, a visszaélések és a férfias erőszak különböző formáinak hosszú folyamatát. Az ilyen látással képes lesz az Egyház magáévá tenni e jogok követeléseit, és meggyőződéssel tud hozzájárulni a férfiak és nők kölcsönös kapcsolatához. Anélkül, hogy beleegyezését adná mindahhoz, amit egyes feminista csoportok javasolnak. Ezen a téren a Szinódus meg akarta újítani az Egyház elkötelezettségét „minden szexuális erőszak és hátrányos megkülönböztetés ellen”.¹⁷ Ez a válasza egy olyan Egyháznak, mely fiatalnak tartja magát, és engedi, hogy a fiatalok kérdéseket intézzenek hozzá, és ösztökéljék érzékenységükkel.

Mária, a názareti leány

Szűz Mária a fiatal Egyház modellje

43. Az Egyház szívében fölragyog Mária. Ő a nagy modell a fiatal Egyház számára, mely frissen és tanulékonyan akarja követni Krisztust. Még nagyon fiatal volt, amikor kapta a hírt az angyaltól, és nem mulasztotta el, hogy kérdéseket tegyen fel (vö. Lk 1,34). De a lelke készséges volt és mondta: „Íme, az Úr szolgálóleánya” (Lk 1,38).

Szűz Mária „igen”-jének súlya

44. „Engem mindig megragad a fiatal Mária »igen«-jének ereje. Annak a »legyen nekem«-nek az ereje, amellyel az angyalnak válaszolt.

¹⁷ ZD 150.

Nem passzív vagy rezignált elfogadás volt. Egész más volt, mint az az igen, ami ezt jelenti: »Rendben, próbáljuk meg, és lássuk, mi lesz belőle.« Mária ezt a fenntartást, hogy »lássuk, mi lesz belőle«, nem ismerte. Ő döntött, felfogta, miről van szó, és »igen«-t mondott minden körülírás nélkül. Ahogy válaszol, egészen más, több. »Igen«-je azé a léleké, aki vállalkozni és kockáztatni akar, mindent kockára akar tenni, egyetlen biztosítéka a tudat, hogy egy ígéret hordozója.

Valamennyiőtöket egyenként kérdezem: Érzitek-e, hogy ígéret hordozói vagytok? Milyen ígéretet hordozok a szívemben, mit őrök a szívemben?

Kétségtelen, Máriának nehéz küldetése volt, de a nehézségek nem képtették arra, hogy »nem«-et mondjon. Került bonyodalmakba, de a bonyodalmak nem igazolnak bennünket, amikor a kislelkűség megbénít azzal, hogy nem látunk mindent előre világosan és biztonságosan. Mária nem kötött életbiztosítást! Mária vállalkozott, és ettől erős, ettől *influencer* ('véleményvezér')! »Igen«-je és szolgálni akarása erősebbek minden kétségnél és nehézségnél.¹⁸

Szűz Mária fiatalságában az erős asszony

45. Mária menekülés és képzelődések nélkül „tudta követni Fiának fájdalmát [...], tudta támogatni a tekintetével és oltalmazni a szívével; a fájdalmat, amely meggyötörte, de meg nem törte. Az »igen« erős asszonya lett, aki kitart és elkísér, oltalmaz és átölel. Ő a remény nagy őrzője. [...] Tőle tanulunk »igen«-t mondani azok mérhetetlen türelmére és kreativitására, akik nem veszítik kedvüket az újrakezdéshez olyan helyzetekben, amelyekben látszólag minden elveszett, és próbálnak családi teret és légkört, figyelmes központot teremteni, és kitárt karok akarnak lenni a nehézségekben.”¹⁹

¹⁸ *Beszéd a fiatalokkal való virrasztáson a XXXIV. Ifjúsági Világnapon, Panamában* (2019. január 26.): *L'Osservatore Romano*, 2019. január 28–29., 6.

¹⁹ *Imádság a keresztút végén a XXXIV. Ifjúsági Világnapon, Panamában* (2019. január 25.): *L'Osservatore Romano*, 2019. január 27., 12.

Szűz Mária a nagylelkű leány

46. Mária volt a nagylelkű leány, aki ujjongott az örömtől (vö. Lk 1,47), ő volt a Szentlélektől megvilágosított szemű szolgálóleány, aki hittel szemlélte az életet, és mindent megőrzött a szívében (vö. Lk 2,19.51). Készséges volt, kész volt útra kelni, amikor megtudta, hogy nagynénjének szüksége van rá, és nem gondolt a saját dolgaira, hanem „késlekedés nélkül” (Lk 1,39) elindult a hegyes vidékre.

Szűz Mária jelenlétében született az Egyház

47. Amikor kisgyermekét menteni kellett, Józseffel együtt távoli országba ment (vö. Mt 2,13-14), ott volt a tanítványok között, akik a Szentlelket várva együtt imádkoztak (vö. ApCsel 1,14). Így az ő jelenlétében született a fiatal Egyház, mely apostolaival elindult, hogy megszülessen egy új világ (vö. ApCsel 2,4-11).

Szűz Mária az égben Anyánk

48. Ez a leány ma az Anya, aki virraszt gyermekei fölött, fölöttünk, akik az életben gyakran fáradtan, segítségre szorulóan, de azzal a vágygal járunk, hogy ki ne aludjon bennünk a remény. Ezt akarjuk: ki ne aludjon bennünk a remény. Anyánk látja ezt a zarándokló népet, a fiatalok népet, szereti őket, és ők keresik őt, amikor csendet teremtenek a szívükben, annak ellenére, hogy útközben oly nagy a zaj, a fecsegés és a szétszóródás. De az Anya szemében csak a remény nyugodt csendjének van helye. És így Mária újra megvilágítja fiatalságunkat.

Fiatal szentek

Az Egyház fiatal szentjei: a fiatal Krisztus drága tükröződései

49. Az Egyház szíve telve van fiatal szentekkel is, akik életüket adták Krisztusért, sokan egészen a vértanúságig. A fiatal Krisztus drága tükröződései ők, akik felragyognak, hogy buzdítsanak és fölbresszenek aluszekönyságunkból. A Szinódus hangsúlyozta, hogy

„sok fiatal szent ragyogtatta fel teljes szépségében a fiatalkor jellegzetességeit, és koruk számára a változás valóságos prófétáivá lettek, és példájuk megmutatja, mire képesek a fiatalok, ha kiáradnak a Krisztussal való találkozásra”.²⁰

A fiatal szentek arra készítetnek, hogy térjünk vissza első szeretetünkhöz

50. „A fiatalok életszentsége által az Egyház megújíthatja lelki életét és apostoli buzdóságát. Az életszentség sok fiatal jó életéből fakadó balzsama meg tudja gyógyítani az Egyház és a világ sebeit azzal, hogy elvisz a szeretet teljességére, amelyre mindig hivatottak vagyunk: a fiatal szentek arra készítetnek, hogy térjünk vissza első szeretetünkhöz” (vö. Jel 2,4).²¹ Vannak szentek, akik nem érték meg a felnőttkort, és ránk hagyták annak tanúságát, hogy másként is meg lehet élni a fiatalságot. Legalább néhányukra emlékezünk különböző történelmi korokból, akik mind a maguk módján lettek szentek.

Szent Sebestyén

51. A 3. században Szent Sebestyén a császári testőrség fiatal kapitánya volt. Elmondják, hogy mindig csak Krisztusról beszélt, és próbálta megtéríteni bajtársait, egészen addig, amikor ráparancsoltak, hogy tagadja meg a hitét. Mivel ezt nem tett meg, nyílzáport zúdítottak rá, de túlélte, és továbbra is félelem nélkül hirdette Krisztust. Végül halálra ostorozták.

Assisi Szent Ferenc

52. Assisi Szent Ferenc még nagyon fiatal volt, telve álmokkal, amikor meghallotta Jézus hívását, hogy legyen szegény, mint ő, és tanúságtételével állítsa helyre az Egyházat. Ferenc örömmel mondott le mindenről, és lett az egyetemes testvériség szentje,

²⁰ ZD 65.

²¹ ZD 167.

mindenki testvére, és dicsérte az Urat teremtményeiért. 1226-ban halt meg.

Szent Jobanna

53. Jeanne d'Arc, Szent Johanna 1412-ben született. Fiatal parasztlány volt, és fiatalsága ellenére megvédte Franciaországot az ellenségtől. Felfogását és hívó életét nem értették, ezért máglyán halt meg.

A vietnámi Boldog Phu Yen András

54. Boldog Phu Yen András vietnámi ifjú volt a 17. században. Katekéta volt, és segítette a misszionáriusokat. Fogságba vetették, s mivel nem tagadta meg a hitét, megölték. Utolsó szava ez volt: „Jézus!”

Az indián Tekakwita Szent Katheri

55. Ugyanabban a században élt Tekakwita Szent Katheri, észak-amerikai indián leány. Üldözték a hitéért, és menekülőben háromszáz kilométert tett meg az erdőn át. Istennek szentelte magát, és e szavakkal halt meg: „Jézusom, szeretlek!”

Savio Szent Domonkos

56. Savio Szent Domonkos Máriának ajánlotta minden szenvedését. Amikor Bosco Szent János arra tanította, hogy az életszentséggel állandó öröm jár együtt, annyira kitért a szívét az örömről, hogy fertőzött vele. A legelesettebb és beteg társai mellett akart lenni. 1854-ben halt meg, 14 évesen, e szavakkal: „Milyen csodálatos, amit látok!”

Lisieux-i Szent Teréz

57. A Gyermek Jézusról nevezett Szent Teréz 1873-ben született. Sok nehézség leküzdése után 15 évesen beléphetett egy kármelita konventbe. A teljes hűség kis útját élte az Úr szerelmében, arra szentelve magát, hogy imádságával az Egyházat mozgó szeretet tüzét táplálja.

Az argentin Boldog Namuncurá Ceferino

58. Boldog Namuncurá Ceferino, argentin fiatal volt. A bennszülött népesség egy jelentős törzsfőnökének a fia. Szalézi kispap lett, azzal a határozott vágygal, hogy majd visszatér a törzséhez, és Krisztushoz vezeti őket. 1905-ben halt meg.

A kongói Boldog Bakanja Izidor

59. Boldog Bakanja Izidor kongói laikus fiatal volt, aki megvallotta a hitét. Hosszasan kínozták, mert más fiatalokat tanított a kereszténységre. Hóhérainak megbocsátva halt meg 1909-ben.

Az olasz Boldog Frassati Péter György

60. Az 1925-ben meghalt Boldog Frassati Péter György „magával ragadó fiatal volt, akinek öröme életének nagy nehézségeit győzte le”.²² Azt mondta, hogy viszonzni szeretné a szentáldozásban fogadott Jézus szeretetét azáltal, hogy látogatja és segíti a szegényeket.

A francia Boldog Callo Marcell

61. Boldog Callo Marcell francia fiatal 1945-ben halt meg. Ausztriában zárták koncentrációs táborba, ahol nagyon kemény munka közben erősítette fogolytársait a hitben.

Boldog Badano Klára

62. Az 1990-ben fiatalon meghalt Boldog Badano Klára „megtapasztalta, hogy a szeretet mennyire át tudja alakítani a fájdalmat [...], békéjének és örömeinek kulcsa az Úrba vetett teljes bizalom volt, a betegség elfogadása, titokzatos kifejezőjeként annak, hogy önmaga és mindenki üdvösségét akarja”.²³

²² Szent II. János Pál pápa: *Beszéd a fiatalokhoz Torinóban* (1980. április 13.), 4: *Insegnamenti* 3,1 (1980), 905.

²³ XVI. Benedek pápa: *Üzenet a XXVII. Ifjúsági Világnapra* (2012. március 15.): AAS 104 (2012), 359.

A fiatal szentek járjanak közben a világ fiataljaiért

63. Legyenek ők valamennyien az Egyház számára közbenjárók - azzal a sok fiatallal együtt, akik gyakran csendben és névtelenül élték meg az evangélium teljességét -, hogy sok örömteli, bátor és elkötelezett fiatal éljen benne, akik új tanúságot tesznek a világ előtt az életszentségről.

HARMADIK FEJEZET

TI VAGYTOK ISTEN JELEN IDEJE

A fiatalok nem csak a világ jövője

64. Miután képet alkottunk Isten Szaváról, nem szorítkozhatunk arra, hogy azt állítsuk: a fiatalok a világ jövője; nem, ők a jelen idő, szolgálataikkal a jelent gazdagítják. A fiatal ember többé nem gyermek, az élet olyan szakaszában van, melyben kezd különféle felelőségeket vállalni, mert a felnőttekkel együtt részese a család, a társadalom, az Egyház kibontakozásának. De változnak az idők, és visszatér a kérdés: hogyan érzik magukat a fiatalok ma, mi történik ma a fiatalokkal?

Pozitívumok

A fiatalok megajándékozzák hozományukkal a közösséget

65. A Szinódus elismerte, hogy az Egyház hívei nem mindig tanúsítják Jézus magatartását. Ahelyett, hogy készek lennének a figyelmes meghallgatásra, „olykor eluralkodik az előregyártott válaszok és kész receptek alkalmazása, anélkül hogy engedné elhangzani a fiatalos kérdéseket a maguk újdonságával, és elfogadná a provokációt”.²⁴ Másrészt amikor az Egyház elhagyja a merev sémákat, és kitárul a fiatalok készséges és figyelmes meghallgatására, ez az empátia gazdagítja, mert „lehetővé teszi, hogy a fiatalok megajándékozzák hozományukkal a közösséget, és hozzásegítsék ahhoz,

²⁴ ZD 8.

hogy érzékenyebb legyen, és eddig nem hallott kérdéseket tegyen fel magának”.²⁵

A felnőtteket fenyegető veszedelem

66. Bennünket, mai felnőtteket fenyeget a veszedelem, hogy listát készítsünk mai fiatalságunk hibáiról és bajairól. Egyesek talán megtapsolnának érte, mert úgy vélnék, hogy szakértők vagyunk a negatív és veszedelmes tényezők megnevezésében. De mi lenne az eredménye, egy ilyen magatartásnak? Egyre nagyobb távolság, egyre kisebb közelség, egyre kevesebb kölcsönös segítségnyújtás.

A fiatalokat szent földnek kell tekinteni

67. Aki arra hivatott, hogy a fiatalok atyja, pásztora és vezetője legyen, annak figyelme az abban áll, hogy észreveszi a még pislákoló, kicsi lángot, a nádszálát, mely megroppant, de még nem tört el (vö. Iz 42,3). Ez az a képesség, mely utakat vesz észre ott, ahol mások csak falakat látnak, és lehetőségeket ismer fel ott, ahol mások csak veszedelmeket látnak. Ilyen az Atyaisten tekintete, aki értékelni és táplálni tudja a fiatalok szívébe elvetett jók csíráit. Éppen ezért minden fiatal „szent földnek” kell tekinteni, mely az isteni élet magvait rejti magában, mely előtt „le kell venni a sarukat”, hogy megközelíthessük és mélyebben megismerhessük a Misztériumot.

Sokféle fiatalság

Fiatalságokról kell beszélnünk

68. Megpróbálhatnánk leírni a mai fiatalok jellemző vonásait, de előtte szeretném idézni a színódusi Atyák egy észrevételét: „A Színódus összetételével önmagában is láthatóvá váltak a világ különböző régióinak jelenléte és értékei, nyilvánvalóvá téve az egyetemes Egyház szépségét. Az egyre erősödő globalizáció ellenére a színódusi Atyák kérték, hogy egyértelműek legyenek a környeze-

²⁵ ZD 8.

tek és kultúrák különbségei, még egy országon belül is. A fiatalok világa annyira sokféle, hogy bizonyos országokban többes számban használják a szót: »fiatalságok«. Továbbá a 16–29 éves korosztály, mellyel a jelen Szinódus foglalkozik, nem homogén közeg, hanem különböző szituációkat megélő csoportokból tevődik össze.”²⁶

A fiatalok nagyon különböző környezetekben élnek

69. Egyes országokban – már pusztán demográfiai szempontból is – sok fiatal van, míg másokban a születési arányszám nagyon alacsony. Mindenesetre „egy másik különbség a történelemből fakad, mely szerint vannak régi, keresztény hagyományú országok és kontinensek, melyek kultúrája megtartandó értékeket őriz, míg más vallási hagyományokkal rendelkező kontinenseken és országokban a kereszténység nemrég jelent meg és kisebbségben van. Végül más területeken a keresztény közösségek, és azokon belül a fiatalok üldözésnek vannak kitéve.”²⁷ Emellett különbséget kell tennünk azon fiatalok között „akik egyre nagyobb mértékben hozzáférnek a globalizáció által fölkinált lehetőségekhez, és azok között, akik a társadalom peremén vagy falusi környezetben élnek, és a kirekesztés és a selejtezés következményeitől szenvednek”.²⁸

70. Sok más különbség is van, melyeket bonyolult lenne itt részletezni. Ezért nem látom helyesnek, hogy a fiatalság kimerítő elemzésével foglalkozzunk, azzal, hogyan élnek a mai világban, és mi minden történik velük. Ennek ellenére, mivel nem kerülhetem ki a valóság megfigyelését, röviden jelzek néhány jellemvonást, melyek egyrészt a Szinódus előtt jutottak el hozzám, másrészt a Szinódus alatt tudtam összegyűjteni.

²⁶ ZD 10.

²⁷ ZD 11.

²⁸ ZD 12.

Néhány dolog, ami a fiatalokkal történik

Csak fiatalok léteznek

71. A fiatalság nem tárgy, melyet elvont fogalmakkal lehetne analizálni. Igazában „a fiatalság” nem létezik, a fiatal létezik a maga konkrét életével. A mai, fejlődésekkel teli világban a fiatalok közül oly sokan vannak kitéve a szenvedésnek és a manipulációnak.

Egy válságban lévő világ fiataljai

Rendkívüli helyzetekben élő fiatalok

72. A színódusi Atyák fájdalommal állapították meg, hogy „sok fiatal háborús környezetben él, és lesz számtalan formában erőszak - emberrablások, kínzások, szervezett bűnözés, emberkereskedelem, rabszolgaság, szexuális kizsákmányolás és háborús cselekmények stb. - áldozata. Más fiatalok a hitük miatt nem találják helyüket a társadalomban, és lesznek különféle, olykor halálos üldözések áldozatai. Sok olyan fiatal van, akik kényszerből vagy más lehetőségek híján bűnözők lesznek, és erőszakot követnek el: gyermekkatonák, fegyveres és bűnöző bandák, kábítószer-kereskedelem, terrorizmus stb. Ez az erőszak sok fiatal életet tesz tönkre. A visszaélések és függések éppúgy, mint az erőszak és a devianciák, börtönbe juttatják a fiatalokat, különösen bizonyos etnikai és társadalmi rétegekből.”²⁹

A fiatalok védekeznek a negatív hatások ellen

73. Sok fiatal ideologizálnak, eszközzé tesznek, halálba visznek, vagy haderőként használják őket mások elpusztítására, megfélemlítésére vagy nevetségessé tételére. És ami a legrosszabb, sokan közülük önzővé válnak, ellenségessé és bizalmatlanná mindenki iránt; s ezáltal könnyen embertelenítő programok és politikai vagy

²⁹ ZD 41.

gazdasági csoportok által kidolgozott romboló tervek prédájává lesznek.

A fiatalokat érő csapások

74. „Még több a világban az olyan fiatal, aki a társadalmi kirekesztés és peremre sodródás különböző formáit szenvedni el vallási, etnikai vagy gazdasági okokból. Gondoljunk csak az árván maradt serdülőkre és fiatalokra, az abortusz csapására, a HIV terjedésére, a függés különböző formáira (drogok, hazardjátékok, pornográfia) és az utcagyerekekre, kislányokra és kislányokra, kiknek nincs otthona, családja és anyagi háttere.”³⁰ És ha még a nőkre is gondolunk, ezek a kirekesztéses helyzetek kétszeresen fájdalmasá és súlyosává válnak

Az Egyház anyja, aki siratja fiatal gyermekei dármaát

75. Nem lehetünk olyan Egyház, mely nem siratja fiatal gyermekeinek e drámáit. Soha nem szokhatunk hozzá, mert aki nem tud sírni, az nem anya. Azért akartunk sírni, hogy a társadalom is egyre inkább anya legyen, gyilkolás helyett tanuljon meg vajúdni, az élet letéteményese legyen. Sírunk, amikor megemlékezünk azokról a fiatalokról, akik a nyomor és az erőszak miatt haltak meg, és kérjük a társadalmat, tanuljon meg szolidáris anya lenni. E fájdalom nem múlik el, minden lépésnél kísér bennünket, mert a valószínűséget nem lehet elrejteni. A legrosszabb, amit tehetnénk, hogy a világ lelkének receptjét alkalmazzuk, ami abban áll, hogy más információkkal, szórakozásokkal és banális dolgokkal elkábítja a fiatalokat.

A felnőttek megtanultak-e sírni a fiatalokért?

76. Lehet, „hogya mi, akiknek többé-kevésbé mindenünk megvan, nem tudunk sírni. Az élet bizonyos dolgait csak könnyektől megtisztult szemmel lehet látni. Mindnyájukatok kérem, tegyétek fel magatoknak a kérdést: megtanultam-e sírni? Amikor egy éhező

³⁰ ZD 42.

gyermeket, az út mentén egy drogos gyermeket, egy hajléktalan gyermeket, egy elhagyott gyermeket, egy visszaélés áldozatává lett gyermeket, a társadalom rabszolgájaként használt gyermeket látok? Vagy a könnyem annak a személynek a szeszélyes sírása, aki azért sír, mert még többet akar?”³¹ Próbáld megtanulni sírni a fiatalokért, akik nálad rosszabb helyzetben vannak. Az irgalmas-ság és az együtt szenvedés sírásban is kifejeződik. Ha nem tudsz sírni, kérdd az Úrtól, adja meg neked, hogy könnyezni tudj mások szenvedése miatt. Csak akkor leszel képes szívből tenni valamit másokért, ha majd tudsz sírni.

A fiatalok néha csak Istennek tudják elmondani szenvedésüket

77. Néha egyes fiatalok fájdalma szívszaggató; szavakkal ki nem fejezhető fájdalom; mintha arcul vertek volna. Ezek a fiatalok csak Istennek tudják elmondani, hogy sokat szenvednek, hogy nagyon nehéz előbbre jutniuk, hogy már nem hisznek senkiben. E szívszaggató kiáltásban azonban hatályban vannak Jézus szavai: „Boldogok a szomorkodók, mert őket meg fogják vigasztalni” (Mt 5,4). Vannak fiatalok, akiknek sikerült ösvényt törniük az életben, mert ez az isteni ígélet eljutott hozzájuk. Bárcsak olyan keresztény közösség lehetnénk, mely mindig ott van a szenvedő fiatalok közelében, hogy ezeket a szavakat visszhangozzuk gesztusokkal, öleléssel, konkrét segítséggel!

Az ideológiai gyarmatosítás gyakran a hatalmasok segítségének ára

78. Igaz, hogy a hatalmasok nyújtanak némi segítséget, de gyakran drága áron. Sok szegény országban néhány gazdagabb ország vagy nemzetközi szervezet a gazdasági segítségét ahhoz a feltételhez köti, hogy a szexualitás, a házasság, az élet vagy a társadalmi

³¹ *Beszéd a fiatalokhoz Manilában* (2015. január 18.): *L'Osservatore Romano*, 2015. január 19–20., 7.

igazságosság területén fogadják el a nyugati megoldásokat. Ez az ideológiai gyarmatosítás különösen is károsítja a fiatalokat. Ugyanakkor látjuk, hogy bizonyos publicitás arra tanítja az embereket, hogy mindig elégedetlenek legyenek, és hozzájárul a selejtezés kultúrájához, melyben végül maguk a fiatalok lesznek „használd és dobd el!” anyaggá.

A felnőttek a fiatal testet teszik a szépség modelljévé

79. A mai kultúra az emberi modellt szorosán társítja a fiatal ember képével. Azt érzi szépnek, aki fiatalos, aki el tudja kozmetikázni az idő nyomait. A fiatal testeket a publicitás állandóan eladásra használja. A szépség modellje fiatal modell, de vigyázzunk, mert ezt nem a fiataloknak szóló hódolat. Csak annyit jelent, hogy a felnőttek a maguk számára akarják elrabolni a fiatalságot, és nem azt, hogy szeretik a fiatalokat és törődnek velük.

A fiatalok néhol menekülnek a családból

80. „Néhány fiatal azonban a családi hagyományokat nyomasztónak érzi, és a globalizált kultúra hatására, mely gyakran tájékoztató pontok nélkül hagyja őket, menekülnek belőle. Ezzel szemben a világ más részein nem ismerik a nemzedéki konfliktust fiatalok és idősebbek között, hanem kölcsönösen idegenek egymásnak. Ilyen esetekben a felnőttek nem akarják, vagy nem képesek az életet megalapozó értékek továbbadására, vagy »örökifjú« stílust vesznek fel, és ezzel tönkreteszik a nemzedékek közötti kapcsolatot. Így a fiatalok és felnőttek közötti kapcsolat pusztán érzelmi síkon maradhat, és nem lesz nevelő és kulturális jellege.”³² Mekkora kárt okoz ez a fiataloknak, és egyesek ezzel nem számolnak!

Maguk a fiatalok jelezték nekünk, hogy ez rendkívüli módon megnehezíti a hit továbbadását, „azokban az országokban, ame-

³² ZD 34.

lyekben nincs meg a véleménynyilvánítás szabadsága, ahol a fiatalok [...] nem vehetnek részt az Egyház életében”.³³

Vágyak, sebek, keresések

A fiatalok elismerik, hogy életük és identitásuk növekedése számára lényeges a test és a szexualitás

81. A fiatalok elismerik, hogy életük és identitásuk növekedése számára lényeges a test és a szexualitás. Azonban egy olyan világban, mely kizárólag a szexualitást isteníti, nehéz jó kapcsolatot tartani a saját testtel, és komolyan megélni az érzelmi kapcsolatokat. Ezért és más okok miatt a szexuális erkölcs gyakran „meg nem értés és az Egyháztól való eltávolodás oka, mert úgy fogják föl, mint elítélő és kárhóztató fórumot.” Ugyanakkor a fiatalok „különös erővel fejezik ki kívánságukat, hogy választ várnak a férfiúi és női identitás különbsége, a férfi és nő egymásrautaltsága és a homoszexualitás kérdéseire.”³⁴

Veszedelmek a tudomány és a gyógyítási technológiák részéről

82. Korunkban „a tudomány és a gyógyítási technológiák nagyon befolyásolják a testről formált felfogást azzal, hogy elhitetik, hogy a test korlátlanul módosítható. A DNS-be való beavatkozás, műtárgyak (*cyborg*) szervezetbe való beültetésének lehetősége és az idegek működésének tudománya jelentős erőforrást képeznek, ugyanakkor antropológiai és etikai kérdéseket vetnek föl.”³⁵ Elfelejtetük velünk, hogy az élet ajándék, hogy teremtett és korlátozott lények vagyunk, hogy könnyen eszközként használhat bennünket az, aki a technológia birtokosa van.³⁶ „Ezenfelül a fiatalok bizonyos köreiben terjed az érdeklődés a vészhelyzetek (extrém

³³ A *Fiatalok Színódust Előkészítő Találkozásának Dokumentuma* (2018. március 24.) I., 1.

³⁴ ZD 39.

³⁵ ZD 37.

³⁶ Vö. *Laudato si'* enciklika (2015. május 24.), 106; AAS 107 (2015), 889–890.

sportok) iránt, mert eszköznek tekintik önmaguk kipróbálására, erős indulatok átélésére és elismerés kiváltására. [...] E jelenségek, melyeknek az új nemzedékek ki vannak téve, akadályozzák nyugodt érlelődésüket.”³⁷

A fiatalok sebeket hordozhatnak

83. A fiatalokban a lelkükbe vésve találunk sebeket, csalódásokat, szomorú emlékeket. Gyakran ezeket „a saját cselekedeteik, elszenvedett hátrányos megkülönböztetések, igazságtalanságok, meg nem értések okozzák, és az, hogy nem szeretik vagy nem ismerik el őket. [...] Vannak továbbá erkölcsi sérülések is, a saját tévedések súlya, a bűntudat.”³⁸ Jézus megjelenik a fiatalok e keresztszejében, hogy följánlja nekik a barátságát, a megkönnyebbülést, gyógyító társaságát, az Egyház pedig az Ő eszköze akar lenni ezen a belső gyógyuláshoz és a szív békéjéhez vezető úton.

A fiatalokban élő vágyak

84. Néhány fiatalban fölfedezzük az Isten utáni vágyat, még ha nem is körvonalazódik a kinyilatkoztatott Isten vonásaival. Másokban észrevesszük a testvériségről szóló álmot, ami nem kevés. Sokakban élhet a vágy, hogy kibontakoztathassák képességeiket, és ezzel valamit adhassanak a világnak. Egyesekben rendkívüli művészi érzéket látunk, vagy a természettel való összhang keresését. Ismét másokban a kapcsolatteremtés nagy szükséglete élhet. Sokakban megtaláljuk a megszokottól eltérő élet utáni vágyat. Mindezek hiteles kiindulópontok, belső energiák, melyek nyitottan várják a biztatás, a világosság és a bátorítás szavát.

A Szinódus nagy témái

85. A Szinódus különleges módon tárgyalt három nagy jelentőségű témáról, és következtetéseiket szó szerint szeretném idézni, bár még további elemzéseket és megfelelőbb és hatékonyabb válaszok megtalálását igénylik.

³⁷ ZD 37.

³⁸ ZD 67.

A digitális környezet

A digitális környezet leírása

86. „A mai világot a digitális környezet jellemzi. Az emberiség széles tömegei rendszeresen és folyamatosan elmerülnek benne. Már nem csupán a kommunikációs eszközök »használatáról« van szó, hanem arról, hogy egy széltében-hosszában digitalizált kultúrában élünk, melynek mélységes hatásai vannak az idő és a tér, önmagunk, mások és a világ felfogására; a kommunikáció, a megértés, az informálódás, a másokkal való kapcsolatba lépés módjára. A valóság olyan megközelítése, mely a képet részesíti előnyben a meghallgatással és az olvasással szemben, befolyásolja a tanulást és a kritikai érzék kifejlődését.”³⁹

A fiatalok és a digitális környezet

87. A web és a social network a kommunikáció és a kapcsolatok új világát teremtette meg, és „olyan tér, ahol a fiatalok sok időt eltöltenek, és könnyen találkoznak egymással, még ha nem is férnek hozzá valamennyien, különösen a világ bizonyos régióiban. A web és a social network amellet, hogy információkat és ismereteket tesz hozzáférhetővé, általában rendkívüli lehetőségeket nyújt a személyek közötti dialógusra, találkozásra és eszmecserére. Emellett ez a digitális tér lehetőséget nyújt az aktív társadalmi, politika és polgári részvételre, és megkönnyítheti a független információ forgalmát, mely hatékonyan meg tudja védeni a legkiszolgáltatottabbakat azzal, hogy feltárja jogsérelmeiket. Sok országban a web és a social network immár nélkülözhetetlen a fiatalok elérésében és megszólításában még a lelkipásztori kezdeményezések és tevékenységek tekintetében is.”⁴⁰

³⁹ ZD 21.

⁴⁰ ZD 22.

A digitális környezet veszélyei

88. Ahhoz, hogy ezt a jelenséget a maga teljességében megérthessük, föl kell ismernünk, hogy mint minden emberi dolgot, ezt is korlátok és hiányosságok hatják át. Nem helyes a kommunikációt összekeverni az egyszerű virtuális kapcsolattal. Ugyanis „a digitális környezet a magány, a manipuláció, a kizsákmányolás és az erőszak területe is, egészen a *dark web* szélsőséges esetéig. A digitális médiák a függés, az elszigetelődés és a konkrét valósággal való kapcsolat elvesztésének veszélyét jelenthetik azáltal, hogy akadályozzák a hiteles személyközi kapcsolatok kialakulását. Az erőszak, a személyek szexuális célú kizsákmányolása vagy a házárdjátékok új formái terjednek a közösségi média, például az internetes megfélemlítés, zaklatás (*kiberbullizmus*), a web és a pornográfia terjesztő csatornáit által.”⁴¹

A digitális világ gazdasági összefüggései

89. Nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy „a digitális világban gigantikus gazdasági érdekek működnek, melyek képesek nagyon finom és erőszakos ellenőrzésekre azáltal, hogy megteremtik a lelkiismeretek és a demokratikus folyamat manipulációjának mechanizmusait. A sokféle platform működtetése gyakran azzal végződik, hogy egyformán gondolkodó személyeket hoz össze, és ezzel akadályozza a különbségek találkozását. E zárt körök az előítéletek és a gyűlölet táplálásával megkönnyítik a hamis információk és ismeretek terjedését. Az álhírgyártás (*fake news*) elburjánzása egy olyan kultúra kifejezése, mely meghamisította az igazság iránti érzéket, és részleges érdekek szolgálatában eltorzítja a tényeket. A személyek tiszteletét az általános *online* híresztelések kérdéssé teszik. Ez a jelenség az Egyházat és pásztorait is érinti.”⁴²

⁴¹ ZD 23.

⁴² ZD 24.

Az online kapcsolatok veszélyei

90. A Szinódus előtt a világ minden részéből jött 300 fiatal az általuk készített dokumentumban jelezte, hogy „az online kapcsolatok embertelenné válhatnak. A digitális terek vakká tesznek a másik ember törékenysége iránt, és akadályozzák a magunkba tekintést. Az olyan jelenségek, mint a pornográfia, eltorzítják a fiatal saját természetes szexuális érzékét. Az így használt technológia egy megtévesztő, párhuzamos világot teremt, amely nem ismeri az emberi méltóságot.”⁴³ A virtuális világban való elmerülés kedvez a „digitális migrációnak”, azaz a családtól, a kulturális és a vallási értékektől való eltávolodásnak, mely sokakat a magány és az auto-invenció világába vezet, egészen a gyökértelenség megtapasztalásáig, jóllehet fizikailag helyben maradnak.

A fiatalok áradó új élete ma új kihívással találja magát szemben: kommunikálniuk kell egy valós és egy virtuális világgal, melyben egyedül úgy mozognak, mint egy ismeretlen kontinensen. A mai fiatalok az elsők, akiknek dolgozniuk kell a személyes világuk, továbbá egy kultúra sajátossága és a globális világ szintézisének. Ez azonban megköveteli, hogy a virtuális kapcsolatból át tudjanak lépni egy jó és józan kommunikációba.

Korunk paradigmája a migránsok

A fiatalok részesei a migrációnak

91. Hogyan ne emlékeznénk meg a sok fiatalról, akik közvetlenül érintettek a migrációkban? „A migrációs jelenségek nem átmeneti szerencsétlenség, hanem világméretű, strukturális jelenség. A migráció történhet országon belül, vagy különböző országok között. Az Egyház különös aggodalommal nézi azokat, akik háború, erőszak, politikai vagy vallási üldözés, a klímaváltozás okozta természeti katasztrófák és a szélsőséges szegénység elől menekülnek:

⁴³ A *Fiatalok Szinódust Előkészítő Találkozásának Dokumentuma* (2018. március 24.), I., 4.

közöttük sok a fiatal. Általában önmaguk és családjuk számára keresnek jobb lehetőségeket. Jobb jövőről álmodnak, és szeretnék megteremteni álmaik megvalósulásának feltételeit.”⁴⁴ A migránsok olyan „paradigma”, amely „a hit sajátos állapotára emlékeztet, azaz arra, hogy »idegenek és zarándokok vagyunk a földön« (Zsid 11,13).⁴⁵

A migráns fiatalok indítékai és nyomorúsága

92. „Más migránsok azért indulnak el, mert csábítja őket a nyugati kultúra, és olykor irreális várakozásokat táplálnak, melyek súlyos csalódásokkal járnak. Gyakran drog- és fegyverkartellekhez kötődő, gátlástalan kereskedők zsákmányolják ki a migránsok gyöngeségét, akik útjuk során ismételten találkoznak az erőszakkal, az emberkereskedelemmel, a pszichológiai és fizikai visszaéléssel és elmondhatatlan fájdalokkal. Kiemelték a kísérelő nélküli kiskorú migránsok különleges kiszolgáltatottságát, és azok helyzetét, akik kénytelenek éveket tölteni menekülttáborokban, vagy sokáig visszatartják őket a tranzitországokban anélkül, hogy folytathatnák tanulmányaikat, vagy kibontakoztathatnák képességeiket. Bizonyos érkezési országokban a migráció jelenségei – politikai célokra felhasznált és gerjesztett – riadalmat és félelmeket keltenek. Ezért terjed az idegengyűlölet (xenofóbia), a bezárkózó és önző gondolkodás, melyre határozottan válaszolni kell.”⁴⁶

A migráns fiatalok veszteségei

93. „Az útra kelő fiatalok elszakadnak szülőhelyüktől és gyakran kulturális és vallási gyökereiktől is. A szakadás érinti a származási közösségeket – mert elveszítik lelegevenebb és sokszorosan hozzájuk kapcsolódó tagjaikat – és a családokat is, főként, ha egyik vagy mindkét szülő kel útra, és a gyermekeket hátrahagyja a születési országban. E szétszakadt családok fiataljai számára az Egy-

⁴⁴ ZD 25.

⁴⁵ ZD 26.

⁴⁶ ZD 27.

ház nagyon fontos tájékozási pont. De a migránsok történetei személyek és kultúrák találkozásának történetei is: a közösségek és társadalmak számára, ahova megérkeznek, alkalmat adnak mindenki teljes körű emberi fejlődésére és gazdagodására. Az Egyházza hivatkozó befogadási kezdeményezéseknek ebből a szempontból jelentős szerepük van, mert aktivizálni tudják a kezdeményezések megvalósítására képes közösségeket.”⁴⁷

A migráns fiatalok befogadásának feladata

94. „A Szinódus – a különböző helyekről jött atyáknak köszönhetően – a migráció kérdésében sok megoldással kecsegtető találkozó volt, különösen a kiindulási országok és az érkezési országok között. Emellett felhangzott azon egyházak segélykiáltása is, melyeknek tagjai a háború és az üldözés elől kénytelenek menekülni, és ebben a kényszerített migrációban létüket látják fenyegetve. Éppen az a tény, hogy e problémák az Egyházon belül jelentkeznek, készíti az Egyházat arra, hogy prófétai szerepet vállaljon a társadalom felé a migráció kérdésében.”⁴⁸ Különösen a fiatalokat kérem, ne essenek azok hálóiába, akik szembe akarják őket állítani az országukba érkező fiatalokkal, akiket veszélyes személyeknek állítanak be, mintha nem rendelkeznének minden ember elidegeníthetetlen méltóságával.

Véget kell vetni a visszaélés minden formájának

95. Az utóbbi időben nagyon határozottan kérték tőlünk, hogy halljuk meg a néhány püspök, pap, szerzetes és laikus által elkövetett visszaélések áldozatainak kiáltását. E visszaélések „egész életre szóló szenvedéseket okoznak, melyeket semmiféle megbánás nem tud enyhíteni. Ez a társadalomban széles körben elterjedt jelenség az Egyházat is érinti, és komoly akadály küldetése útjában.”⁴⁹

⁴⁷ ZD 27.

⁴⁸ ZD 28.

⁴⁹ ZD 29.

A szexuális visszaélések kiskorúakkal szemben

96. Igaz, hogy „a kiskorúakkal való szexuális visszaélések súlyos csapása sajnos történetileg minden kultúrában és társadalomban jelen volt”, elsősorban magukban a családokban, különböző intézményekben, amire „annak köszönhetően derült fény, hogy a közvélemény érzékenysége megváltozott”. Azonban e csapás egyetemessége, miközben súlyát mutatja társadalmainkban, nem csökkenti szörnyűségét az Egyházon belül. „Az emberek jogos haragjában az Egyház az elárult és megcsúfolt Isten haragjának tükröződését látja.”⁵⁰

A visszaélések ismétlődésének megelőzése

97. „A visszaélések ismétlődésének megelőzésére a Szinódus hangsúlyozza az erős elhatározást a szigorú mérce alkalmazására, azoknak a kiválasztásával és képzésével kezdve, akikre később a vezetés és a nevelés feladatát fogják rábízni.”⁵¹ Ugyanakkor a továbbiakban nem mulaszthatók el az „eljárásokra és nagyon szükséges büntetésekre” vonatkozó döntések.⁵² És mindez Krisztus keyelmével. Többé nem hátrálhatunk meg.

A visszaélések fajtái

98. „A visszaélésnek különböző típusai vannak: hatalmi, gazdasági, lelkiismereti és szexuális visszaélések. Nyilvánvaló, hogy gyökerében kell kiirtani a hatalomgyakorlás olyan formáit, melyekbe ezek a visszaélések beférkőzhetnek, és szembe kell szállni a felelőtlen-séggel és az átláthatóság hiányával, melyekkel az esetek többségét végrehajtották. A hatalomvágy, a dialógus és az átláthatóság hiánya, a kettős életek, a spirituális üresség és a pszichológiai törekenység az a terület, melyen virul a korrupció.”⁵³ A klerikalizmus

⁵⁰ Záróbeszéd „A kiskorúak védelme az Egyházban” találkozói záró szentmiséje végén (2019. február 24.): *L'Osservatore Romano*, 2019. február 25–26., 10.

⁵¹ ZD 29.

⁵² *Levél Isten népéhez* (2018. augusztus 20.), 2: *L'Osservatore Romano*, 2018. augusztus 20–21., 7.

⁵³ ZD 30.

a papok állandó kísértése, akik „a kapott szolgálatot inkább hatalomgyakorlásnak értik, mint ingyenesen és nagylelkűen följárlandó szolgáltnak. Mindez odavezet, hogy olyan csoporthoz tartozónak érzi magát, melynek mindenre megvan a válasza, nincs tanulnivalója, és nincs szüksége arra, hogy bárkit meghallgasson, illetve színleli a meghallgatást”.⁵⁴ Kétségtelen a klerikalizmus a felszentelt személyeket annak a veszélynek teszi ki, hogy elveszítik a személyek szent és elidegeníthetetlen szabadsága iránti tiszteletet.

A fiatalok hálásak az Egyház igazi szolgálójának

99. A szinódusi Atyákkal együtt szeretettel és elismeréssel szeretném kifejezni köszönetünket „mindazoknak, akiknek volt bátorsága fölfedni az elszenvedett bajt: segítik az Egyházat, hogy tudomást szerezzen a történekről és arról, hogy elszántan reagálnia kell”.⁵⁵ Azonban különleges elismerést érdemel „megszámlálhatatlan laikus nő és férfi, pap, szerzetes, szerzetesnő és püspök őszinte odaadása, akik mindennap becsülettel és odaadással szolgálják a fiatalokat. Tevékenységük olyan, mint a zaj nélkül növekedő erdő. A Szinóduson jelen lévő fiatalok közül is sokan kifejezték köszönetüket azok felé, akik kísérőik voltak, és hangsúlyozták, hogy nagy szükségük van olyan személyekre, akikre felnézhetnek.”⁵⁶

A fiatalok segíthetnek a visszaélések megelőzésében

100. Hála Istennek, azok a papok, akiket ez a szörnyű bűntény bemocskolt, nem a többség. A többséget azok alkotják, akik hűségesen és nagylelkűen végzik szolgálatukat. A fiatalokat arra kérem, hogy engedjék, hogy ez a többség szolgálja őket. Mindenesetre ha látjátok, hogy egy pap veszélyben van, attól, hogy elveszítette szolgálatának örömét, attól, hogy érzelmi pótlékokat keres, vagy

⁵⁴ *Beszéd a XV. Rendes Püspöki Szinódus I. ülésén* (2018. október 3.): *L'Osservatore Romano*, 2018. október 5., 8.

⁵⁵ ZD 31.

⁵⁶ ZD 31.

tévútra lépett, legyen bennetek bátorság emlékeztetni őt Isten és az Ő népe iránti elkötelezettségre, ti magatok hirdessétek neki az evangéliumot, bátorítsátok, hogy maradjon meg a helyes úton. Ha így tesztek, fölbecsülhetetlen segítséget nyújtotok egy alapvető teendőhöz, a megelőzéshez, mely lehetővé teszi, hogy e szörnyűségek ne ismétlődjenek meg. Ez a fekete felhő kihívássá válik a Jézus Krisztust és az Ő Egyházát szerető fiatalok számára is, mert nagyon segíthetik e sebek gyógyítását, ha bevetik azon képességüket, mellyel megújítani és védeni tudnak, következetességet és tanúságtételt tudnak igényelni, újra tudnak álmodni és kezdeni.

Az Egyház sérül a visszaélések következtében

101. Nem ez az Egyház tagjainak egyetlen bűne, az Egyház történetében sok árnyék van. A mi bűneink mindenki szeme előtt vannak; kegyetlenül tükröznek Anyánk és Tanítónk évezredes arcának ráncáiban. Mert az Egyház 2000 éve járja az utat, melyen osztozik, „az emberek örömeiben és reményeiben, szomorúságaiban és féltelmeiben”.⁵⁷ Kendőzetlenül járja útját, nem folyamodik semmiféle kozmetikai beavatkozáshoz. Nem fél attól, hogy megmutassa tagjai bűneit, akik olykor próbálják azokat elrejtetni az evangélium szavának lángoló, tisztító fényessége előtt. És minden áldott nap szégyenkezve ismétli: „Könyörülj rajtam, Isten, a te szeretetedben, a bűnön szíнем előtt áll szüntelen” (Zsolt 51,3.5), De ne feledjük, hogy az Anyát nem hagyhatjuk magára, amikor megsérül, épp ellenkezőleg, támogatnunk kell, hogy összeszedhesse minden erejét és képességét, hogy mindig újrakezdhesen.

Az Egyház mai helyzete a megtisztulás kezdete lebet

102. E tragédia közepén, mely kétségtelenül megsebzti a lelket, „az Úr Jézus, aki soha nem hagyja el Egyházát, nyújtja nekik az erőt és az eszközöket a további útra”.⁵⁸ Így ez a sötét perc „a fiatalok értékes segítségére is támaszkodó, mindenféle visszaéléssel

⁵⁷ II. Vatikáni Zsinat: *Gaudium et spes* lelkipásztori konstitúció, 1.

⁵⁸ ZD 31.

való szembenézés valóban alkalom lehet egy korszakalkotó megújulásra”,⁵⁹ hogy kitáruljunk egy új Pünkösöd előtt, és a megtisztulás és megváltozás időszakát kezdjük el, mely meghozza az Egyháznak ifjúsága megújulását. De a fiatalok sokkal többet segíthetnek, ha szívből érzik, hogy „Isten Szentlélektől éltetett és fenntartott szent és szenvedő, hívő népének” részei, mert „éppen Istennek e szent népe fog megszabadítani a klerikalizmus csapásától, mely mindezen szörnyűségek termőföldje”.⁶⁰

Van kiút

103. E fejezetben a fiatalok valós helyzetével foglalkoztam a mai világban. A következő fejezetekben feltűnik majd néhány más szempont. Mint már mondtam, nem akarok kimerítő elemzést nyújtani. Buzdítom a közösségeket, hogy tisztelettel és komolysággal vizsgálják a közelükben lévő fiatalok valós életét, hogy megfelelőbb lelkipásztori programokat tudjanak összeállítani. De nem szeretném ezt a fejezetet anélkül befejezni, hogy néhány szót ne intéznék mindnyájatokhoz.

Tiszteletreméltó Carlo Acutis biztató példája

104. Emlékeztetek téged az örömhírré, melyet a föltámadás reggelén kaptunk: mindabból a sötét és fájdalmas szituációkból, melyekről beszélünk, van kiút. Például igaz, hogy a digitális világ abba a veszedelembé sodorhat, hogy magadba zárkózol, elszigetelődsz vagy üres élvezeteket hajszolsz. De nem szabad megfélemlíteni aról, hogy vannak olyan fiatalok, akik ilyen környezetben is találékonyak, és néha zseniálisak. Itt van a fiatal Tiszteletreméltó Carlo Acutis.

⁵⁹ ZD 31.

⁶⁰ Záróbeszéd „A kiskorúak védelme az Egyházban” találkozó záró szentmiséje végén (2019. február 24.): *L'Osservatore Romano*, 2019. február 25–26., 11.

105. Ő jól tudta, hogy a kommunikáció, a publicitás és a szociális háló mechanizmusai fölhasználhatók arra, hogy elaltassanak, a fogyasztástól és a megvásárolható újdonságoktól függővé, a szabad idő megszállottjaivá, csupa negatív dolog rabjaivá váljunk. Ő azonban az új kommunikációs technikákat az evangélium továbbadására, értékek és a szépség közlésére tudta használni.

106. Nem esett bele a csapdába. Láta, hogy sok fiatal, bár látszólag különböznek egymástól, valójában egyformák lesznek, mert az után futnak, amit a hatalmasok dobnak eléjük a fogyasztás és a kábítás mechanizmusai által. Így nem engedik kibontakozni az Úrtól kapott ajándékokat, nem adják ennek a világnak azokat a személyes és páratlan képességeket, melyeket Isten ültett mind-egyikükbe. Ezáltal - mondta Carlo - történik meg, hogy „valamennyien eredetiként születnek, de sokan fénymásolatként halnak meg”. Ne engeddd, hogy ez történjék veled!

A fiatalok ne fénymásolatok, hanem önmaguk legyenek

107. Ne engeddd, hogy elrabolják a reményedet és az örömet, hogy elkábítsanak azért, hogy érdekeik rabszolgájaként felhasználhassanak! Merj több lenni, mert a léted fontosabb minden más dolognál. Nincs szükséged a birtoklásra vagy a látszatra. Megérkezhetsz oda, hogy az légy, aminek Isten, a te Teremtőd gondol téged, ha fölismered, hogy sokra vagy hivatva. Hívjad a Szentlelket, és bizalommal haladj az életszentség felé! Így nem fénymásolat leszel, hanem teljesen önmagad.

Az ifjúkor a nagylelkű odaadás, az őszinte ajándékozás, az áldozatok ideje

108. Ennek érdekében föl kell ismerned egy alapvető igazságot: fiatalnak lenni nem csak mulandó élvezetek és felszínes sikerek keresését jelenti. Annak érdekében, hogy a fiatalság elérje a célját életed folyamában, a nagylelkű odaadás, az őszinte ajándékozás, az áldozatok idejének kell lennie, melyek sokba kerülnek, de termékenyvé tesznek. Ahogyan egy nagy költő mondja:

„Ha annak megszerzéséért, amit megszereztem,
Előbb el kellett veszítenem azt, amit elvesztettem,
Ha annak elérésére, amit elértem,
Elviseltem azt, amit elviseltem,
Ha azért, hogy most szerelmes lehessek,
Meg kellett sebesülnöm,
Méltányosnak tartom, hogy elszenvedtem azt,
amit elszenvedtem,
Méltányosnak tartom a könnyeket, amiket sírtam.
Mert mindezek után megtudtam,
Hogy csak akkor lehet igazán örülni,
ha megszenvedtem érte.
Mert mindezek után megértettem,
Hogy a fának virága, abból él,
ami a föld alatt van.”⁶¹

Jézus segít, hogy érdemes legyen fiatalnak lenni

109. Ha életkorod szerint fiatal vagy, de gyengének, fáradtnak vagy csalódottnak érzed magad, kérjed Jézustól, hogy újítson meg. Ővele nem vész el a remény. Ugyanezt megteheted, ha úgy érzed, elmerültél bűnökben, rossz szokásokban, önzésben vagy a beteges kényelmességben. Az étellel teli Jézus segíteni akar neked, hogy érdemes legyen fiatalnak lenned. Így nem fosztod meg a világot attól a szolgálattól, melyet csak te tudsz elvégezni, mert páratlan vagy és megismételhetetlen, úgy, ahogy vagy.

A fiatalok óvakodjanak az elszigetelődéstől

110. Azonban arra is emlékeztetni akarlak, hogy „nagyon nehéz küzdeni saját bűnös vágyaink, az ördög és az önző világ incselkedései és kísértései ellen, ha el vagyunk szigetelve. Ilyen az ellenünk irányuló bombatámadás: ha túlságosan egyedül vagyunk, könnyen elveszítjük a valóságérzékünket, a belső világosságot, és megadjuk

⁶¹ Bernárdez, Francisco Luis: „Soneto”. In *Cielo de tierra*. Buenos Aires, 1937.

magunkat.”⁶² Ez elsősorban rátok, fiatalokra érvényes, mert együtt csodálatos erőtök van. Amikor közösségi életért lelkesedtek, nagy áldozatokra vagytok képesek másokért és a közösségért. Ezzel szemben az elszigetelődés elgyengít, korunk legrosszabb hatásainak tesz ki benneteket.

⁶² *Gaudete et exsultate* apostoli buzdítás (2018. március 19.), 140.

NEGYEDIK FEJEZET

A NAGY ÖRÖMHÍR AZ ÖSSZES FIATALNAK

A fiataloknak szóló nagy örömhír három részből áll

111. Mindezekén túl most szeretném meghirdetni az összes fiatalnak a legfontosabb dolgot, az elsőt, amit soha nem szabad elhallgatni. Olyan örömhírről van szó, mely három nagy igazságot zár magában, melyeket valamennyiünknek mindig többször is hallanunk kell.

Isten a szeretet

A nagy örömhír első része: Isten szeret téged

112. Mindenekelőtt szeretném mindegyikteknek elmondani az első igazságot: „Isten szeret téged”. Nem baj, ha ezt már hallottad, emlékeztetni szeretnék rá: Isten szeret téged. Ebben soha ne kételkedjél, bármi történik az életedben. Minden körülmények között végtelenül szeretnek téged.

113. Talán az apáról szerzett tapasztalatod nem a legjobb, mert lehet, hogy földi apád távol volt és ritkán láttad, vagy épp ellenkezőleg, nyomasztóan nehezedett rád; vagy nem volt apád, akire szükséged lett volna. Nem ismerem a tapasztalataidat. Azt azonban bizonyossággal mondhatom neked, hogy teljes biztonsággal isteni Atyád karjaiba vetheted magad, annak az Istennek a karjaiba, aki életet adott neked, és minden pillanatban éltet. Szilárdan megtart, és ugyanakkor érezni fogod, hogy teljesen tiszteli a szabadságodat.

Isten szeretete a Szentírásban

114. Szavában [ti. a Szentírásban] sok kifejezés van a szeretetéről. Mintha ő maga keresné szeretetének különböző kifejezési módjait, hogy valamelyik szó eltalálja a szívedet.

Néha például úgy jelenik meg, mint a szülők szeretete, akik játszanak a gyermekeikkel: „Puha kötelékekkel vonzottam őket, a szeretet kötelékeivel. Olyan leszek hozzájuk, mint aki arcához emeli a csecsemőt” (Oz 11,4). Máskor azoknak az anyáknak a szeretete jelenik meg, akik igazán szeretik gyermekeiket, szívbéli szeretettel, mely képtelen elfeledni és elhagyni a gyermeket: „Megfelelkezhetsz-e csecsemőjéről az asszony? És megtagadhatja-e szeretetét méhe szülöttétől? És még ha az megfelelné is, én akkor sem feledkezem meg rólad” (Iz 49,15). Egészen odáig elmegy, hogy úgy mutatkozik, mint egy szerelmes, aki a tenyerébe tetoválta a szerelmét, hogy mindig a szeme előtt legyen: „Nézd, a tenyerembe rajzoltalak” (Iz 49,16). Máskor szeretetének erejét és szilárdságát hangsúlyozza, mely legyőzhetetlen: „A hegyek megindulhatnak, és megrendülhetnek a halmok, de az én szeretetem nem hagy el soha, és veled kötött békeszövetségem meg nem inog” (Iz 54,10).

Vagy azt mondja, hogy mindig a szeme előtt vagyunk, nehogy azt gondoljuk, hogy véletlenül vagyunk ebben a világban. Még mielőtt létrejöttünk volna, ott voltunk szeretetének tervében: „Örök szeretettel szerettelek, ezért állandóan hűséges vagyok hozzád” (Jer 31,3) .

Vagy tudomásunkra hozza, hogy ő látni tudja azt a szépségünket, melyet senki más föl nem ismerhet: „Drága vagy a szememben, mert becses vagy nekem és szeretlek” (Iz 43,4).

Vagy fölfedeztetni velünk, hogy az Ő szeretete nem szomorú, hanem tiszta öröm, mely megújul, amikor hagyjuk, hogy szeressen bennünket: „Veled van az Úr, a tehát Istened, az erős szabadító! Örül majd neked nagy örömmel, újjáéleszt szeretetével, örül majd neked ujjongó örömmel” (Szof 3,17).

Isten szeret téged: fontos vagy számára

115. Valóban drága vagy az Ő számára, nem vagy jelentéktelen, fontos vagy számára, mert kezének műve vagy. Ezért figyel rád, és emlékezik rád szeretettel. Bíznod kell „Isten emlékezésében: az Ő emlékezete nem egy »merevlemez«, mely rögzíti és archiválja összes adatainkat, az Ő emlékezete együttérző gyengéd szív, aki örül, amikor véglegesen törli minden rosszaságunkat.”⁶³ Nem akarja számontartani a tévedéseidet, és minden esetben segít, hogy az eleséseidből is valamit megtanulj. Mert szeret téged. Keresi a percet, amikor csendesen hagyod, hogy szeressen téged. Keresi az alkalmat, hogy elhallgattasson minden szót és a belső zajodat, és egy percre szeretetének ölelésében maradj.

Isten szeretetének jellemzői

116. „Olyan szeretet, amely nem erőszakos, nem tipor el, olyan szeretet, amely nem kirekesztő, nem fojtja belénk a szót és nem néma, olyan szeretet, amely nem aláz meg és nem igaz le. Az Úr szeretete mindennapos, tapintatos, figyelmes, szabad és felszabadító szeretet, amely gyógyít és felemel. Az Úr szeretete jobban számon tartja a felállásokat, mint a bukásokat, a kiengesztelődést, mint a tilalmat, inkább ad új lehetőségeket, mint hogy kárhoztasson, inkább a jövőt nézi, mint a múltat.”⁶⁴

Isten semmit nem vesz zokon tőled

117. Amikor kér tőled valamit, vagy amikor megengedi a mindennapi élet kihívásait, azt várja tőled, hogy adj neki lehetőséget, hogy haladásra késztesse, hogy ösztökéljen, hogy érettebbé tegyen. Nem veszi tőled zokon, ha elmondod a kétségeidet. Ami

⁶³ *Homília a XXXI. Ifjúsági Világnap szentmiséjén, Krakókban* (2016. július 31.): AAS 108 (2016), 923.

⁶⁴ *Beszéd a XXXIV. Ifjúsági Világnap megnyitóján, Panamában* (2019. január 24.): *L'Osservatore Romano*, 2019. január 26., 12.

bántja az az, ha nem szólsz hozzá, és nem kezdesz őszinte dialógust vele. A Biblia elmondja, hogy Jákob birkózott Istennel (Ter 32,25–31), de ez nem térítette el őt az Úr útjáról. Igazában Ő maga biztat bennünket: „Jöjjetek és szálljunk perbe egymással” (Iz 1,18). Az ő szeretete annyira reális, annyira igaz, annyira konkrét, hogy őszinte és termékeny dialógussal teljes kapcsolatot kínál nekünk. Végül is itt a földön Mennyei Atyád ölelése keres téged bátor tanúinak szerető arcában!

Krisztus üdvözít téged

A fiataloknak szóló nagy örömbír második része:

Krisztus üdvözít téged

118. A második igazság az, hogy Krisztus szeretetből odaadta magát mindvégig, hogy üdvözítsen. A kereszten kitárt karja a legdrágább jele egy olyan barátnek, aki a végsőkéig képes elmenni: „Mert szerette övéit, akik a világban voltak, mindvégig szerette őket” (Jn 13,1). Szent Pál azt mondta, hogy arra a szeretetre hagyatkozva él, mely mindent odaadott: „Isten Fiának hitében élek, aki szeretett engem, és odaadta önmagát értem” (Gal 2,20).

Krisztus üdvözít: vég nélkül megbocsát

119. Az a Krisztus, aki a kereszten megváltott minket a bűneinktől, önátadásának ugyanazzal az erejével üdvözít és vált meg bennünket ma is. Tekints föl a keresztféjére, kapaszkodj Belé, engedd, hogy üdvözítsen, mert „akik engedik, hogy üdvözítse őket, azok megszabadulnak a bűntől, a szomorúságtól, a belső ürességtől, az elszigetelődéstől”.⁶⁵ És ha vétkezel, és eltávolodsz tőle, Ő keresztféjének erejével újra talpra állít. Soha ne feledd, hogy „Ő hetvenszer hétszer megbocsát. Újra meg újra visszatér, hogy a vállára vegyen. Ezt a méltóságot, amellyel ez a végtelen és rendíthetetlen szeretet

⁶⁵ *Evangelii gaudium* apostoli buzdítás (2013. november 24.), I: AAS 105 (2013), 1019.

ajándékoz meg, senki nem veheti el tőlünk. Ő lehetővé teszi számunkra, azzal a gyöngédséggel, mely soha nem csal meg, és képes mindig visszaadni az örömet, hogy felemeljük a fejünket és újra kezdjünk.”⁶⁶

Krisztus minden bukásunk után fölsegít

120. „Jézustól nyerünk üdvösséget, mert szeret bennünket, mert nem tud nem szeretni. Mi tehetünk neki bármit, ő szeret bennünket és üdvözít. Mert csak az üdvözülhet, akit szeretnek. Csak az változhat meg, akit átölelnek. Az Úr szeretete nagyobb minden ellentmondásunknál, minden törekenységünkénél és minden kicsiségünkénél. De éppen ellentmondásaink, törekenységünk és kicsiségünk által akarja írni a szeretet történetét. Átölelte a tékozló fiút, tagadásai után átölelte Pétert, és átölel minket is mindig, mindig, mindig, minden bukásunk után fölsegít, és talpra állít. Mert az igazi bukás – figyeljetek erre! –, az igazi bukás, amely roncsolni tudja az életet, a földön fekvé maradás, a segítség elutasítása.”⁶⁷

Krisztus ingyenesen üdvözít

121. Az Ő megbocsátása és üdvössége nem olyan dolog, amit mi megvásároltunk, vagy amit cselekedeteinkkel vagy erőinkkel kellene megszereznünk. Ő ingyenesen bocsát meg nekünk és szabaddá meg minket. Önátadása a kereszten oly nagy, hogy érték, melyet mi nem tudunk megfizetni, és nem is kell megfizetnünk, csak határtalan hálával és annak örömeivel kell elfogadnunk, hogy ennyire szeret bennünket, még mielőtt mi el is képzelhetnénk: „Előbb szeretett minket” (1Jn 4,19).

A fiatalokat nem lehet árverésen eladni

122. Az Úr szeretett Fiai, mekkora lehet az értéketek, ha Krisztus drága vére váltott meg benneteket! Kedves Fiaim, „nek-

⁶⁶ *Evangelii gaudium*, 3: AAS 105 (2013), 1020.

⁶⁷ *Beszéd a XXXIV. Ifjúsági Világnap virrasztásán, Panamában* (2019. január 26.): *L'Osservatore Romano*, 2019. január 28–29., 6.

tek nincs áratok! Titeket nem lehet árverésen eladni! Az Isten szerelmére, ne hagyjátok, hogy megvegyenek benneteket, ne hagyjátok magatokat félrevezetni, ne engedjétek, hogy ideológiai gyarmatosítások, mellyel idegen eszméket vernek a fejünkbe, és a végén rabszolgává, függővé és az életben csalódottá tegyenek! Nektek nincs áratok; állandóan ismételtetnetek kell: nem árverésen vagyok, nincs áram. Szabad vagyok, szabad vagyok! Szeressetek bele ebbe a szabadságba, melyet Krisztus kínál nektek.”⁶⁸

Krisztus üdvözít: erősen higgy az ő irgalmasságában

123. Tekints föl a megfeszített Krisztus karjaira, engedd, hogy mindig újra üdvözítsen! És amikor méggyógyóni a bűneidet, erősen higgy az ő irgalmasságában, mely megszabadít a bűntől. Szemléld a nagy szeretettel érted kiontott vérét, és hagyd, hogy az megtisztítson téged. Így mindig újra újjászülethetsz.

Krisztus él!

A fiataloknak szóló nagy örömbír harmadik része:

Krisztus él!

124. Van azonban egy harmadik igazság is, mely az előzőtől elválaszthatatlan: Ő él! Erre gyakran emlékeznünk kell, hogy elkerüljük annak veszedelmét, hogy Jézus Krisztusban csak egy régi jó példát, hogy emléket lássunk, olyan valakit, aki kétezer évvel ezelőtt üdvözített minket. Ez nm volna jó semmire, változatlanul hagyna minket, nem szabadítana meg. Az, aki elhalmoz a kegyelmével, Az, aki megszabadít, Az, aki átalakít, Az, aki meggyógyít és megerősít, élő valaki: a föltámadott, természetfölötti életerővel és végtelen fényességbe öltözött Krisztus. Ezért mondta Szent Pál: „Ha Krisztus nem támad föl, üres a hitetek” (1Kor 15,17).

⁶⁸ *Beszéd a fiatalokkal való találkozáson a Szinódus alatt* (2018. október 6.): *L'Osservatore Romano*, 2018. október 8-9., 7.

Krisztus él, ezért valóban jelen lehet az életedben

125. Ha pedig Ő él, akkor valóban jelen lehet az életedben, minden pillanatban, azért, hogy világossággal töltsön el. Ezért soha nem leszünk magányosak és elhagyatottak. Még ha mindenki cserben hagyja, ő akkor is ott lesz, ahogyan megígérte: „Én veletek vagyok minden nap a világ végezetéig” (Mt 28,20). Ő mindent betölt a maga láthatatlan jelenlétével, és bárhova mégy, Ő ott vár téged. Mert nem egyszer jött el, hanem jön és folyamatosan eljön mindennap, hogy hívjon: mindig új horizont felé tarts.

Krisztus él: Barátod és Üdvözítőd

126. Szemléld a boldog, örömtől túláradó Jézust. Örülj együtt a Barátoddal, aki győzött. A szentet, az igazat, az ártatlant megölték, de Ő győzött. Nem a rossz mondta ki az utolsó szót. A te életedben sem a rosszé lesz az utolsó szó, mert a Barátod, aki szeret téged, győzni akar benned. A te Üdvözítőd él.

Krisztus él: Ővele mindig előbbre tudunk jutni

127. Ha pedig Ő él, akkor ez garancia arra, hogy a jó utat törhet magának az életünkben és fáradalmaink valamire jók. Tehát abba hagyhatjuk a siránkozást, és előretekinthetünk, mert Ővele mindig előbbre tudunk jutni. Ez a mi biztonságunk. Jézus az örökké élő. Kapaszkodj belé. Az útunk mentén leselkedő erőszak és halál minden formáját sértetelnül fogjuk átélni és átlépni.

Krisztus él: éltetni akar téged

128. Minden más megoldás gyatra és ideiglenes. Egy ideig talán hasznosnak látszanak, de azután újra védtelenek, elhagyatottak és kiszolgáltatottak leszünk. Ővele azonban a szív mindenben túl megmaradó, alapvető biztonságban gyökerezik. Szent Pál mondja, hogy egyesülni akar Krisztussal, azért, hogy „megismerje őt, az ő föltámadásának erejét” (Fil 3,10). Ez az az erő, mely gyakran megmutatkozik majd a te életedben is, mert Ő azért jött, hogy életet adjon neked, és az élet „bőségben legyen” (Jn 10,10).

Krisztus él: a Vele való találkozás nagy élménye

129. Ha szívből tudod értékelni ezen örömhír szépségét, és engeded, hogy az Úr találkozzon veled; ha hagyod, hogy Ő szeressen és üdvözítsen téged, ha barátságra lépsz Ővele, és beszélgetni kezdesz az élő Krisztussal életed konkrét dolgairól, ez lesz a nagy élmény, az alapvető tapasztalat, mely megalapozza egész keresztény életedet. Ez az az élmény, amit közölni tudsz más fiatalokkal is, mert „a keresztény lét kezdeténél nem egy etikai döntés vagy egy nagy eszme áll, hanem egy találkozás egy eseménnyel, egy Személlyel, aki új horizontot és ezzel döntő irányultságot ad az életnek”.⁶⁹

A Lélek életet ad

A Szentlélek előkészít és segít

130. E három igazságban – Isten szeret téged, Krisztus a te üdvözítő, Ő él – megjelenik az Atyaisten és Jézus. Ahol pedig az Atya és Jézus jelen van, ott a Szentlélek is ott van. Ő az, aki előkészíti és kitarja a szíveket, hogy befogadják ezt az örömhírt, ő az, aki elevenen tartja az üdvösség e tapasztalatát, Ő az, aki segíteni fog neked, hogy növekedj ebben az örömben, ha hagyod őt tevékenykedni. A Szentlélek tölti be a föltámadott Krisztus szívét, és abból, mint forrásból, árad a te életedbe. És amikor befogadod Őt, a Szentlélek egyre beljebb visz Krisztus szívébe, hogy egyre inkább eltöltsön az Ő szeretete, világossága ereje.

Hívd segítségül a Szentlelket!

131. Mindennap hívd segítségül a Szentlelket, hogy szüntelenül megújítsa benned a nagy örömhír élményét. Miért is ne? Nem veszíthetsz semmit, Ő pedig meg tudja változtatni az életedet, meg tudja világosítani és jobb irányítást tud neki adni. Nem csonkít meg, nem vesz el tőled semmit, sőt segít, hogy a lehető legjobban

⁶⁹ XVI. Benedek pápa: *Deus caritas est.* enciklika (2005. december 25.), 1: AAS 98 (2006), 217.

megtaláld azt, amire szükséged van. Szerelemre van szükséged? Nem fogod megtalálni a féktelenségben, azzal, hogy másokat birtokolva vagy uralmad alá hajtva használsz. De megfogod találni úgy, ahogyan igazán boldoggá tesz téged. Intenzitást-aktivitást keresel? Nem lesz benne részed, ha tárgyakat halmozol fel, szórod a pénzt, reménytelen futsz e világ dolgai után. Sokkal szebben és ki-elégítőbben éred el, ha engeded, hogy a Szentlélek vezéreljen.

Az istenszerелеm szenvedéllyel tölti el az életet

132. Szervedélyt keresel? Ahogyan egy szép költemény mondja: Légy szerelmes! (vagy engedd, hogy beléd szeressenek), mert „nincs fontosabb, mint Istennel találkozni. Azaz véglegesen és feltétel nélkül beleszeretni. Az, akibe beleszeretsz, foglyul ejti a képzeletedet, és végül mindenedre rányomja a bélyegét. [...] Ő fogja meghatározni, hogy felkeléstől lefekvésig mit teszel, hogyan töltöd a hétvégédet, mit olvasol, mit ismersz meg, mi szaggatja a szívedet, és mi tölt el örömmel és hálával. Légy szerelmes belé! Maradj meg a szerelemben. Minden megváltozik.”⁷⁰ Ez az istenszerелеm, mely szenvedéllyel tölti el az életet, a Szentlélek kegyelméből lehetséges, mert „Isten szeretete kiáradt a szívünkbe, a Szentlélek által, aki nekünk adatott” (Róm 5,5).

A Szentlélek az istenszerелеm és a fiatalság forrása

133. Ő a legjobb fiatalság forrása. Mert aki az Úrban bíz, „olyan, mint a víz mellé ültetett fiatal, mely gyökereit egészen a folyóig ereszti; ha jön a hőség, nem kell félnie, a lombja mindig zöldellni fog” (Jer 17,8), miközben „a fiatalok elfáradhatnak és ellankadhatnak” (Iz 40,30), akik az Úrban bíznak, „új erőre kapnak, szárnya raknak, mint a sasok, futnak, de nem fáradnak el, járnak, kelnek, de nem lankadnak el” (Iz 40,31).

⁷⁰ Arupe Pedro: *Enamórate*.

ÖTÖDIK FEJEZET

AZ IFJÚKOR TEENDŐI

Fiatalnak lenni kegyelem és kaland

134. Hogyan éljük meg a fiatalságot, ha hagyjuk, hogy az evangélium nagy örömhíre megvilágosítson és átalakítson? Fontos feltennünk ezt a kérdést, mert a fiatalság több, mint valami kaland, Isten ajándéka. „Fiatalnak lenni kegyelem, kaland.”⁷¹ Ajándék, amelyet eltékozolhatunk, vagy hálával fogadhatjuk, és a maga teljességében megélhetjük.

Fiatalnak lenni nem pusztán átmenet

135. A fiatalság teremtője Isten, és Ő minden fiatalban tevékenykedik. A fiatalság áldott időszak a fiatalnak, és áldás az Egyháznak és a világnak is. Öröm, a remény és a boldogság éneke. A fiatalság értékelése azt jelenti, hogy ezt az életszakaszt nagyon értékes periódusnak, és nem pusztán átmenetnek tekintjük, amelyben a fiatalok a felnőttkor felé igyekeznek.

Az álmok és döntések ideje

Jézus a feltámasztásakor nagykorúsította Jairus leányát

136. Jézus korában a gyermekkorból való kilépés az életnek nagyon várt pillanata volt, amelyet szertartásosan, nagyon megünnepeltek. Ezért, amikor Jézus visszaadta az életét egy „kislánynak”

⁷¹ Szent VI. Pál pápa: *Beszéd Nunzio Sulprizio boldoggá avatásakor* (1963. december 1-jén): AAS 56 (1964), 28.

(Mk 5,39), nagykorúsította, „leánnyá” tette (Mk 5,41). Amikor ezt mondta neki: „Talitá kumi”, ’kislány, kelj föl!’, felelősebbé tette az életéért, megnyitva előtte a fiatalság kapuit.

A fiatalok dolga

137. „A fiatalkort, a személyiség kibontakozásának időszakát, álmok jellemzik, amelyek egyre tartósabb és kiegyensúlyozottabb kapcsolatokban, próbálkozásokban és tapasztalatszerzésben és olyan döntésekben öltenek testet, amelyek fokozatosan élettervé alakulnak. Ebben az életkorban a fiatalok dolga az, hogy a jövőbe tekintsenek a gyökerek eltépése nélkül, fölépítsék önállóságukat anélkül, hogy magányossá váljanak.”⁷²

A fiatalok szívének nyugtalansága megnyitja a bátorság útját

138. Isten szeretése és az élő Krisztussal való kapcsolatunk nem akadályozza az álmainkat, nem azt várják tőlünk, hogy szűkítsük be a horizontjainkat. Épp ellenkezőleg, ez a szeretet sarkall, ösztökél, egy jobb és szebb élet felé visz előre. A „nyugtalanság” sok mindent magában foglal a fiatalok szívének törekvéseiből. Aho-
gyan Szent VI. Pál pápa mondta: „épp a benneteket kínzó kielégületlenségben [...] van egy fénylő mozzanat”.⁷³ A kielégületlen nyugtalanság a horizonton megjelenő újdonságok csodálatával együtt nyitja meg a bátorság útját, amely arra készítet, hogy saját kezetekbe vegyétek az életeteket, és felelőssé váljatok egy küldetésért. Ez az egészséges nyugtalanság, amely elsősorban a fiatalokban ébred, továbbra is jellemzője minden olyan szívnek, amely megmarad fiatalnak, készségesnek, nyitottnak. Az igazi belső béke együtt él ezzel a mély nyugtalansággal. Szent Ágoston mondta: „Uram, magadnak alkottál minket, és nyugtalan a mi szívünk, amíg meg nem nyugszik Benned.”⁷⁴

⁷² ZD 65.

⁷³ *Homília az ifjúság szentmiséjén, Sidney-ben* (1970. december 2.): AAS 63 (1971), 64.

⁷⁴ *Vallomások* I,1,1: PL 32, 661.

A fiatalok szárnyalni akarnak

139. Nemrég egy barátom megkérdezte tőlem, mit látok, amikor egy fiatalra gondolok. A válaszom ez volt: „Egy fiút vagy leányt látok, aki a saját útját keresi, aki a lábaival akar repülni, aki ott áll a világ előtt és reménnyel, jövővel és illúziókkal is teli szemmel nézi a horizontot. A fiatal két lábon jár, mint a felnőttek, de annyiban különbözik tőlük, hogy utóbbiak párhuzamosan tartják a lábukat, neki pedig egyik lába elindulásra, dobantásra készen mindig előbbre van, mint a másik. Mindig előrelendül. A fiatalokról beszélni azt jelenti, hogy ígéretekről, örömökről beszélünk. A fiatalokban annyi erő van, képesek reménykedve látni. Egy fiatal az élet ígérete, amelyben bizonyos szívósság van; elegendő balgaság van benne, amely megcsalhatja, de megvan a képesség is, amely ki tudja gyógyítani a balgaságból fakadó csalódásokból.”⁷⁵

A fiatalok döntéseket hoznak

140. Van olyan fiatal, aki talán azért utasítja el ezt az életszakaszt, mert szeretne gyermek maradni, vagy „vég nélkül nyújtja a fiatalkort, és a döntések elodázása, a meghatározott dolgoktól való félelem bizonyos döntésképtelenséget okoz. Az ifjúkor azonban nem maradhat függőben, mert a döntések időszaka, és éppen ebben áll varázslatos volta és legnagyobb feladata. A fiatalok döntéseket hoznak szakmai, társadalmi, politikai és más, radikálisabb területeken, amelyek határozott formát adnak az életüknek.”⁷⁶ Döntéseket hoznak a szerelem kérdésében is, megválasztják a párjukat, vagy eldöntik, hogy gyermekeik lesznek. E levél utolsó fejezeteiben, amelyek majd a személyes hivatásról és annak felismeréséről fognak szólni, tovább mélyítjük ezeket a témákat.

A fiatalok döntéseit fenyegeti a tehetetlenség

141. De a döntéseket indító álmokat „mindig fenyegeti a panaszkodás, a tehetetlenség. Hagyjuk ezeket azokra, akik a »panaszko-

⁷⁵ *Dio è giovane. Beszélgetés Thomas Leoncinivel.* Milánó, 2018, 16.

⁷⁶ ZD 68.

dás istennőjét» követik! [...] ez csalás: tévútra vezet. Amikor minden szilárdnak és mozdulatlanak látszik, amikor személyes problémák nyugtalanítanak, a társadalmi bajok nem kapnak megfelelő orvoslást, nem jó beadnunk a derekunkat. Az út Jézus: vedd be őt a »bárkánkba« és evez vele együtt a mélyre! Ő az Úr! Ő megváltoztatja az élet kilátásait. A Jézusba vetett hit továbbvivő reményhez vezet, olyan biztonsághoz, amely nemcsak a mi képességeinkre és ügyességünkre, hanem Isten Szavára, a tőle kapott meghívásra támaszkodik. Túlzott emberi számítások nélkül, és nem aggódva amiatt, hogy vajon a benneteket körülvevő környezet támogatja-e biztonságtokat.”⁷⁷

A fiatalok álmainak nagy ellensége az aggodás

142. Kitartóaknak kell lennünk az álmok útján. Ezért figyelniük kell egy kísértésre, amely gyakran csúfosan megtréfál bennünket: az aggodásra. Nagy ellenségünk lehet, amikor arra biztat, hogy adjuk meg magunkat, mert felfedezzük, hogy az eredmények nem azonnal mutatkoznak. A legszebb álmokat reménnyel, türelemmel, elkötelezettséggel a sietségről való lemondással lehet megszerezni. Ugyanakkor nem szabad leblokkolnunk a bizonytalaság miatt, nem szabad félnünk a kockázattól és a tévedésektől. Inkább attól kell félnünk, nehogy bénultan éljünk mint az élő halottak, élettelen alanyokká sorvadva, akik nem akarnak kockáztatni, nem viszik előbbre szolgálataikat, vagy félnek a hibázástól. Ha hibázol is, mindig felemelheted a fejedet és újrakezdhetsz, mert senkinek sincs joga elrabolni tőled a reményt.

A fiatalok ne erkélyről nézzék, és ne heverőn, képernyő előtt töltsék az életet

143. Fiatalok, ne mondjatok le arról, ami a legjobb a fiatalságtokban, ne erkélyről szemléljétek az életet! Ne tévesszétek össze a boldogságot egy heverővel, és ne töltsétek egész életeteket egy

⁷⁷ *Beszéd a fiatalokhoz Cagliariában* (2013. szeptember 22.): AAS 105 (2013), 904–905.

heverőn a képernyő előtt. De ne korlátozzátok magatokat egy elhagyott jármű szemlélésére sem. Ne legyetek parkoló autó, inkább hagyjátok forrásként feltörni az álmokat, és hozzatok döntéseket. Kockáztassatok, még ha hibáztok is. Ne akarjatok elkábított lélekkel túlélni, és ne úgy szemléljétek a világot, mintha turisták volnátok. Legyetek érzékenyek! Űzzétek el a félelmeket, amelyek megbénítanak, nehogy mumifikált fiatalokká váljatok. Éljetek! Adjátok oda magatokat az élet legjavának! Nyissátok ki a kalitka ajtaját, és repüljétek el! Az Isten szerelmére, ne vonuljatok nyugdíjba idő előtt!

Az élni és tapasztalni akarás

*A fiatalok nem csak a jövőben akarnak élni,
meg akarják élni a jelent*

144. Ez az álmodó jövőnek feszülés nem azt jelenti, hogy a fiatalok teljesen a jövőben élnek, mert ugyanakkor erős vágy él bennük arra, hogy megéljék a jelent, a lehető legjobban kihasználják a lehetőségeket, amelyeket ez az élet nyújt nekik. Ez a világ tele van szépségekkel! Hogyan becsülhetnénk le Isten ajándékait?

Isten nem akarja elgyengíteni a fiatalok élni akarását

145. Azzal szemben, amit sokan gondolnak, az Úr nem akarja elgyengíteni ezt az élni akarást. Jó felidézni azt, amit az Ószövetség egyik bölcse tanított: „Fiam, ha vannak javaid, tégy jót magaddal [...] Ne engedd, hogy elkerüljön a nap öröme.” [A Pápa szövegében: „Fiam, amennyire lehet tartsd jól magadat, [...] Ne foszd meg magadat egy boldog naptól” (Sir 14,11.14) - *a ford. megj.*]. Az igaz Isten, aki szeret téged, azt akarja, hogy boldog légy. Ezért találjuk a Bibliában ezt a fiataloknak szóló jótanácsot is: „Örvendezzel, ifjú, ifjúságodban, és jóban legyen a szíved ifjúságod napjaidban [...] Vesd ki a gondot a szívedből” (Préd 11,9-10). Mert Isten az, „aki bőven megad nekünk mindent megélhetésünkhöz”. [A Pápa szövegében: „aki bőven megad nekünk mindent, hogy örülhessünk nekik” (1Tim 6,17) - *a ford. megj.*]

Hálával kell átélni az élet apró örömeit is

146. Hogyan lehetne hálás Istennek az, aki képtelen örülni az ő mindennapi, apró ajándékainak, aki képtelen megállni az egyszerű és kedves dolgok előtt, amelyekkel lépten-nyomon találkozik? Mert „aki önmagával irigy, annál nincs rosszabb”. [A Pápa szövegében: „Nincs rosszabb annál, aki kárt okoz önmagának” (Sir 14,6) – *a ford. megj.*] Nem arról van szó, hogy telhetetlennek kell lennünk, vég nélkül, megszállottan hajszolva az élvezeteket. Épp ellenkezőleg, mert ez megkadályozza, hogy átéld a jelent. Arról van szó, hogy tudd kinyitni a szemedet, és tudj megállni, hogy teljesen és hálával éld át az élet minden apró ajándékát.

A jelen jó megélése

147. Nyilvánvaló, hogy Isten Szava a jelen átélésére hív, nem csak arra, hogy a holnapra készülj: „Ne aggódjatok hát a holnapért, mert a holnapi nap majd gondoskodik magáról. Elég a napnak a maga baja” (Mt 6,34). Ez azonban nem azt jelenti, hogy vedd bele magad egy felelőtlen feloldódásba, amely üresen és mindig kielégületlenül hagy bennünket, hanem teljesen éld meg a jelent azzal, hogy jóra fordítod energiáidat, ápolod a testvériséget, Jézust követed, és az élet minden apró örömét Isten szeretete ajándékként fogadod.

Nguyên Van Thuân bíboros példája

148. Ezzel kapcsolatban szeretném megemlíteni, hogy Francesco Saverio Nguyên Van Thuân bíboros, amikor koncentrációs táborba zárták, a napjait nem akarta csak azzal tölteni, hogy várja és reméli a jövőt. Elhatározta, hogy „minden pillanatot szeretettel megtöltve él meg”, és ezt a következőképpen oldotta meg: „A mindennap adódó lehetőségeket arra használom fel, hogy a megszokott teendőket rendkívüli módon fogom végezni.”⁷⁸

⁷⁸ *Cinque pani e due pesci. A hit örömteli tanúságtétele a börtön szenvedéséből.* Milánó, 2014, 20.

Miközben álmaid megvalósításáért küszködsz, maradéktalanul éld meg a mai napot, teljesen ajándékozod el és tölts meg minden percet szeretettel. Mert igaz, hogy ifjúságod e napja akár az utolsó lehet, tehát érdemes teljes vágygal és minden lehetséges mélységével megélni.

A jelen jó megélése a nehéz pillanatokban is

149. Ez a nehéz pillanatokra is érvényes, amelyeket teljesen át kell élni ahhoz, hogy megérthessük az üzenetüket. Ahogy a svájci püspökök tanítják: „Ő ott van, ahol mi azt gondoljuk, hogy magunkra hagyott bennünket, és semmi lehetőség nincs a menekülésre. Paradoxon, de a szenvedés, a sötétség sok keresztény számára [...] az Istennel való találkozás helyévé vált.”⁷⁹

A fogyatékos fiatalok élni akarása

Emellett az élni akarás, az új élmények vágya sok olyan fiatalt érint, akik fizikai, pszichikai vagy érzékszervi fogyatékos állapotban vannak. Ők, még ha nem is élhetik át kortársaik élményeit, meglepő, elképzelhetetlen erőforrások birtokában vannak, melyek olykor felülmúlják az egészségesekét. Az Úr Jézus más ajándékokkal halmozza el őket, amelyeket a közösségnek meg kell becsülnie, hogy felfedezhessék az ő szeretet-tervét, amely mind-egyiküknek szól.

Barátságban Krisztussal

A fiatal élet teljességéhez találkozni kell Jézussal

150. Bármennyire élsz és tobzódsz élményekben, nem fogod elérni az ifjúság mélységét, nem fogod megismerni a fiatal élet igazi teljességét, ha nem találkozol mindennap a nagy Baráttal, ha nem élsz barátságban Jézussal.

⁷⁹ Svájci Püspöki Konferencia: *Prendre le temps: pour toi, pour moi, pour nous*, 2018. február 2.

A barátság Isten ajándéka

151. A barátság az élet ajándéka, Isten ajándéka. A barátok révén az Úr tisztít és érlel bennünket. Ugyanakkor a hűséges barátok, akik mellettünk maradnak a nehéz pillanatokban is, az Úr szeretetének, vigasztalásának, szerető jelenlétének a tükröződései. A barátságból tanuljuk meg, hogyan táruljunk ki, legyünk megértőek, törődjünk másokkal, lépjunk ki kényelmünkéből és elszigeteltségünkéből, osszuk meg az életünket. Íme, ezért „a hűséges barát-hoz semmi sem fogható”. [A pápa szövegében: „a hűséges barátot nem lehet megfizetni” (Sir 6,15) – *a ford. megj.*].

A barátság különleges kapcsolat

152. A barátság nem futó és mulandó, hanem állandó, szilárd, hűséges kapcsolat, amely az idő múlásával érlelődik. Érzelmi kapcsolat, melyben az ember azt érzi, hogy egy a másikkal, ugyanakkor nagylelkű szeretet, amely arra indít, hogy a barát javát keressük. Lehet, hogy a barátok nagyon különbözőek, de mindig vannak közös dolgaik, melyek miatt közelinek érzik magukat a másikhoz, és őszinte, bizalommal megosztott bensőségek közöttük.

Jézus barátoknak mutatkozik

153. A barátság annyira fontos, hogy maga Jézus barátoknak mutatkozik: „Már nem mondalak titeket szolgálóknak hanem barátainak mondalak titeket” (Jn 15,15). A kegyelemmel, amellyel megajándékoz minket, úgy felemel, hogy valóban a barátai lehetünk. Ugyanazzal a szeretettel, amelyet belénk áraszt, tudjuk Őt szeretni, és ki tudjuk terjeszteni az Ő szeretetét másokra is, abban a reményben, hogy ők is megtalálják a helyüket a Jézus Krisztus által alapított baráti közösségben.⁸⁰

Jézus barátoknak tekinti apostolait

És jóllehet a feltámadás miatt Ő már teljesen boldog, nagylelkűek lehetünk iránta azzal, hogy segítjük felépíteni az országát ebben

⁸⁰ Vö. Aquinói Szent Tamás: *Summa Theologiae* II-II, 23, 1.

a világban, és eszközei vagyunk, amellyel eljuttathatja üzenetét, világosságát és főként a szeretetét másokhoz is (vö. Jn 15,16). A tanítványok meghallották Jézus hívását a vele való barátságra. Ez a hívás nem kényszerítette őket, hanem nagyon tapintatosan a szabadságukat szólította meg: „Jöjjetek és lássátok – mondta nekik –, ők pedig elmentek és megnézték, hol lakik, s aznap nála maradtak” (Jn 1,39). E váratlan és bensőséges találkozás után elhagyták mindenüket és Vele mentek.

Jézus barátsága felbonthatatlan

154. A Jézussal való barátság felbonthatatlan. Ő soha nem hagy el minket, még ha néha úgy látszik is, hogy hallgat. Amikor szükségünk van rá, engedi, hogy megtaláljuk (vö. Jer 29,14), és mellettünk van, bárhová megyünk (vö. Józs 1,9). Mert Ő soha nem bontja fel a szövetséget. Arra kér minket, hogy ne hagyjuk el Őt: „Maradjatok meg bennem és én tibennetek” (Jn 15,4). De ha mi eltávolodunk tőle, „Ő hűséges marad, mert önmagát nem tagadhatja meg” (2Tim 2,13).

Az imádság kibívás és kaland

155. A baráttal beszélgetünk, megosztjuk vele legtitkosabb dolgainkat. Jézussal is beszélgessünk. Az imádság kihívás és kaland. Micsoda kaland! Lehetővé teszi, hogy egyre inkább megismerjük Őt, behatoljunk a mélységébe, és e vele való egységünk egyre erősebb legyen. Az imádság megengedi, hogy elmondjunk neki mindent, ami velünk történt, hogy bizalommal legyünk iránta, s ugyanakkor megajándékozz a bensőség és a szeretet drága pillanataival, amelyekben Jézus belénk árasztja az életét. Amikor imádkozunk, „játszunk vele”, teret nyitunk számára, hogy „cselekedhessen, bejöhessen hozzánk és győzhessen”.⁸¹

⁸¹ *Beszéd az önkéntesekhez a XXXIV. Ifjúsági Világnapon, Panamában* (2019. január 27.): *L'Osservatore Romano*, 2019. január 28–29., 11.

A Jézussal való barátság a vele való egység élménye

156. Ezáltal átélhetjük az állandó egység élményét Ővele, amely meghalad mindent, amit csak megélhetünk más személyekkel kapcsolatban: „Már nem én élek, hanem Krisztus él bennem” (Gal 2,20).

Ne foszd meg a fiatalságodat ettől a barátságtól! Magad mellett érezheted Őt, nem csak akkor, amikor imádkozol. Fel fogod ismereni, hogy minden pillanatban veled van. Próbáld felfedezni Őt, és át fogod élni azt a szép élményt, hogy tudod: mindig kísér téged. Ezt élték át az emmauszi tanítványok, amikor útközben tanácstalan társalgásuk közben Jézus megjelent és „velük ment” (Lk 24,15). Egy szent mondta, hogy „a kereszténység nem elhiendő igazságok, nem megtartandó törvények és tilalmak összessége. Hanem a kereszténység egy Személy, aki annyira szeretett, hogy fölébreszti a szeretetemet. A kereszténység Krisztus.”⁸²

Jézus az Egyház összes fiatalját egyesíteni tudja egyetlen álomban

157. Jézus az Egyház összes fiatalját egyesíteni tudja egyetlen álomban, „egy nagy álomban, amely képes mindenkit magában foglalni. Az az álom, amelyért Jézus életét adta a kereszten, amelyért kiharadt a Szentlélek, és Pünkösöd napján fellobbantotta a tüzet minden férfi és minden nő szívében, mindenki szívében, a tiédben is, az övében is [...] az enyémben is, a tiédben is, és belénk oltotta a reményt, hogy teret kapunk a növekedésre és a kibontakozásra. Ennek az álomnak neve van, Jézus az ő neve. Az Atyától kapta a nevét: éppúgy Isten, mint az Atya, aki azzal küldte, hogy éljen és növekedjék minden szívben. Egy olyan konkrét álmotól, aki Személy, aki az ereinkben kering, dobogtatja a szívünket.”⁸³

⁸² Romero Szent Oszkár: *Omelia* (1977. november 6.): *Su pensamiento*. I-II., San Salvador, 2000, 312.

⁸³ *Beszéd a XXXIV. Ifjúsági Világnap megnyitására, Panamában* (2019. január 24.): *L'Osservatore Romano*, 2019. január 26., 12.

A növekedés és érlelődés

A fiatalok testi, szellemi, lelki növekedése és érlelődése

158. Sok fiatal a testével törődik, próbálja fejleszteni a testi erejét és csinoságát. Mások a képességeiket és a tudásukat fejlesztik, és ettől érzik magukat nagyobb biztonságban. Mások magasabbra törekkenek, próbálják jobban elkötelezni magukat, és keresik a lelki fejlődést. Szent János mondta: „Írtam nektek ifjak, mert erősek vagytok, és Isten Szava megmarad bennetek” (1Ján 2,14). Keresni az Urat, megtartani az ő Szavát, törekedni arra, hogy életével megfeleljen neki az ember, növekedni az erényekben, ez teszi erőssé a fiatalok szívét. Ezért kell tartani a „kapcsolatot” Jézussal, „online” lenni Ővele, mert csak a te erőddel és a te elméddel nem leszel boldogabb és szentebb. Ahogyan gondoskods az arról, hogy el ne veszítsd a kapcsolatot az internettel, légy azon, hogy az Úrral való kapcsolatot aktív legyen. Ez azt jelenti, hogy nem szakítod meg a dialógust, hallgatód Őt, elmondod neki minden dolgodat, és amikor nem látod világosan, mit kell tenned, megkérded: „Jézusom, a helyemben mit tennél?”⁸⁴

A fiatalok igazi érlelődését a lelki fejlődés jelenti

159. Remélem, tudod magadat annyira becsülni, annyira komolyan venni, hogy keresed lelki fejlődésedet. A fiatalságra jellemző lelkesedésen túl ott van „az igazságosság, a hit, a szeretet, a béke” (2Tim 2,22) keresésének szépsége is. Ez nem jelenti a spontaneitás, a frissesség, a lelkesedés, a gyengédség elvesztést, mert felnőtté válni nem azt jelenti, hogy elhagyjuk a fiatalság életszakaszának legjobb értékeit. Különben az Úr egy napon megdorgálhat: „Megemlékeztem rólad, ifjúságod szeretetéről és jegyességed szerelméről, amikor követtél engem a pusztában” (Jer 2,2). [A Pápa szövegében: „Emlékszem rád, ifjúságod szeretetére és jegyességed szerelmére...” – *a ford. megj.*]

⁸⁴ Vö. *Találkozás a fiatalokkal Maipú nemzeti kegybelyén, Santiago de Chileben* (2018. január 17.): *L'Osservatore Romano*, 2018, január 19., 7.

A felnőtteknek is érlelődniük kell

160. Másrészt egy felnőttnek is érlelődnie kell, anélkül, hogy elveszítené az ifjúság értékeit. Mert valójában az élet minden szakasza folytonos kegyelem, olyan értéket rejt magában, amelynek nem szabad elmúlnia. Egy jól megélt fiatalság mint belső tapasztalat megmarad, felszívódik a felnőttéletbe, elmélyül és meghozza gyümölcseit. Ha a fiatal ember sajátossága, hogy érzi a kitarulós és kezdődő végtelen vonzását,⁸⁵ akkor a felnőttkor veszedelme a maga biztonságával és kényelmével az, hogy egyre inkább elhanyagolja ezt a horizontot, és elveszíti az ifjúság éveinek sajátos értékét.

Az ellenkezőjének kell történnie: érlelődni, növekedni kell, meg kell szervezni az életet anélkül, hogy elveszítené a vonzódást, a nagyobb nyitottságot, az elbűvöltséget egy mindig nagyobb valóság iránt. Az élet minden pillanatában megújíthatjuk és növelhetjük fiatalságunkat.

Amikor megkezdtem pápai szolgálatomat, az Úr kitágította horizontjaimat, megújította ifjúságomat. Ugyanez megtörténhet egy sok évvel ezelőtt összeházasodott házaspárral vagy egy szerzetessel a kolostorában. Vannak dolgok, amelyeknek az évek során le kell üledpedniük, de ez az érlelődés együtt tud élni a megújító tűzzel, egy mindig fiatal szívvel.

A növekedés jelentése

161. A növekedés azt jelenti, hogy meg kell őrizni és táplálni kell a legértékesebb dolgokat, amelyekkel a fiatalság ajándékoz meg, ugyanakkor nyitottnak kell lenni és meg kell tisztítani azt, ami nem jó, és be kell fogadni Istentől az ajándékokat, aki arra hív, hogy bontakoztasd ki azt, ami értékes.

Néha a kisebbségi komplexusok arra vihetnek, hogy nem akard látni a hibáidat és gyöngeségeidet, és így el tudsz zárkózni a növekedés és az érlelődés elől. Inkább engeddd, hogy Isten szeressen, aki úgy szeret téged, ahogyan vagy, értékel és tisztel, de min-

⁸⁵ Vö. Romano Guardini: *Le età della vita*: Opera omnia IV/1. Brescia, 2015, 209.

dig valami többet kínál neked: mélyebb barátságot Ővele, nagyobb buzgóságot az imádságban, erősebb szomjúságot az Ő Szavára, nagyobb vágyat arra, hogy Krisztust magadhoz vedd az Eucharisziában, erősebb akaratot az evangéliumának megélésére, nagyobb belső erőt, nagyobb békét és lelki örömet.

Mit jelent szentté válni

162. De emlékeztetlek rá, nem leszel szent és nem valósítod meg magadat, ha másokat másolsz. A szentek követése sem azt jelenti, hogy lemásoljuk életük és megszentelődésük módját: „Tanúk ők, akik sürgetnek és tanúskodnak, de nem arra valók, hogy másoljuk őket, mert ebben az esetben még el is távolíthatnának attól a pártatlan és személyes úttól, melyet az Úr számunkra tartogat.”⁸⁶

Fel kell fedezned, hogy ki vagy, és ki kell bontakoztatnod megszentelődésed személyes módját, függetlenül attól, amit mások gondolnak vagy mondanak. Szentté válni azt jelenti, hogy teljesebb értelemben önamagad leszel, az, akit Isten megálmodott és teremteni akart, nem pedig fénymásolat.

Életednek prófétái ösztökének kell lennie, amely másokat inspirál, nyomot hagy ebben a világban, azt a nyomot, amelyet csak te tudsz magad után hagyni. Ehelyett ha másolsz, megfosztod a földet és a mennyországot is attól, amit helyetted senki más nem tud nyújtani. Emlékszem, hogy Keresztes Szent János *Lelki énekében* azt írta, hogy az ő lelki tanácsaiból mindenkinek „a maga módján” kell okulnia,⁸⁷ mert Isten a maga kegyelmét „az egyiknek így, a másiknak úgy”⁸⁸ akarja kinyilvánítani.

⁸⁶ *Gaudete et exsultate* apostoli buzdítás (2018. március 19.), 11.

⁸⁷ *Cantico Spirituale B*, Prologo, 2.

⁸⁸ Uo. XIV-XV, 2.

A testvériség teendői

A lelki fejlődés a testvéri szeretetben mutatkozik meg

163. Lelki fejlődésed elsősorban az irgalmas, nagylelkű, testvéri szeretetben mutatkozik meg. Ahogyan Szent Pál mondta: „Gyarápítsen titeket és gazdagítsen az Úr szeretetben egymás és mindenki iránt, mint ahogy mi is szeretünk titeket!” (1Tessz 3,12). Azért, hogy egyre jobban meg tudd élni az „eksztázist”, ami abban áll, hogy kilépsz magadból azért, hogy mások javát keresd egészen életed feláldozásáig.

Az ekasztázis kiléptet önmagunkból

164. Ha egy Istennel való találkozást „ekasztázisnak” mondanak, azért van, mert kiléptet önmagunkból, fölemel azzal, hogy Isten szépsége és szeretete rabul ejt minket. De azért is kiléphetünk magunkból, hogy megismerjük a minden emberben rejlő szépséget mint Isten képmásának és az Atya gyermekének méltóságát és nagyságát. A Szentlélek ösztökél, hogy lépünk ki magunkból, szeretettel öleljük át a többieket és a javukat akarjuk. Ezért mindig jobb közösen megélni a hitet és szeretetünket közösségben kifejezni, megosztva szeretetünket, időnket, hitünket és nyugtalanságainkat a többi fiatallal. Az Egyház sok és sokféle teret kínál fel a hit közösségben való megéléséhez, mert együtt minden könnyebb.

A fiatalokat megéri a magába zárózás kísértése

165. A kapott sebek rád hozhatják a kísértést, hogy elszigetelődj, magadba zárkózz, gyűjtsd a haragot, de soha fel ne hagyj Isten megbocsátásra szólító hívásának meghallásával. Ahogy a ruandai püspökök helyesen mondták: „a másokkal való kiengesztelődés mindenekelőtt azt kívánja, hogy fedezzük fel bennük Isten képmásának ragyogását. [...] Ebben a távlatban alapvető a bűnös megkülönböztetése a bűnétől és bántásától, hogy elérkezessünk az igazi kiengesztelődéshez. Ez azt jelenti, hogy gyűlöld a rosszat,

amit a másik okozott neked, de továbbra is szeresd őt, hogy felismerd a gyengeségét és meglásd benne Isten képmását.”⁸⁹

Idő előtt megöregszel, ha magadba zárkózol

166. Néha a fiatalság minden energiája, álma és lelkesedése szétfoszlik a kísértés miatt, hogy magunkba, a problémáinkba, sérelmeinkbe, panaszainkba és kényelmünkbe zárkózzunk. Ne engedd, hogy ez történjék veled, különben idő előtt megöregszel. Minden életkornak megvan a maga szépsége, és a fiatalságból nem hiányozhat a közösen elképzelt utópia, az együtt álmódás képessége, a nagy horizontok, amelyeket együtt látunk.

A közösségben megélt szeretet

167. Isten szereti a fiatalok örömét, és mindenekelőtt arra az öröme hívja őket, amely a testvéri közösségben él; azok magasabb rendű öröme, akik meg tudják osztani a kincseiket, mert „nagyobb öröm adni, mint kapni” (ApCsel 20,35) és „Isten a jókedvű adakozót szereti” (2Kor 9,7). A testvéri szeretet megsokasítja örömlenkedésünket, mert képessé tesz arra, hogy örülni tudjunk mások értékeinek: „Együtt örüljétek az örvendezőkkel” (Róm 12,15). Azért, hogy fiatalságod spontaneitása és ereje egyre inkább a felebaráti szeretet spontaneitásában és a frissességben alakuljon, és tegyen képessé, hogy mindig megbocsátással, nagylelkűséggel, közösségalkotással tudjunk reagálni. Egy afrikai közmondás mondja: „Ha gyorsan akarsz haladni, egyedül menj. Ha messzire akarsz jutni, csatlakozz másokhoz.” Ne hagyjuk, hogy elrabolják tőlünk a testvériséget!

⁸⁹ Ruandai Püspöki Konferencia: *A katolikus püspökök levele a hívőkhöz a ruandai kiengesztelődés évében*. Kigali (2018. január 18.), 17.

Elkötelezett fiatalok

A fiatalok kis csoportba zárkózása veszélyes

168. Tény, hogy egy ilyen erőszakkal és önzéssel teli világban, mint a miénk, a fiataloknak veszélyes az, hogy kis csoportokba zárkóznak, és ezzel megfosztják magukat a társadalom és a sok nagy bajban segítségért kiáltó világ kihívásaitól. Úgy érzik, élük a testvéri szeretetet, de a csoportjuk talán csak a saját énjük meghosszabbítása lett.

Ez még súlyosabb, ha a laikusok hivatását csak úgy fogjuk fel, mint az Egyházon belüli szolgálatot (lektorok, akolitusok, katekéták...), és megfeledekezünk arról, hogy a laikusok hivatása mindegyikénél a családon belüli, a szociális és politikai szeretet: a hitből kiinduló konkrét elkötelezettség egy új társadalom felépítésére, és azért élni a világban és a társadalomban, hogy az evangéliumot eljuttassák különböző helyekre, gyarapítsák az igazságosságot, az emberi jogokat, az irgalmasságot, és így terjesszék Isten országát a világban.

Az ellenségeskedés mindent rombol

169. „Javaslom a fiataloknak, hogy lépjenek túl a baráti csoportokon, és ápolják a közösségi barátságot, a közjó keresését. A szociális ellenségeskedés rombol. Egy család tönkreteszi magát az ellenségeskedéssel. Egy ország tönkreteszi magát az ellenségeskedéssel. A világ tönkreteszi magát az ellenségeskedéssel. A legnagyobb ellenségeskedés a háború. Ma látjuk, hogy a világ tönkreteszi magát a háborúval. Mert nem tudnak leülni és megbeszélni: [...] Legyetek képesek megteremteni a szociális barátságot.”⁹⁰

Ez nem könnyű, valamiről mindig el kell mondani, tárgyalni kell, de ha mindenki javára gondolva megtesszük, át tudjuk élni a különböző részek összehangolásának nagyszerű élményét, hogy együtt harcoljunk egy közös célért. Ha sikerül a sok széthúzás

⁹⁰ *A fiatalok köszöntése a Félix Varela kulturális központban, Havannában* (2015. szeptember 20.): *L'Osservatore Romano*, 2015, szeptember 21–22., 6.

közepette találkozási pontokat találunk, ezzel a vesződéses, olykor fárasztó munkával hidakat verni, olyan békét létrehozni, amely mindenkinek jó, ez a találkozás kultúrájának a csodája, amihez a fiatalokban meglehet a bátorság, hogy szenvedéllyel megvalósítsák.

A mai fiatalok sajátos vonása a társadalmi elkötelezettség

170. A Szinódus elismerte, hogy „a mai fiatalok sajátos vonása a társadalmi elkötelezettség, bár a korábbi nemzedékektől eltérő formában. A néhány közömbös mellett sokan hajlandók részt venni az önkéntesség, az aktív állampolgárság és a szolidaritás kezdeményezéseiben annak érdekében, hogy kísérjék és bátorítsák a fiatalokat képességeik kibontakoztatására, a szaktudás megszerzésére, és kreativitásra buzdítsák őket a vezető helyek vállalásában. A szociális elkötelezettség és a szegényekkel való közvetlen kapcsolat alapvető lehetőség a hit fölfedezésére vagy elmélyítésére, illetve a saját hivatás fölismerésére. [...] Jelezték a hajlandóságot a politika iránti elkötelezettségre, a közjó építésének szolgálatára is.”⁹¹

A fiatalok élményei közösségi szolgálatokban

171. Hála Istennek, ma a fiatal – plébániai, iskolai, mozgalmi vagy egyetemista – csoportok szokása lett, hogy öregeket és betegeket kísérnek, meglátogatnak szegénynegyedeket, vagy együtt segítenek rászorulókon az úgynevezett „szeretet éjszakáin”. Gyakran elismerik, hogy ezekben a tevékenységekben többet kapnak, mint amennyit adnak, mert nagyon sokat tanulnak és érlelődnek, amikor van bátorságuk kapcsolatba lépni mások szenvedésével. Továbbá a szegényekben lakik valami rejtett bölcsesség, és ők egyszerű szavakkal tudnak segíteni olyan értékek felfedezésében, amelyeket mi nem látunk.

⁹¹ ZD 46.

A fiatalok közösségi szolgálati lehetőségei

172. Más fiatalok szociális programokban vesznek részt, például házat építenek hajléktalanoknak, megtisztítanak elszennyezett környezetet, vagy anyagi segítséget gyűjtenek a rászorulóknak. Jó lenne, ha ezt a közösségi energiát nemcsak szórványos akciókra, hanem világosan megfogalmazott célok elérésére, jól megszervezve állandó jelleggel felhasználnák, ami elősegíti a folyamatos és hatékonyabb tevékenységeket. Az egyetemisták interdiszciplináris közösségeket alkothatnának, hogy ismereteiket a társadalmi problémák megoldására fordítsák, és e munkában vállvetve dolgozhatnak együtt más egyházak vagy más vallások fiataljaival.

A fiatalok igazi fejlődése az Eucharisziából fakad

173. Mint Jézus csodájában, a fiatalok kenyere és hala megsokasodhat (vö. Jn 6,4-13). Mint a példabeszédben a fiatalok kicsi magvai nagyfákká nőhetnek, amelyekről gyümölcsöt lehet szedni (vö. Mt 3,23.31-32). Mindez az Eucharisztia élő forrásából fakadhat, amelyben a kenyerünk és borunk átváltozik, hogy az örök életet adja nekünk.

A fiatalokra igen nagy feladat vár

A fiatalokra igen nagy és nehéz feladat van bízva. A Feltámadottba vetett hittel, kreativitással és reménykedve foghatnak hozzá, mindig a szolgálat pozíciójából, mint a lakodalom felszolgálói, Jézus első csodájának ámuló munkatársai, akik mást nem tettek, csak követték Jézus Anyjának tanácsát: „Bármit mond nektek, tegyétek meg” (Jn 2,5). Az irgalmasság, kreativitás és a remény gyarapítja az életet.

Fiatalok, legyetek a változások főszereplői!

174. Szeretnék bátorítani benneteket, hogy vállaljátok ezt a feladatot, mert tudom, hogy „a szíved, a fiatal szív, jobb világot akar építeni. Követem a világ híreit, és látom, hogy a világban sokfelé nagyon sok fiatal megy ki az utcára, hogy kifejezze egy igazságosabb és testvériesebb civilizációra irányuló vágyát. A fiatalok az

utcákon. Fiatalok, akik a változások főszereplői akarnak lenni. Az Isten szerelmére, ne hagyjátok, hogy mások legyenek a változás főszereplői! Ti vagytok azok, akiké a jövő! A jövő általatok lép be a világba. Titeket is kérlek, legyetek e változás főszereplői. Továbbra is győzzétek le az érdektelenséget azáltal, hogy keresztény választ kínáltok a világ különböző részein jelentkező társadalmi és politikai nyugtalanságokra. Kérlek benneteket, legyetek a világ építői, álljatok munkába egy jobb világért. Kedves fiatalok, az Isten szerelmére kérlek, ne »erkélyekről« nézzétek az életet, vessétek bele magatokat! Jézus nem maradt az erkélyen, belevetette magát az életbe, ne nézzétek az életet »erkélyről«, vessétek bele magatok, ahogyan Jézus tette.⁹²

De mindenekelőtt így vagy úgy harcoljatok a közjóért, legyetek a szegények szolgálói, legyetek a szeretet és a szolgálat forradalmának főszereplői, akik képesek ellenállni a felületes és fogyasztó individualizmus betegségének.

Bátor misszionáriusok

Hurtado Szent Albert a fiatalok küldetéséről

175. A Krisztusba szerelmes fiatalok arra hivatottak, hogy tulajdon életükkel tegyenek tanúságot mindenütt az evangélium mellett. Hurtado Szent Albert mondta, hogy „apostolnak lenni nem azt jelenti, hogy különös kitűzött viselünk, nem is azt, hogy beszélünk az igazságról, hanem hogy éljük, testet ölt bennünk, átalakulunk Krisztussá. Apostolnak lenni nem azt jelenti, hogy fáklyát hordunk a kezünkben, hogy birtokunkban van a világosság, hanem hogy mi vagyunk a világosság [...] Az evangélium inkább példa, mint lecke. Megélt életté alakított üzenet.”⁹³

⁹² *Beszéd a XXVIII. Ifjúsági Világnap virrasztásán, Rio de Janeiróban* (2013. július 27.): AAS 105 (2013), 663.

⁹³ *Ustedes son la luz del mundo*, Discurso en el Cerro San Cristóbal, Chile, 1940: <https://www.padrealbertohurtado.cl/escritos-2/>.

A fiatalok ne hagyják, hogy a világ magával ragadja őket

176. A tanúságtétel hangsúlyozása nem azt jelenti, hogy a szónak el kell hallgatnia. Miért ne beszéljünk Jézusról, miért ne mondánánk el másoknak, hogy Ő adja nekünk az erőt az élethez, hogy olyan szép vele beszélgetni, hogy jót tesz a szavairól való elmélkedés?

Fiatalok, ne hagyjátok, hogy a világ magával ragadjon, és csak a negatív és felületes dolgokat ossza meg veletek! Legyetek képesek az árral szemben úszni, tudjátok másokkal közölni Jézust, közöljétek a Tőle ajándékba kapott hitet. Kívánom nektek, hogy érezzétek a szívetekben ugyanazt az ellenállhatatlan késztetést, amely Szent Pált mozgatta, amikor ezt mondta: „Jaj nekem, ha nem hirdetem az evangéliumot!” (1Kor 9,16).

A fiatalok az Úr eszközeiként sugározzák a reményt és a világosságot

177. „Hová küld bennünket Jézus? Nincsenek országhatárok, nincsenek korlátok: mindenkihez küld. Az evangélium mindenkié, nem csak néhányaké. Nem csak azoknak szól, akik közelebbinek, befogadóbbnak, fogékonyabbnak látszanak. Mindenkié. Ne féljétek elmenni és vinni Krisztust mindenhová, az egzisztenciális peremvidékekre is, azokhoz is, akik távolinak, közömbösebbnek látszanak! Az Úr mindenkit keres, azt akarja, hogy az Ő szeretetének és irgalmasságának melegét mindenki érezze.”⁹⁴

Arra hív, hogy félelem nélkül induljunk a missziós üzenettel, bárhol vagyunk és bárkivel találkozunk a városnegyedekben, hivatalokban, amikor sportolunk vagy amikor a barátainkkal kirándulunk, önkénteskedünk vagy dolgozunk. Mindig jó és alkalmas megosztani az evangélium örömét. Az Úr így közeledik mindenki felé. És azt akarja, hogy ti, fiatalok, az ő eszközeiként sugározzátok a reményt és a világosságot, mert számít a bátorságtokra, frissességetekre és lelkesedésetekre.

⁹⁴ *Homília a XXVIII. Ifjúsági Világnap szentmiséjén, Rio de Janeiróban* (2013. július 28.): AAS 105 (2013), 665.

A fiatalok küldetése nem könnyű és gond nélküli

178. Nem várhatjuk, hogy a misszió könnyű és kényelmes legyen. Néhány fiatal az életét adta csak azért, hogy ne fékezze misszionárius lendületüket. A koreai püspökök ez így fejezték ki: „Reméljük, hogy a vértanúk példáját követve búzaszemek és eszközök lehetünk az emberiség üdvösségéért. Akkor is, ha a hitünk oly kicsi, mint a mustármag, Isten felnöveszti majd, és eszközül használja üdvözítő művében.”⁹⁵

Barátaim, ne várjatok holnapig, hogy energiátokkal, merészségekkel és kreativitástokkal együtt munkálkodjatok a világ átalakításáért! A ti életetek nem „átmeneti jellegű”. Ti vagytok Isten jelen ideje, aki azt akarja, hogy termékenyek legyetek.⁹⁶ Mert „önmagunkat elfeledve találjuk meg önmagunkat”,⁹⁷ a jobb jövő előkészítésének legjobb módja odaadással és nagylelkűséggel jól megélni a jelent.

⁹⁵ Koreai Katolikus Püspöki Konferencia: *Lelkipásztori Körlevél a „byeong-ini” keresztényüldözés 150. évfordulója alkalmából* (2016. március 30.).

⁹⁶ Vö. *Homília a XXXIV. Ifjúsági Világnap szentmiséjén, Panamában* (2019. január 27.): *L'Osservatore Romano*, 2019. január 28–29., 12.

⁹⁷ Assisi Szent Ferenc imája: „Uram, tégy a te békéd eszközévé”.

GYÖKÉRREL RENDELKEZŐ FIATALOK

A fiatalok növekedése gyökerek nélkül lehetetlen

179. Néha láttam szép, fiatal fákat, melyek az ég felé emelték ágait, és egyre magasabbra törtek, a remény himnuszának látszotak. De hamarosan, egy vihar után, letörve, élettelennek találtam őket. Mert kevés gyökerük volt, növelték ágait anélkül, hogy a föld mélyébe eresztették volna gyökereiket, ezért a természet rohamainak nem tudtak ellenállni.

Ezért megütközöm, amikor azt látom, hogy egyesek a fiataloknak azt ajánlják, hogy gyökértelenül építsék a jövőt, mintha a világ most kezdedőne. Mert: „Lehetetlen a növekedés anélkül, hogy valakinek erős gyökerei legyenek, amelyek segítik szilárdan állni a lábán, jól fogva a talajt. Nagyon könnyű »elszállni«, ha nincs hova támaszkodni, hova kötődni.”⁹⁸

Hogy ne tépjenek ki a földből

180. Ez nem másodlagos kérdés, és jónak látom, hogy egy rövid fejezetet ennek szenteljek. Ha megértjük, lehetőséget kapunk arra, hogy meg tudjuk különböztetni az ifjúság örömét az ifjúság hamis kultuszától, amelyet egyesek arra használnak fel, hogy félrevezessék a fiatalokat, és saját céljaikra használják őket.

⁹⁸ *Beszéd a fiatalokkal való virasztáson a XXXIV. Ifjúsági Világnapon, Panamában* (2019. január 26.): *L'Osservatore Romano*, 2019. január 28-29., 6.

A fiatalokat a gyökértelenség manipulálhatóvá teszi

181. Gondoljátok csak meg: ha valaki ajánlatot tesz nektek, és azt mondja, ne törődjétek a történelemmel, ne gyűjtsetek kincseket az öregek tapasztalataiból, dobjatok el mindent, ami régi, és csak azt a jövőt lássátok, amit ő kínál nektek, nem egyszerű módja-e annak, hogy ajánlatával magához kössön, hogy csak azt tegyétek, amit ő mond nektek? Ennek az ajánlattevőnek az kell, hogy üresek, gyökértelenek, minden iránt bizalmatlanok legyetek, hogy csak az ő ígéreteiben higgyetek, és vessétek alá magatokat az ő terveinek.

Így működnek a különböző színezetű ideológiák, amelyek rombolják (vagy lebontják) mindazt, ami különbözik, és ezáltal ellenállás nélkül tudnak uralkodni. Ehhez olyan fiatalokra van szükségük, akik lebecsülik a történelmet, akik elvetik a nemzedékről nemzedékre továbbadott spirituális és emberi gazdagságot, akik tagadnak mindent, ami előttük volt.

Az ifjúság kultusza eszköz a fiatalok leigázására

182. Ugyanakkor, a manipulálók más forrásból merítenek: az ifjúság imádásából, mintha minden, ami nem fiatal, megvetendő és elévült volna. A fiatal test lett ennek az új kultusznak a szimbóluma, azaz mindaz, aminek ehhez a testhez köze van, imádott és végtelenül kívánatos, ami pedig nem fiatal, azt megvetéssel nézik. Ez azonban fegyver, amely arra való, hogy lefokozzák elsősorban a fiatalokat, megfosszák őket a valós értékektől, és felhasználják őket személyes, gazdasági vagy politikai érdekeik szolgálatára.

A fiatalok a szépség felfedezésével lerakják

az igazi szolidaritás és a találkozás kultúrájának alapjait

183. Kedves fiatalok, ne hagyjátok, hogy ifjúságotokat egy olyan felszínes élet terjesztésére használják fel, amely összekeveri a szépséget a látszattal! Ezzel szemben legyetek képesek felfedezni a szépséget abban a munkás emberben, aki pizkosan és fáradtan, de azzal az örömmel érkezik haza, hogy megkereste gyermekeinek a kenyeret. Rendkívüli szépség van az asztalnál együtt ülő család-

ban, a nagylelkűen megosztott ételben, még ha az asztal nagyon szegényes is. Szépség van a fésületlen és kissé már öreges feleségben, aki erején felül és saját egészsége rovására beteg férjét ápolja. És ha rég elmúlt már az udvarlás tavasza, szépség van a házaspárok hűségében, akik szeretik egymást az élet őszében, és azokban az öregekben, akik kéz a kézben járják útjukat. A látszaton és a divatos esztétikán túli szépség van minden férfiban és nőben, akik szeretettel élik személyes hivatásukat a közösség és a haza önzetlen szolgálatában, a család boldogulásáért végzett nagylelkű munkában, a szociális törődés névtelen és ingyenes szolgálataiban. Felfedezni, megmutatni és hangsúlyozni ezt a szépséget, amely a kereszten lévő Krisztus szépségére emlékeztet, azt jelenti, hogy lerakjuk az igazi szolidaritás és a találkozás kultúrájának alapjait.

A mai világ kínálata a fiataloknak

184. A fiatalság és látszat hamis kultuszának stratégiáival együtt ma terjed egy Isten nélküli lelkeség, egy közösség és a szenvedő ember iránti érzék nélküli érzelmi élet, a szegényektől való félelem, akiket veszélyeseknek tartanak, és az olyan ajánlatok sorozata, amelyek elhítenek veletek egy paradicsomi jövőt, amelyet egyre csak késleltetnek.

Én nem ezt akarom nektek nyújtani, és egész szeretetemmel óva intelek benneteket, ne hagyjátok, hogy ez az ideológia uralkodjék rajtatok, amely nem fiatalabbá tesz, hanem rabszolgává alakít benneteket. Más utat mutatok nektek, amelyen szabadon, lelkesen, találékonyan és új horizontokat látva járhattok, de úgy, hogy ugyanakkor a tápláló és megtartó gyökereket ápoljátok.

A globalizáció a kulturális gyarmatosítás formáit hozza magával

185. Ennek távlatában szeretném hangsúlyozni, hogy „sok, nem nyugati környezetből jött színódusi Atya jelezte, hogy országaikban a globalizáció valóságos kulturális gyarmatosítás formáit hozza magával, melyek a fiatalokat kiszakítják kulturális és vallásos

származási környezetükből. Az Egyháznak kíséernie kell őket, hogy el ne veszítsék identitásuk legdrágább kincseit.”⁹⁹

A fiatalok homogenizálása sorozatgyártott, manipulálható alanyokat akar formálni

186. Egy olyan irányzattal együtt élünk, amely „homogenizálni” akarja a fiatalokat, fel akarja oldani a származási helyükről hozott sajátosságait, sorozatgyártott, manipulálható alanyokká akarja formálni őket. Ezáltal olyan kulturális rombolást folytatnak, amely legalább olyan súlyos, mint a növény- és állatfajok kihalása.¹⁰⁰ Ezért buzdítottam üzenetemben a Panamában összegyűlt bennszülött fiatalokat, hogy „vállaljátok a gyökereiket, mert azokból árad beletek az erő, amelytől növekedni, virágozni és teremni tudtok”.¹⁰¹

Kapcsolatod az öregekkel

A fiatalok kapcsolata az öregekkel

187. A Szinóduson elhangzott, hogy „a fiatalok a jövőbe néznek, és energiával és dinamizmussal közelednek az élethez. De az is megkíséerti őket, hogy a pillanat élvezésére koncentráljanak, és néha kevésbé figyelnek a múltra, ahonnan jönnek, főként a szülők és nagyszülőktől kapott sok ajándékra, és a társadalom kulturális hagyományára, melyben élnek. A fiatalok iránti szeretet igazi tette, növekedésük és meghozandó döntésük érdekében segíteni őket abban, hogy felfedezzék a múlt élő gazdagságát, őrizzék emlékezetét, és merítsenek belőle saját döntéseikhez és lehetőségeikhez.”¹⁰²

⁹⁹ ZD 14.

¹⁰⁰ Vö. *Laudato si'* enciklika (2015. május 24.), 145; AAS 107 (2015), 906.

¹⁰¹ *Videóüzenet a bennszülött fiatalok Panamában tartott világtalálkozójának* (2019. január 17–21.): *L'Osservatore Romano*, 2019. január 19., 8.

¹⁰² ZD 35.

A fiatalok kapcsolata az öregekkel a Szentírásban

188. Isten Szava ajánlja, hogy ne veszítsük el a kapcsolatot az öregekkel, hogy összegyűjthessük az ő tapasztalataikat: „Az öregek sokaságában maradj állva, és szívből csatlakozz a bölcsességük-höz [a Pápa szövegében: Gyakran látogasd az öregek összejöveteleit, és ha valaki közülük bölcs, csatlakozz hozzá – *a ford. megj.*] [...] És ha értelmes embert látsz, figyelj rá, és ajtajának lépcsőjét koptassa a lábad” (Sir 6,34.36). A hosszú évek, melyeket megérték, és mindaz, amit átéltek, tiszteletet parancsol: „Az ősz fej előtt állj föl, és tiszteld a vén személyét” (Lev 19,32), mert „az ifjak ékessége az ő erejük, és a vének tisztessége az ősz haj” (Péld 20,29).

189. A Biblia megköveteli: „Hallgass atyádra, aki nemzett téged, és ne vesd meg, ha megöregedett, anyádat” (Péld 23,22). A „tiszteld atyádat és anyádat” „az első parancsolat, amelyhez ígéret kötődik” (Ef 6,2; vö. Kiv 20,12; MTörv 5,16; Lev 19,3), és az ígéret ez: „hogyan boldog légy és hosszú életű légy a földön” (Ef 6,3).

A fiataloknak mindig kritikus lelkűnek kell lennie

190. Ez nem azt jelenti, hogy mindennel egyet kell értened, amit mondanak, és azt sem, hogy jóvá kell hagynod minden tettüket. Egy fiatalnak mindig kritikus lelkűnek kell lennie. Nagy Szent Vazul, amikor az ókori görög írókról szólt, azt ajánlotta a fiataloknak, hogy becsüljék meg őket, de tanításukból csak a jót fogadják el.¹⁰³ Azaz nyitottnak kell lenni annak a bölcsességnek befogadására, amelyet egyik nemzedék ad át a másiknak, amely megfér bizonyos emberi nyomorúságokkal, és nem kell elzárkózni a fogyasztás és a piac újdonságai előtt.

A nemzedékek közötti kapcsolat tartja össze a társadalmat

191. A világban soha nem tett jót és nem is lesz hasznos a nemzedékek közötti szakadék. Vannak szirénénekek, amelyek a gyökér és meggyökerezés nélküli jövőről szólnak. Ez az a hazugság, amely

¹⁰³ Vö. *Levél a fiataloknak*, I, 2: PG 31, 565.

el akarja veled hitetni, hogy csak az jó és szép, ami új. A nemzedékek közötti kapcsolat magában foglalja, hogy a közösségnek kollektív emlékezete van, hiszen minden nemzedék újrafogalmazza az elődök tanításait, és örökségként hagyja a következő nemzedékre. Ez alkotja azt a keretet, amely összetartja az új társadalmat. Ahogy a közmondás mondja: „Ha a fiatal tudná, az öreg pedig képes volna rá, nincs, amit meg ne tudnának tenni.”

Álmok és látomások

Az öregek álmai és a fiatalok látomásai kiegészítik egymást

192. Joél prófétánál találunk egy jövendölést, amely mindezt nagyon szépen érthetővé teszi: „És ezek után léssen: kiárasztom a lelket minden testre, és prófétálni fognak a fiatalok és a leányaitok; a véneitek álmokat fognak álmodni, és az ifjaitok látomásokat fognak látni” (3,1; vö. ApCsel 2,17). Ha a fiatalok és a vének kitárlnak a Szentlélek előtt, együtt valami csodálatos kombinációt alkotnak. A vének álmodnak, a fiatalok látomásokat látnak. Hogyan egészíti ki egymást ez a két dolog?

Az öregek álmai élmények emlékeiből szövődnek

193. Az öregeknek emlékekből, átélt dolgok képeiből, évek tapasztalataiból szövött álmai vannak. Ha a fiatalok az öregek álmában gyökereznek, megláthatják a jövőt, látásaik lehetnek, amelyek új horizontokat nyitnak előttük, és új utakat mutatnak nekik. De ha az öregek nem álmodnak, a fiatalok képtelenek lesznek világosan látni a horizontot.

Őseink álmai

194. Szép dolog a szüleink által megőrzött tárgyak között megtalálni valami olyan emléket, ami segít elképzelnünk azt, hogy miről álmodtak számunkra a nagyapáink és nagyanyáink. Mindenki, még mielőtt megszületne, a nagyszüleitől ajándékba kapta egy szeretettel és reménnyel teli álomnak, egy jobb élet álmának áldá-

sát. És ha ezt nem kapná meg valamelyik nagyszülőjétől, egy dédszülő biztosan megálmodta és ujjongott felette, amikor gyermekeit, majd unokáit a bölcsőben látta.

A Teremtő álma gyermekeiről

A legősibb álmom, teremtő Istenünk és Atyánk álma megelőzi és kíséri minden gyermekének életét. Emlékezni erre a nemzedékről nemzedékre szálló áldásra, drága örökség, melyet ébren kell tartanunk, hogy a magunk részéről is tovább tudjuk adni.

Az öregek álma nem médiatéma

195. Ezért jó hagyni, hogy az öregek elmondják hosszú elbeszéléseiket, amelyek néha mitikusnak, fantasztikusnak tűnnek – hiszen az öregek álmai –, de gyakran telve vannak értékes tapasztalatokkal, beszédes jelképekkel, rejtett üzenetekkel. Ezek az elbeszélések időigényesek, és azt kívánják, hogy készségesen meghallgassuk és türelemmel értelmezzük, mert nem kerülnek fel a közösségi hálók üzenetei közé. El kell fogadnunk, hogy mindaz a bölcsesség, amelyre szükségünk van az élethez, nem foglalható a kommunikáció jelen forrásainak korlátai közé.

Az öregek emlékek őrzői legyenek

196. A *La saggezza del tempo* című könyvben¹⁰⁴ kérés formájában fogalmaztam meg néhány kívánságot: „Mit kérnék az öregek számára, akik közé magamat is számítom? – Azt kérem, hogy az emlékezet őrzői legyünk. Nekünk, nagyapáknak és nagyanyáknak kórust kell alkotnunk. Úgy képzelem, hogy az öregek egy állandóan éneklő kórus egy jelentős szellemi kegyhelyen, ahol a könnyörgő imák és a dicsősítő énekek az egész közösséget támogatják, amely a mindennapi élet mezején dolgozik és harcol.”¹⁰⁵ Olyan szép, ha „az ifjak és szüzek, az öregek és kisgyermekek együtt dicsérik az Úr nevét” (Zsolt 148,12-13).

¹⁰⁴ Vö. *La saggezza del tempo. Dialogus Ferenc pápával az élet nagy kérdéseiről*. Antonio Spadaro gondozásában. Velence, 2018.

¹⁰⁵ Uo. 12.

Az öregek mit adhatnak a fiataloknak

197. Mit adhatunk mi, öregek a fiataloknak? – „A fiatalokat, akik ma hősies törekvéseik és bizonytalanságaik keverékében élnek, emlékeztethetjük arra, hogy a szeretet nélküli élet terméketlen.”¹⁰⁶

Mit mondhatunk nekik? – „A félénk fiataloknak megmondhatjuk, hogy a jövőtől való félelmet le lehet győzni.”¹⁰⁷

Mit taníthatunk nekik? – „Az önmagukért túlságosan aggódó fiataloknak megtaníthatjuk, hogy nagyobb örömet lehet tapasztalni az ajándékozásban, mint a megajándékozottságban, és hogy a szeretetet nemcsak szóval, hanem tettekkel is ki lehet fejezni.”¹⁰⁸

Közösen kockáztatni

A gobelin fonákjának és színének tanítása

198. A szerelem, amely adja magát és tevékeny, sokszor hibázik. Aki cselekszik, aki kockáztat, gyakran téved. E tekintetben érdekes lehet Maria Gabriela Perin tanúságtétele, aki félárvaként született, és elmondta, hogyan befolyásolta apja hiánya az életét egy nem tartós kapcsolatban, amelyben anya lett, és most nagymama: „Csak azt tudom, hogy Isten teremti a történeteket. Végtelen bölcsességébe és irgalmasságába belefoglalja a győzelmeinket és kudarcainkat, és szövi az iróniával teli legszebb gobelineket. A szövet fonákja kuszának látszik a gubancos fonalaktól – ezek a mi életünk eseményei –, és talán ez az oldal nem hagy minket békében, amikor kételkedünk. Azonban a gobelin színe [a fonákkal szemben az igazi oldal – *a ford. megj.*] egy csodálatos történetet mesél el, és Isten ezt az oldalt látja.”¹⁰⁹

¹⁰⁶ *La saggezza del tempo*, 13.

¹⁰⁷ Uo.

¹⁰⁸ Uo.

¹⁰⁹ Uo. 162–163.

Amikor az öregek figyelemmel szemlélik az életet, gyakran ösztönösen megérik azt, ami a gubancolódo szalak mögött van, és felismerik azt, amit Isten még a tévedéseinket is belevéve, teremtő bölcsességgel alkot.

Öregek és fiatalok együtt

199. Ha fiatalok és öregek együtt járjuk az utat, jól belegyökerezhetünk a jelenbe, és ebből a pozícióból bejárhatjuk a múltat és a jövőndőt; közlekedhetünk a múltban, hogy tanuljunk a történelemből, és gyógyítsuk a sebeket, amelyek olykor befolyásolnak minket; közlekedhetünk a jövőben, hogy tápláljuk a lelkesedést, kicsíráztassuk az álmokat, próféciákat ébresszünk, kivirágoztassuk a reményeket. Így, együtt, tanulhatunk egymástól, lángra lobbanthatjuk a szíveket, az evangélium világosságával ösztökélhetjük elménket, és új erőt adhatunk a kezünknek.

A gyökerek nem horgonyok, hanem kiindulási pontok

200. A gyökerek nem más korszakokhoz lekötő horgonyok, amelyek akadályoznák, hogy a mai világban éljünk valami új megalkotásáért. Épp ellenkezőleg, kiindulási pontok, melyek lehetővé teszik a fejlődésünket és az új kihívásokkal való szembenézést. Tehát nem is arra valók, hogy „leüljünk és nosztalgiával emlékezünk régmúlt időkre; realizmussal és szeretettel kell a szívünkre vennünk a mai kultúránkat és meg kell töltenünk az Evangéliummal. Arra kapunk küldetést, hogy Jézus örömhíret az új időknek hirdessük. Szeretnünk kell a korunkat lehetőségeivel és kockázataival, örömeivel és fájdalomjaival, gazdagságával és korlátaival, sikereivel és tévedéseivel együtt.”¹¹⁰

Az Egyház kenu öreg megfigyelőkkel és fiatal evezősökkel

201. A Szinóduson az egyik hallgató, egy Szamoa szigetéről való fiatal, azt mondta, hogy az Egyház olyan mint egy kenu, amelyben

¹¹⁰ Pironio, Eduardo: *Messaggio ai giovani argentini nell'incontro nazionale giovanile a Cordoba* (1985. szeptember 12-15.), 2.

az öregek a csillagok állásának figyelésével segítik tartani az irányt, a fiatalok pedig erővel eveznek, és közben arra gondolnak, ami odaát várja őket.

Ne hagyjuk letériteni magunkat az útról sem a fiataloktól, akik azt gondolják, hogy a felnőttek a már nem érdekes, túlhaladott múlthoz tartoznak, sem a felnőttektől, akik azt hiszik, hogy mindig tudják, hogyan kellene viselkedni a fiataloknak.

Inkább szálljunk be mind ugyanabba a kenuba, és a Szentlélek mindig új indításaira együtt keressünk egy jobb világot.

A FIATALOK LELKIPÁSZTORI GONDOZÁSA

202. A társadalmi és kulturális változások lerohanták a fiatalok hagyományos lelkipásztori gondozását. A fiatalok a megszokott struktúrákban gyakran nem találnak választ nyugtalanságaikra, igényeikre, problémáikra és sebeikre. A túlnyomórészt fiatalos társulások és mozgalmak kivirágzását és növekedését úgy értelmezhetjük, mint a Szentlélek tevékenységét, aki ezekkel új utakat nyit. De a tevékenységek jobb összehangolásával el kell mélyíteni az Egyház egész lelkipásztori tevékenységében való részvételüket, valamint egymással való kapcsolataikat is. Még ha nem is mindig könnyű megközelíteni a fiatalokat, két szempontból mégis gyarapszunk: egyrészt egyre inkább tudatosodik bennünk, hogy az egész közösség evangelizálja őket, másrészt egyre inkább látjuk annak szükségességét, hogy a fiatalok szerepet kapjanak a lelkipásztori projektekben.

Szinodális lelkipásztorkodás

A fiatalok kapjanak szerepet a lelkipásztori projektekben

203. Szeretném hangsúlyozni, hogy a kísért és vezetett fiatalok maguk is szereplői lelkipásztori gondozásuknak, de szabadok arra, hogy találékonyan és bátran mindig új utakat találjanak. Következésképpen felesleges volna itt arra törekednem, hogy a ifjúsági lelkipásztorkodáshoz kézikönyvet vagy gyakorlati utasításokat adjak. Sokkal inkább arra az ügyességre, leleményességre és ismeretre hivatkozom, amellyel a többi fiatalok érzékenységgel, nyelvezetével és problémáival kapcsolatban maguk a fiatalok rendelkeznek.

Az ifjúsági lelkipásztorkodásnak rugalmasnak kell lennie

204. Ők mutatják nekünk, hogy új stílusokat és új stratégiákat kell magunkévá tennünk. Például a felnőttek próbálnak mindent beprogramozni, rendszeres és időponthoz kötött találkozásokat szervezni, a fiatalok nagyobb részét pedig ma az ilyen lelkipásztori sémák kevésbé vonzzák. Az ifjúsági lelkipásztorkodásnak más rugalmasságra kell szert tennie, és a fiatalokat olyan eseményekre kell meghívnia, amelyek nemcsak nevelik őket, hanem arra is lehetőséget kapnak, hogy megosszák élményeiket, ünnepeljenek, énekeljenek, halljanak konkrét tanúságtételeket, és megtapasztalhassák az élő Istennel való közösségi találkozást.

205. Másrészt kívánatos volna egyre inkább összegyűjteni a jó gyakorlatokat: azokat a módszereket, nyelvezetet és motivációkat, amelyek hatásosnak bizonyultak arra, hogy a fiatalokat Krisztushoz és az Egyházhoz közelítsék. Nem számít, hogy milyen színezetűek, „konzervatívak vagy haladók-e”, „jobb- vagy baloldaliak-e”. A fontos, hogy összegyűjtsünk mindent, ami eredményesnek és hatékonynak bizonyult az evangélium örömeinek közlésében.

Az ifjúsági lelkipásztorkodás csak szinodális lehet

206. Az ifjúsági lelkipásztorkodás csak szinodális lehet, azaz képesnek kell lennie arra, hogy formát adjon „az együtt menésnek”, amely magában foglalja azt is, hogy „értékeli a karizmákat, amelyeket a Szentlélek ajándékoz mindenkinek, hivatása és feladatai szerint, a társfelelősség dinamizmusával. [...] Ilyen lelkülettel haladhatunk a résztvevő és társfelelős Egyház irányában, amely képes értékelni tagjai különbözőségeinek gazdagságát, hálásan fogadva a laikus hívők – köztük a fiatalok és nők, női és férfi szerzetesek, csoportok, társulatok és mozgalmak – hozományát is. Senki nem mellőzhető és nem húzódhat vissza.”¹¹¹

¹¹¹ ZD 123.

Az Egyház csodálatos poliéder

207. Így, egymástól tanulva, jobban tudjuk tükrözni azt a csodálatos poliédert, amelynek Jézus Krisztus Egyházának lennie kell. Ez vonzani tudja majd a fiatalokat épp azért, mert nem monolitikus egység, hanem a legkülönbözőbb ajándékok hálózata, amelyekkel a Szentlélek folytonosan elárasztja és nyomorúságai ellenére mindig megújítja.

208. A Szinóduson sok javaslat merült fel az ifjúsági lelkipásztorkodás megújításához és azon sémáktól való megszabadításához, amelyek már hatástalanok, mert nem folytatnak dialógiust a fiatalok jelenlegi kultúrájával. Világos, hogy lehetetlen volna valamennyit felsorolnom, néhányat meg lehet találni a Szinódus *Záródokumentumában*.

Nagy akcióirányok

Két nagy akcióirány: keresés és növekedés

209. Csak azt szeretném röviden kiemelni, hogy az ifjúsági lelkipásztorkodásnak két nagy akcióiránya van: egyik a keresés, a megszólítás és meghívás, amely új fiatalokat vonz az Úrral való találkozásra. A másik azok növekedésének és érlelődésének folyamata, akik ezt a találkozást már megtapasztalták.

Az ifjúsági lelkipásztorkodást maguk a fiatalok is végzik

210. Ami az első pontot, a keresést illeti, bízom maguknak a fiataloknak képességében, hogy meg tudják találni a megszólítás vonzó útjait. Fesztiválokat, sporteseményeket tudnak szervezni, a közösségi hálókon is tudnak evangelizálni üzenetekkel, énekekkel, videókkal és más eszközökkel. Csak biztatnunk kell a fiatalokat, és meg kell adnunk a cselekvés szabadságát, mert lelkesednek a fiatalos környezetben való misszióért.

Az első örömhír mély, hívő tapasztalatot tud ébreszteni a „csendes elvonultságban” egy presszóbeli beszélgetésben, egy egyetemi előadások közötti szünetben, vagy Isten kifürkészhetetlen út-

jainak egyikén. De fontos, hogy minden fiatalban meglegyen a bátorság elültetni az első üzenetet abba a termékeny földbe, ami egy másik fiatalnak a szíve.

Az ifjúsági lelkipásztorkodásnak a szeretet nyelvén kell beszélnie

211. E keresésnél különleges szerepe van a közelség nyelvének, az önzetlen, kapcsolatteremtő és egzisztenciális szeretet nyelvének, amely megérinti a szívet, eléri az életet, reményt és vágyakat ébreszt. A szeretet és nem a prozelitizmus grammatikájával kell közelíteni a fiatalokhoz. A fiatalok azok nyelvét értik, akik az életet adják, akik miattuk és értük vannak jelen, és azokét, akik korlátaik és gyengeségeik ellenére próbálják következetesen élni a hitüket. Ugyanakkor még nagyobb érzékenységgel kell keresnünk, hogyan szólaltassuk meg az igehirdetést a mai fiatalok nyelvén.

A keresztény életet erősítő nagy élményeket kell nyújtani

212. Ami pedig a növekedést illeti, szeretnék egy fontos figyelemztetést adni. Néhol előfordul, hogy miután a fiatalokban kiváltak egy intenzív istenélményt, egy találkozást Jézussal, amely megérintette a szívüket, olyan „nevelési” alkalmakat kínálnak nekik, amelyeken csak tanbeli és erkölcsi kérdésekkel találkoznak: a mai világ rosszaságáról, az Egyházzal, a társadalmi tanításról, a tisztaságról, a házasságról, a születésszabályozásról és egyéb kérdésekről. Az eredmény: sok fiatal elunja magát, elveszíti a Krisztussal való találkozás tüzeit és az ő követésének örömét, sokan lekanyarodnak az útról, mások szomorúak és tagadók lesznek. Fogjuk vissza igyekezetünket, hogy nagy mennyiségű tudást akarjunk átadni, és próbáljuk mindenekelőtt fölébreszteni és meggyökereztetni a keresztény életet erősítő nagy élményeket. Ahogyan Romano Guardini írta: „Egy ilyen kimondhatatlan szeretet megtapasztalásakor [...] bármi történik is, minden esemény része ennek a kapcsolatnak.”¹¹²

¹¹² *A kereszténység lényege* (ford. Kerényi Dénes). Jel Kiadó, Budapest, 2002, 12.

Az ifjúsági lelkipásztorkodás pillérei

213. Kétségtelen, hogy a fiataloknak szóló minden nevelői tervben és folyamatban szerepelnie kell az elméleti és erkölcsi oktatásnak is. Szerfelett fontos, hogy két pillérre támaszkodjanak: egyik az igehirdetés elmélyítése, azaz az Istennel való találkozás alapvető élménye a meghalt és feltámadott Krisztus által. A másik a testvéri szeretetben, a közösségi életben, a szolgálatban való növekedés.

Az ifjúsági lelkipásztorkodás pillére az igehirdetés elmélyítése

214. Ezt nagyon hangsúlyoztam az *Evangelii gaudium* apostoli buzdításban, és úgy gondolom, hasznos lesz idézнем: Egyrészt, súlyos tévedés volna azt gondolni, hogy az ifjúsági lelkipásztorkodásban a kérügma mellőzendő „egy olyan képzés javára, melyről feltételeznénk, hogy »szilárdabb«. Semmi nem szilárdabb, mélyebb, biztosabb, egységesebb és bölcsebb, mint ez a hirdetés. Az egész keresztény képzés mindenekelőtt a kérügma elmélyítése, mely egyre inkább és egyre jobban megtestesül”.¹¹³

Ezért a ifjúsági lelkipásztorkodásnak mindig tartalmaznia kell olyan alkalmakat, amelyek segítik feleleveníteni és elmélyíteni Isten és az élő Jézus Krisztus iránti szeretet személyes élményét. Ennek különböző lehetőségei vannak: tanúságtételek, énekek, szentségimádások, elmélkedések a Szentírásról, és a közösségi hálón való egyéb találkozások is. De ezt az Úrral való örömteli élményt soha nem pótolhatja semmiféle „betanítás”.

Az ifjúsági lelkipásztorkodás pillére

a testvéri szeretetben való növekedés

215. Másrészt minden ifjúsági lelkipásztori tervnek világosan meg kell valósítania különböző eszközöket és erőforrásokat ahhoz, hogy segítse a fiatalokat a testvériségben való növekedésben: hogy testvérként éljenek, kölcsönösen segítsék egymást, alkossanak közösséget, szolgálják egymást és legyenek a szegények közelében. Ha a testvéri szeretet az „új parancs” (Jn 13,34), a „törvény

¹¹³ *Evangelii gaudium*, 165. p.: AAS 105 (2013), 1089.

teljessége” (Róm 13,10), ha a legjobban kifejezi Isten iránti szeretetünket, akkor kiemelkedő helyet kell elfoglalnia a fiatalok nevelésében és növekedésében.

Megfelelő környezetek

Az ifjúsági lelkipásztorkodás helye a családban

216. Minden intézményünkben ki kell fejlesztenünk és sokkal erősebbé kell tennünk befogadóképességünk szívélyességét, mert az érkező fiatalok közül sokan a mély árvaság állapotában vannak. Nem bizonyos családi konfliktusokra gondolok, hanem arra az élményre, amely egyformán érinti a kicsinyeket, fiatalokat, felnőtteket, anyákat, apákat és gyermekeket. Az olyan közösségeknek, mint a plébánia és az iskola az ingyenes szeretet és támogatás, a biztatás és a gyarapítás folyamatait kellene nyújtaniuk sok árva kortársunk számára – és talán nekünk magunknak is.

Sok mai fiatal csődhelyzetben érzi magát, mert szülei és nagyszülei álmai elégték az igazságtalanság, a társadalmi erőszak, a „meneküljön, aki tud” máglyáján. Micsoda gyökeresítés! Ha a fiatalok a hamu világában nőttek fel, nem könnyű nekik életben tartani a nagy vágyak és tervek tüzeit. Ha egy terméketlen pusztaságban nőttek fel, hogyan akarhatnak feláldozni magukat a magvetésért? A szaggatottság, a gyökeresítés, az alapvető biztonság megingása, amiket a mai médiakultúra terjeszt, annak a mély árvaságnak érzetét kelti, amelyre válaszolnunk kell testvéries és vonzó terek megteremtésével, amelyekben értelmesen lehet élni.

Az ifjúsági lelkipásztorkodás helyei a különböző otthonokban

217. „»Otthon« nyitni családalapítást jelent; azt jelenti, hogy a hasznosság és felhasználhatóság kötelékein túl tanuljuk az egymással való egységet, kicsit emberibben érzékelni az életet. »Otthon« nyitni azt jelenti, hogy lehetővé tesszük, hogy a prófécia testet öltjön, óráinkat és napjainkat, kevésbé barátságatlanná, kevésbé közönyössé és névtelenné tegye. Azt jelenti, hogy kapcsó-

latokat teremtünk, melyek egyszerű, mindennapos, mindenki számára végrehajtható gesztusokból épülnek. Egy otthonnak – ezt valamennyien jól tudjuk – mindenki együttműködésére van szüksége. Senki nem lehet közömbös vagy kívülálló, mert az épületben minden egyes téglára szükség van. Ez azt is magában foglalja, hogy kérjük az Úrtól, adja kegyelmét, hogy megtanulhassunk türelmesnek lenni, megbocsátani és napról napra újrakezdeni. És hányszor kell megbocsátani és újrakezdeni? – Hetvenszer hétszer, annyiszor, ahányszor szükséges. Az erős kapcsolatokhoz kell a bizalom, amely mindennap a türelemből és a megbocsátásból táplálkozik. Így valósul meg az újjászületés csodája. Itt valamennyien újjászületünk, mert ténylegesen érezzük Isten simogatását, aki lehetővé teszi számunkra, hogy egy emberibb és ezáltal istenibb világról álmodhassunk.”¹¹⁴

Az ifjúsági lelkipásztorkodás helyei különféle intézményeink

218. Ebben az összefüggésben intézményeinkben a fiatalok számára megfelelő helyeket kell biztosítanunk, amelyeket kedvük szerint használhatnak, ahol szabadon ki-be járhatnak, helyeket, amelyek befogadják őket, ahol szabadon tartózkodhatnak, bensőségesen találkozhatnak más fiatalokkal akár a fájdalom, akár az unalom óráiban, vagy amikor ünnepelni akarják örömeiket.

Valami hasonlót valósítottak meg egyes oratóriumok és más ifjúsági központok, amelyek sok esetben azt a környezetet biztosítják, ahol a fiatalok kis segítséggel és programkínálattal barátkozhatnak, megtalálhatják a szerelmüket, elidőzhetnek, együtt muzsikálhatnak, sportolhatnak, de imádkozhatnak is. Így készül az út ahhoz a nélkülözhetetlen, személytől személynek szóló üzenetátadásnak, amit semmiféle lelkipásztori tevékenység vagy stratégia nem helyettesíthet.

¹¹⁴ *Beszéd Panamában az Irgalmas samaritánus-bázisban tett látogatáskor* (2019. január 27.): *L'Osservatore Romano*, 2019. január 28–29., 10.

Az ifjúsági lelkipásztorkodás helyei a különféle csoportok

219. „A barátság és a szembenállás gyakran többé-kevésbé szervezett csoportokban is alkalmat ad megerősíteni a társadalmi és kapcsolati feladatokat olyan környezetben is, melyben valakit nem értékelnek és becsülnék. A csoportos tapasztalat nagy lehetőséget ad a hit megosztásához és a tanúságtételben való kölcsönös segítségnyújtáshoz is. A fiatalok képesek arra, hogy más fiatalokat vezessenek, és igazán apostolkodjanak a barátaik körében.”¹¹⁵

Az ifjúsági lelkipásztorkodás helye a plébánia

220. Ez nem azt jelenti, hogy elszigetelődnek, és elveszítenek minden kapcsolatot a plébániai közösséggel, a mozgalmakkal és a többi egyházi intézménnyel. De jobban beilleszkednek nyitott, hitben élő, Jézus Krisztust sugározni akaró, örömteli, szabad, testvéri és vállalkozó közösségekbe. E közösségek lehetnek a csatornák, amelyekben át megérik, hogy lehet nagyon értékes kapcsolatokat ápolni.

A nevelőintézetekben folyó lelkipásztorkodás

Az ifjúsági lelkipásztorkodás helyei a katolikus iskolák

221. Kétségtávol az iskola az a terület, ahol közel lehet kerülni a gyermekekhez és a fiatalokhoz. Az iskola a személyfejlesztés kiemelt helye, ezért a keresztény közösség mindig nagy figyelmet szentelt neki, mind a tanítók és irányítók képzettségével, mind a különféle fokú és fajtájú saját iskolák alapításával. Ezen a téren a Szentlélek számtalan karizmat ajándékozott, és az életszentség sok-sok tanúját támasztotta.

Az iskoláknak mégis sürgősen önkritikát kell gyakorolniuk, ha számba veszik a sok nevelő- és oktatóintézet lelkipásztori gondozásának eredményeit: azt a lelkipásztorkodást, amely a vallásokta-

¹¹⁵ ZD 36.

tásra koncentrálnak, és gyakran képtelen maradandó hitélmény ébresztésére.

Emellett vannak katolikus iskolák, melyeket, úgy tűnik, csak azért szerveznek meg, hogy egy már meglévő iskolát tovább éltesenek. A változástól való félelem képtelené teszi őket a bizonytalanság elviselésére, és arra készíteti őket, hogy elzárkózzanak a valós vagy képzelt veszedelmek elől, amelyeket minden változás magával hoz. A „bunkerré” változott iskola, amely megóv a „külső” tévedésektől, karikatúraszerű megjelenése ennek az irányzatnak. Ez a kép provokálóan tükrözi azt, amit sok fiatal átél abban a pillanatban, amikor elhagy egy ilyen intézményt: a feloldhatatlan különbséget a nekik eddig tanított és a mostantól tapasztalt világ között, amelyben ezután élniük kell. A kapott vallási és erkölcsi ismeretek sem készítettek fel az őket nevetségessé tevő világgal való találkozásra, és nem tanították meg őket az imádságnak és a hitéletnek arra a módjára, amely megtarthatná őket e társadalom életritmusában. Igazában egy nevelő legnagyobb öröme az, ha látja, hogy növendéke erős, egységes, szerepvállaló és adni képes személyiségnek mutatkozik.

Az iskolák és egyetemek megújulásának feltételei

222. A katolikus iskola továbbra is lényeges mint a fiatalok evangélizálásának helye. Fontos szem előtt tartanunk néhány gondolatébresztő szempontot, amelyeket a *Veritatis gaudium* apostoli konstitúció adott az iskolák és egyetemek megújulásához és fejlődéséhez az „önmagából kilépő” missziós Egyház számára. Ilyenek: az igehirdetés élménye, a dialógus minden szinten, a tantárgyak közötti átjárhatóság és kapcsolat, a találkozás kutúrájának támogatása, a „hálókötés” sürgető szükségessége, érdeklődés az utolsók iránt, akiket a társadalom kiselejt és eldob.¹¹⁶ Továbbá a képesség a fej, a szív és a kezek tudásának összefogására.

¹¹⁶ Vö. *Veritatis gaudium* apostoli konstitúció (2017. december 8.), 4: AAS 110 (2018), 7-8.

Az ifjúsági lelkipásztorkodásban

a spirituális és kulturális képzés összetartozik

223. Másrészt nem szakíthatjuk el a spirituális képzést a kulturális képzéstől. Az Egyház mindig ki akarta alakítani a jobb kultúra terét a fiatalok számára. Erről nem szabad lemondanunk, mert a fiataloknak ehhez joguk van. „A kultúrához való jog, különösen ma, a bölcsesség, azaz az emberi és emberré tevő tudás tanítását jelenti. Nagyon gyakran banális (jelentéktelen) és felszínes életmodellekhez szoknak hozzá, amelyek olcsó sikerek elérésére biztatnak, hiteltelenné teszik az áldozatot, azt sugallják, hogy a tanulás nem ér semmit, ha nem hoz azonnal valami konkrét eredményt. Nem, a tanulás arra való, hogy kérdéseket tegyünk fel magunknak, ne hagyjuk, hogy a banalitás elkábítson, és keressük az élet értelmét. Vissza kell szereznünk a jogot, hogy ne uralkodjon rajtunk a sok szirén, melyek ma el akarnak téríteni e kereséstől. Odüsszeusz, hogy ne engedjen a szirének énekének – amellyel azok elvarázsolták a tengerészeket, akik emiatt zátonyra futtatták a hajókat –, az árbóchoz köttette magát, és betömte útítársai fülét. Ezzel szemben Orfeusz, hogy ellen tudjon állni a szirének énekének, valami mást tett: egy szebb dallamot kezdett énekelni, amellyel elbűvölte a sziréneket. Íme, ez a ti nagy feladatotok: a kulturális konzumizmus bénító refrénjeire erőteljes és dinamikus döntésekkel, a kereséssel, a megismeréssel és az osztozással válaszoljatok.”¹¹⁷

Az ifjúsági lelkipásztorkodás alkalmai

Az imádság és a liturgia

224. Sok fiatal képes arra, hogy megtanulja ízlelgetni a csendet és az Istennel való bensőséges kapcsolatot. Gyarapszik azon csoportok száma is, amelyek szentségimádásra és az Isten Szavával való

¹¹⁷ *Beszéd az egyetemistákkal és az egyetemi világgal való találkozáskor Bolognában a Szent Domonkos téren* (2017. október 1.): AAS 109 (2017), 1115.

imádságra gyűlnek össze. Nem szabad lebecsülni a fiatalokat, mintha képtelenek volnának kitárulni a szemlélődés alkalmaira. Csak meg kell találni a nekik megfelelő stílust és hangot, hogy segíteni tudjuk őket e nagyon értékes élmények megízlelésében.

Ami az istentisztelet és az imádság alkalmait illeti a legkülönbözőbb helyzetekben „a katolikus fiatalok csoportjai igénylik az imádság és a szentségek mindennapi életükre hatni képes alkalmait egy élő, hiteles és örömteli liturgia keretében”.¹¹⁸

Fontos, hogy felhasználjuk a liturgikus esztendő kiemelkedő alkalmait, különösen a Nagyhetet, Pünkösödöt, Karácsonyt. Tetszenek nekik a többi ünnepek is, amelyek megszakítják a hétköznapi sorát, és segítenek átélni a hit örömet.

A szeretet szolgálatai

225. Kiváló alkalom a növekedésre, valamint a hit és a szeretet isteni ajándéka előtti megnyílásra a szolgálat: sok fiatal végzi szeretettel mások, főként a gyermekek és a szegények mesegítését. Gyakran az ilyen szolgálat jelenti az első lépést a keresztény és egyházi élet első vagy ismételt felfedezéséhez. Sok fiatal fárasztják oktatási és lelki programjaink is, és olykor követelik a lehetőséget, hogy főszereplőként telessenek valamit az emberekért.

A művészi megnyilvánulások

226. Nem feledkezhetünk meg az olyan művészi megnyilvánulásokról, mint a színház, a festészet és egyebek. „Különleges jelentősége van a zenének, melynek sajátos környezetében a fiatalok folyamatosan elmerülnek; ugyanakkor olyan kultúra és nyelvezet, melyek érzelmeket tudnak kelteni és formálni tudják az identitást. A zene nyelve lelkipásztori erőforrást is jelent, mely különösen a liturgia és annak megújulása számára fontos.”¹¹⁹ Az ének nagyon erős indításokat adhat a fiatalok fejlődéséhez. Szent Ágoston mondta: „Énekelj, de haladj az úton, könnyítsd meg a munkádat

¹¹⁸ ZD 51.

¹¹⁹ ZD 47.

énekkal, ne szeresd a lustaságot: énekelj és járj [...] Ha haladsz, az úton jársz; de a jóban, az igaz hitben, a jó cselekedetekben: énekelj és járj.”¹²⁰

A sport

227. „Jellegzetes a fiatalok körében a sport fontossága, melyet az Egyháznak a maga körében megfelelő mértéktartással nem szabad lebecsülnie, mert nevelő és képességfejlesztő ereje van. A sport világa segítségre szorul abban, hogy fölé tudjon emelkedni az olyan félreértéseknek, mint a versenyek misztifikálása, kereskedelmi célok szolgálata és a mindenáron nyerni akarás ideológiája.”¹²¹

A sportélmények alapját az öröm jelenti: „a mozgás öröme, az együttlét öröme, öröm az élet és az ajándékok fölött, amelyekkel a Teremtő napról napra megajándékoz minket.”¹²²

Másrészt az egyházatyák közül néhányan példának használták a sportolást ahhoz, hogy a fiatalokat erősödtésre, a kényelmesség vagy a lustaság legyőzésére buzdítsák. Nagy Szent Vazul, amikor a fiatalokhoz szólt, a sporthoz szükséges erőfeszítésekre hivatkozott, és ezzel ébresztette bennük az áldozatkészséget, hogy növekedjenek az erényekben: „Miután a tornaterem fárasztó edzéseim meghoztak ezer és ezer áldozatot, hogy minden eszközzel fokozzák testi erejüket, [...] s hogy megkönnyítsék az edzéseket, mindent úgy tesznek, hogy a nagy próba előtti időszak teljes egészében csak felkészülés, [...] végül bevetik minden testi és szellemi erejüket csak azért, hogy koszorút nyerjenek [...] Mi pedig, akik a másik életben olyan jutalmat remélünk, amelyet semmiféle nyelv nem tud méltón leírni, azt gondolnánk, hogy kényelemben és tétlenségben eltöltött étellel elnyerhetjük azt?”¹²³

¹²⁰ *Sermo* 256,3: PL 38,1193.

¹²¹ ZD 47.

¹²² *Beszéd a „Special Olympics International” küldöttségéhez* (2017. február 16.): *L'Osservatore Romano*, 2017. február 17., 8.

¹²³ *Levél a fiatalokhoz*, VIII, 11–12.: PG 31, 580.

A természetjárás

228. Sok fiatal figyelmét felkelti a természettel való kapcsolat, és érzékenyek a környezetvédelemre, ahogy a cserkészek és más csoportok tanúsítják, akik természetjáró napokat, táborokat, kirándulásokat, túrákat és környezetvédő kampányokat szerveznek. Assisi Szent Ferenc szellemében ezek az élmények utat törhetnek, amely bevezet az egyetemes testvériség iskolájába és a szemlélődő imádságba.

A jámborsági gyakorlatok

229. Mindezek és a többi lehetőség, amelyek utat nyitnak a fiatalok evangelizálása előtt, nem feledtethetik, hogy a történelem és a fiatalok érzékenységének változásain túl itt vannak Isten ajándékai, amelyek mindig aktuálisak, és olyan erő van bennük, amely legyőz minden kort és minden körülményt: az Úr mindig élő és hatékony Szava, Krisztus jelenléte a tápláló Eucharishtiában, a megbocsátás szentsége, amely megszabadít és megerősít minket.

Megemlíthetjük azt a kimeríthetetlen lelki gazdagságot is, amelyet az Egyház őriz szentjei tanúságtételében és a nagy lelki mesterek tanításában.

Még ha ki is kell várnunk a különböző időszakokat, és olykor türelemmel kell várnunk a megfelelő pillanatot, nem tehetjük meg, hogy ne hívjuk a fiatalokat az új élet ezen forrásaihoz, nincs jogunk megfosztani őket ilyen nagy jótól.

Népies ifjúsági lelkipásztorkodás

Az ifjúsági lelkipásztorkodás népies formája

230. A megszokott lelkipásztori munkán túl, amelyet a plébániák és mozgalmak meghatározott sémák szerint végeznek, nagyon fontos teret adni a „népies ifjúsági lelkipásztorkodásnak”, amelynek más a stílusa, mások az időpontjai, más a ritmusa, más a módszertana. Tágasabb és hajlékonyabb pásztori munka ez, amely különböző helyeken, ahol a fiatalok konkrétan mozognak, éb-

resztgeti a természetes vezetőket és a karizmákat, amelyeket a Szentlélek már elültetett közöttük. Elsősorban arról van szó, hogy nem szabad annyi akadályt, szabályt, ellenőrzést és kötelező korlátokat ráerőltetni azokra a hívő fiatalokra, akik egy adott területen (városrészben vagy bárhol) természetszerűen vezetők. Arra kell korlátozódunk, hogy kísérjük és ösztökéljük őket, kissé bízza a Szentlélek fantáziájában, aki úgy cselekszik, ahogyan akar.

A népies ifjúsági lelkipásztorkodás mibenléte és vezetői

231. Igazában a „népies”, és nem elitszerű, vagy kis választott csoportba zárt vezetőkről beszélünk. Ahhoz, hogy képesek legyenek a fiatalok világában életre hívni egy népszerű lelkipásztorkodást, arra van szükség, hogy „tanulják meg felfogni az emberek érzéseit, legyenek a szószólóik és boldogulásukért fáradozzanak”.¹²⁴

Amikor a „népről” beszélünk, ne a társadalom vagy az Egyház struktúráira gondoljunk, hanem inkább személyek összességére, akik nem egyenként vannak úton, hanem mindenkiből és mindenkiért összeállt közösség szövedéke, amely nem engedheti meg, hogy a legszegényebbek és leggyengébbek lemaradjanak: „A nép azt akarja, hogy valamennyien részesedjenek a közjóban, és ezért elfogadja, hogy az utolsók lépéseire igazodik, hogy valamennyien együtt érjenek célba.”¹²⁵

A népies vezetők tehát azok, akikben megvan a képesség arra, hogy mindenkit magukénak tekintsenek, és az úton lévő fiatalok közé beleértsék a legszegényebbeket, a leggyengébbeket, a fogyatékosokat és sebesülteket is. Nem undorodnak és nem ijednek meg a sérült és megfeszített fiataloktól sem.

¹²⁴ Argentínai Püspöki Konferencia: *San Miguel-i Nyilatkozat*. Buenos Aires, 1969, X, 1.

¹²⁵ Tello, Rafael: *La nueva evangelización*, II. kötet (Anexos I y II), Buenos Aires, 2013, 111.

*Nem keresztény családban felnőtt fiatalok
lelkipásztori gondozása*

232. E téren, különösen az olyan fiatalokkal kapcsolatban, akik nem keresztény családban vagy intézményben nőttek fel, és lassú érlelődés útján vannak, a lehetséges jót kell ébresztgetnünk.¹²⁶

Krisztus figyelmeztetett: ne várjuk, hogy minden csak tiszta búza legyen (vö. Mt 13,24–30). Néha annak érdekében, hogy steril, tiszta, elvont eszmékkel áthatott, világtól távoli, minden szeplőtől mentes ifjúsági lelkipásztorkodást nyújtsunk, az evangéliumot ízetlen, érthetetlen, a fiatalok kultúrájától elkülönült, csak egy keresztény, elit fiatal réteghez szóló távoli szöveggé silányítjuk. Ez az elit különbnek érzi magát, de valójában élettelen és terméketlen elszigeteltségben lebeg. Így a konkollyal együtt, amelyet elutasítunk, kitépjük vagy elfojtjuk azt az ezernyi csírárt, amelyek a maguk korlátai között növekedni szeretnének.

*A népies ifjúsági lelkipásztorkodás ajtót nyit
és teret ad mindenkinek*

233. Ahelyett, hogy „szabályok halmazával megfojtanánk őket, amelyek a kereszténységről csak beszűkített és moralizáló képet adnak, az a dolgunk, hogy bízunk a merészségükben, és arra neveljük őket, hogy vállalják a felelősségüket. Kétségtelen, hogy a tévedés, a csalódás és a krízis is lehet olyan tapasztalat, amely megerősítheti emberségüket.”¹²⁷

Az ifjúsági lelkipásztorkodásban mindenkinek helye van

234. A Szinóduson arra kaptunk biztatást, hogy olyan ifjúsági lelkipásztorkodást alakítsunk ki, amely képes mindenkit magába fogadó tereket létrehozni, melyekben minden fiatalnak van helye, s ahol valóban megmutatkozhat, hogy nyitott ajtajú Egyház vagyunk. Ahhoz, hogy valaki részese lehessen a fiataloknak szen-

¹²⁶ Vö. *Evangelii gaudium* apostoli buzdítás (2013. november 24.), 44–45: AAS 105 (2013), 1038–1039.

¹²⁷ ZD 70.

telt tereinknek, még csak arra sincs szükség, hogy maradéktalanul elfogadja az Egyház minden tanítását. Elég egy mindazok felé nyitott magatartás, akikben megvan a vágy és a készség az Istentől kinyilatkoztatott igazsággal való találkozásra.

Néhány lelkipásztori kezdeményezés megkívánhatja, hogy az érintett fiatalok bizonyos lépéseket már megtettek a hit útján; de olyan népies ifjúsági lelkipásztorkodásra van szükségünk, amely ajtót nyit és teret ad mindenkinek kételyeikkel, sérelmeikkel, problémáikkal, identitáskeresésükkel, tévedéseikkel, történetükkel, bűnös tapasztalataikkal és minden nehézségükkel együtt.

235. Teret kell kapnia mindazoknak is, „akiknek más felfogása van az életről, más hitet vallanak, vagy a vallástól távol állónak vallják magukat. Kivétel nélkül minden fiatal Isten szívében van, ezért az Egyház szívében is. De őszintén megvalljuk, hogy ez a szavakkal kimondott állítás nem mindig testesül meg lelkipásztori munkánkban: gyakran bezárkózunk a magunk kis világába, ahová nem hallatszik el a szavuk, vagy kevésbé igényes és hálásabb dolgokkal foglalkozunk, és elfojtjuk azt az egészséges lelkipásztori nyugtalanságot, amely kimozdítana feltételezett biztonságunkból. Az evangélium azonban megköveteli, hogy merjük és akarjuk is megtenni, előítéletek és prozelitizmus nélkül, tanúságot téve az Úr szeretetéről, és kezünket nyújtva a világ minden fiatalja felé.”¹²⁸

Az ifjúsági lelkipásztorkodás nem szólhat csak egy elit rétegnek

236. Ha az ifjúsági lelkipásztorkodás felhagy azzal, hogy csak az elitnek szóljon, és elfogadja, hogy „népiesnek” kell lenni, elkezdődik egy lassú, tapintatos, türelmes, bizakodó, fáradhatalan, szenvedélyes folyamat. A Szinóduson az emmauszi tanítványok példáját ajánlották (vö. Lk 24,13-35), amely mindannak mintája lehet, ami előfordulhat az ifjúsági lelkipásztorkodásban.

¹²⁸ ZD 117.

*Az ifjúsági lelkipásztorkodás mintája
az emmauszi tanítványok története*

237. „Jézus együtt megy a két tanítvánnyal, akik nem értették a történeteket, és távolodóban vannak Jeruzsálemtől és a közösségtől. Csatlakozik hozzájuk, és együtt megy velük. Kérdezi őket, és türelmesen végighallgatja elbeszélésüket, hogy segítse annak fölismerését, hogy mit is éltek át. Ezután szeretettel és határozottan hirdeti nekik az Igét, és rávezeti őket a történetek szentírási fényben való értelmezésére. Elfogadja meghívásukat, hogy velük maradjon, mert már esteledik: belép az éjszakájukba. Miközben hallgatták, lángolt a szívük és megvilágosodott az elméjük, a kenyértörésben megnyílt a szemük. Úgy döntöttek, hogy késlekedés nélkül megteszik az utat visszafelé, hogy visszatérjenek a közösséghez, és megosszák a Föltámadással való találkozás élményét.”¹²⁹

*A népi jámborság jelentősége
az ifjúsági lelkipásztorkodásban*

238. A népi jámborság gyakorlatai, különösen a zarándoklatok, azokat a fiatalokat is vonzzák, akik nem könnyen illeszkednek be az egyházi struktúrákba, és az Istenbe vetett bizalom konkrét megnyilvánulásai. Az istenkeresés e formáit, melyek főként a szegényebb fiatalokban, de a társadalom más rétegeiben is jelen vannak, nem szabad lebecsülnünk, hanem bátorítani és serkenteni kell. Mert „a népi jámborság a hit megélésének legitim formája”,¹³⁰ és „Isten népe spontán missziós tevékenységének hiteles kifejeződése”.¹³¹

¹²⁹ ZD 4.

¹³⁰ *Evangelii gaudium* apostoli buzdítás (2013. november 24.), 124: AAS 105 (2013), 1072.

¹³¹ Uo. 122: AAS 105 (2013), 1071.

Mindig misszionáriusok

A fiatalok missziós hajlandósága

239. Szeretnék emlékeztetni arra, hogy nincs szükség hosszú tanfolyamokra ahhoz, hogy a fiatalok misszionáriusokká váljanak. Még a leggyengébbek és legsérültebbek is misszionáriusok lehetnek a maguk módján, mert mindig fel kell tételeznünk, hogy a jó átadható akkor is, ha sok gyarláság veszi körül.

Ha egy fiatal zárándoklatra indul, hogy segítséget kérjen a Szűzanyától, és hívja egy barátját vagy társát, hogy kísérije el, ezzel az egyszerű gesztussal nagyon értékes missziós tettet hajt végre.

A népies ifjúsági lelkipásztorkodással tőle elválaszthatatlanul együtt jár az ellenőrizhetetlen népies misszió is, amely átlép minden egyházi séma fölött. Kísérjük, bátorítsuk, és ne akarjuk túlszabályozni.

Az ifjúsági lelkipásztorkodásnak missziós jellegűnek kell lennie

240. Ha meg tudjuk hallani, mit mond most a Szentlélek, nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy az ifjúsági lelkipásztorkodásnak mindig missziós lelkipásztorkodásnak kell lenni.

A fiatalok gazdagodnak attól, ha felülkerekednek a féltékenységen, és bátorságot találnak arra, hogy otthonokat látogassanak, így kapcsolatba kerülnek az emberek életével, megtanulnak a saját családjuk és csoportjuk falain túl látni, az egész életet tágabb keretekben kezdi érteni. Ugyanakkor erősödik a hitük és Egyházhoz tartozásuk érzése. Az ifjúsági missziók, melyeket általában bizonyos felkészítés után vakációs időkre szerveznek, a hit élményének megújulását válthatják ki, és komoly hivatásbeli megfontolásokat ébreszthetnek.

A fiatalok missziós találékonysága

241. A fiatalok azonban a legkülönbözőbb környezetekben képesek új missziós formákat létrehozni. Például arra támaszkodva, hogy olyan jól mozognak a szociális hálóknban, be kell vonni őket,

hogy Istennel, testvériséggel, másokkal való törődéssel töltsék meg azokat.

A felnőttektől kapott kísérés

Az ifjúsági és családi lelkipásztorkodás kapcsolata

242. A fiataloknak szükségük van arra, hogy tiszteljük a szabadságukat, de arra is szükségük van, hogy kísérjük őket. A kísérés első helye a család. Az ifjúsági lelkipásztorkodás megismertet a Krisztusra alapuló élet, a házépítés, a sziklára épülő család tervével (vö. Mt 7,24–25). Ez a család, ez a terv legtöbbjük számára a házasságban és a házastársi szeretetben valósul meg. Ezért fontos, hogy az ifjúsági lelkipásztorkodás és a családi lelkipásztorkodás természetes folytonossággal kapcsolódjon egymáshoz, rendezetten és összefüggően történjék, hogy a hivatás kialakulását megfelelően tudja kísérni.

A közösség feladata az ifjúsági lelkipásztorkodásban

243. A közösségnek igen nagy szerepe van a fiatalok kísérésében, és kísérésükért, motiválásukért, bátorításukért és biztatásukért az egész közösségnek felelősnek kell éreznie magát. Ez magával hozza, hogy a fiatalokat megértéssel, megbecsüléssel és szeretettel kell látni, nem szabad őket állandóan elítélni, vagy olyan tökéletességet elvárni tőlük, ami még nem felel meg az életkoruknak.

A kísérők szerepe az ifjúsági lelkipásztorkodásban

244. A Szinóduson „sokan arról beszéltek, hogy hiányoznak a szakértők és a kísérésnek szentelt személyek. Ha hiszünk a meghallgatás teológiai és lelkipásztori értékében, akkor el kell gondolkodnunk azon, hogyan újíthatnánk meg a papi szolgálat rendszeres formáit és fontossági sorrendjüket. Emellett a Szinódus elismeri, hogy szerzeteseket és laikusokat, férfiakat és nőket megfelelően föl kell készíteni arra, hogy a fiatalok kísérői lehessenek. A meghallgatás karizmája, melyet a Szentlélek ébreszt a közösségekben,

intézményes elismerést is kaphatna az egyházi szolgálat érdekében.”¹³²

Az ifjúsági lelkipásztorkodás leendő vezetőinek kísérése

245. Ezen túlmenően különleges kísérést kell biztosítani azoknak, akik olyannak mutatkoznak, hogy később vezetők lehetnek, hogy megfelelően alakulhassanak és felkészülhessenek. A Szinódus előtt összegyűlt fiatalok azt kérték, hogy szervezzünk vezetőképzést „a fiatal vezetők folyamatos, minőségi fejlesztésére. A fiatal nők közül néhányan hiányolják az Egyházon belüli női példaképeket, mert ők is szeretnék hasznossá tenni magukat az Egyház számára. Szükségesnek tartjuk továbbá, hogy szeminaristák és szerzetesek kísérjék azokat a fiatalokat, akik ilyen felelősségteljes szerepet kapnak.”¹³³

A fiatalok elvárásai a kísérőkkel szemben

246. Maguk a fiatalok elmondták, hogy milyen tulajdonságokat remélnék azokban, akik kísérik őket: „Egy ilyen vezetőnek/kísérőnek rendelkeznie kell néhány tulajdonsággal: legyen elkötelezett keresztény az Egyházban és a világban; állandóan törekedjék az életszentségre; ne ítélkezzék, hanem törődjön; figyelmesen hallgassa meg a fiatalok igényeit; udvariasan válaszoljon; ismerje önmagát; tudja beismerni a maga korlátait; ismerje a lelki élet örömeit és fájdalmait. Alapvető fontosságú tulajdonság, hogy be tudja ismerni ember voltát, és azt, hogy tévedhet: nem tökéletes, hanem bocsánatot nyert bűnös. Gyakran megesik, hogy a vezetőket pienesztálra állítják, és ha elesnek, annak romboló hatása van a fiatalok azon képességére, hogy az Egyházban elkötelezzék magukat. A kísérőknek nem vezetniük kellene a fiatalokat, akik passzívan csak követnék őket, hanem velük együtt kell járniuk, és hagyniuk, hogy aktív szereplők legyenek az úton. Tisztelniük kellene

¹³² ZD 9.

¹³³ A *Fiatalok Szinódust Előkészítő Találkozásának Dokumentuma* (2018. március 24.), 12.

a fiatal döntési folyamatának szabadságát, biztosítva számukra a szükséges eszközöket, melyek szükségesek e folyamat eredményességéhez. A kísérőnek maradéktalanul hinnie kellene abban, hogy a fiatalban megvan a képesség arra, hogy részt vegyen az Egyház életében. A kísérőnek ápolnia kellene a hit magvait a fiatalokban anélkül, hogy munkájának bármi gyümölcsét látni akarná, mert az a Szentlélektől jön. E kísérői szerepet nem kellene a papokra és szerzetesekre korlátozni, hanem laikusokat is fel kellene hatalmazni rá. E kísérők számára viszont biztosítani kellene a folyamatos és tartalmas továbbképzést.”¹³⁴

A kísérés helyei az ifjúsági lelkipásztorkodásban

247. Kétségtelenül az Egyház nevelőintézetei a kísérés közösségi környezetét jelentik, amely sok fiatalnak ad elirányítást, főként akkor, amikor „próbálnak vallásuktól, kulturális háttérüktől, személyes, családi vagy társadalmi helyzetüktől függetlenül minden fiataalt összegyűjteni. Így az Egyház a világ legkülönbözőbb részein alapvető szolgálatot végez a fiatalok integrális nevelésében.”¹³⁵ Feleslegesen korlátoznák a tevékenységüket, ha kérlelhetetlen feltételeket szabnának a hallgatók felvételéhez vagy intézetben maradásához, mert sok fiataalt megfosztanának a kíséréstől, ami gazdagíthatná az életüket.

¹³⁴ A *Fiatalok Szinódust Előkészítő Találkozójának Dokumentuma*, 10.

¹³⁵ ZD 15.

A HIVATÁS

A hivatás tág értelemben

248. A „hivatás” szót tág értelemben úgy érthetjük, mint Istentől kapott meghívást. Ez magában foglalja az életre hívást, a Vele való barátságra szóló meghívást, az életszentségre szóló meghívást és így tovább. Mindezeknek igen nagy értéke van, mert egész életünket Isten elé helyezik, aki szeret bennünket, és engedi megértenünk, hogy semmi sem egy vak káosz gyümölcse, hanem épp ellenkezőleg, minden beleszólható az Úrnak adott válaszba, akinek csodálatos terve van számunkra.

Hivatás az életszentségre

249. A *Gaudete et exsultate* buzdításomban a hivatással akarom foglalkozni, amely mindenkit arra hív, hogy jobban dicsőítse Istent, és az volt a céloom, „hogy megismételjem az életszentségre szóló meghívást – annak veszedelmeivel, kihívásaival és alkalmával együtt – úgy, hogy keresem megtestesülését a jelenlegi világban”.¹³⁶

A II. Vatikáni Zsinat segítette tudatosítani e mindenkinek szóló meghívást: „A Krisztus-hívők, bármely állapotban éljenek is, az Úrtól arra kapnak meghívást, hogy ki-ki a maga útján olyan tökéletesen szent legyen, amilyen tökéletes maga az Atya.”¹³⁷

¹³⁶ *Gaudete et exsultate*, 2. p. [Az eredeti tévesen a ZD 2. pontjára hivatkozik!]

¹³⁷ II. Vatikáni Zsinat: *Lumen gentium* dogmatikus konstitúció, 11.

A Jézussal való barátságra szóló meghívás

Jézus barátságra hív

250. Alapvetően fontos felismerni és fölfedezni, hogy Jézus minden fiattól elsősorban a barátságot kéri. Ez az alapvető különbségtétel.

A föltámadott Úrnak barátjával, Simon Péterrel folytatott párbeszédében a nagy kérdés ez volt: „Simon, János fia, szeretsz-e engem?” (Jn 21,16) Más szavakkal: barátodként szeretsz-e engem? A küldetés, amelyet Péter kapott, hogy legeltesse a juhokat és a bárányokat, mindig ezzel az ingyenes szeretettel, ezzel a baráti szeretettel van kapcsolatban.

A gazdag ifjú nem fogadta el a meghívást

251. És ha ellentétes értelmű példát akarunk látni, emlékezzünk csak az Úr és a gazdag ifjú találkozására-összeütközésére, mert az eset világosan mutatja, hogy amit az ifjú nem fogadott el, az az Úr szerető tekintete volt (vö. Mk 10,21). Miután követett egy jó indítást (hiszen fölkereste Jézust), szomorúan elment, mert nem tudott elszakadni nagy vagyonától (vö. Mt 19,22). Elszalasztotta az alkalmat, amelyből biztosan nagy barátság alakulhatott volna ki. Mi pedig nem tudhatjuk, mi minden származhatott volna, mi történhetett volna, mi mindent művelhetett volna az emberiség javára ez az egy ifjú, akire Jézus szeretettel rátekintett, és kitérte feléje a karját.

Az üdvösség informatikai torzképei

252. Mert „az élet, amellyel Jézus ajándékoz meg minket, a szeretet története, az élet története, az életé, amely össze akar olvadni a miénkkel, és mindegyikünk földjébe gyökeret akar eresztetni. Ez az élet nem a »felhőben« rejlő üdvösség, amely arra vár, hogy kibontsák, nem is valami felfedezendő új »alkalmazás«, vagy személyiségfejlesztő technikák mentális gyakorlata. De az Istentől felkínált élet nem is az utolsó újdonság oktatóprogramja. Az üdvösség, amelyet Isten ajándékoz, *meghívás arra, hogy legyünk*

részese a szeretet történetének, amely összefonódik a mi történetünkkel; ez az üdvösség élő és meg akar születni közöttünk, hogy gyümölcsöt hozhassunk, ott, ahol vagyunk, úgy, ahogy vagyunk, és azokkal, akikkel együtt vagyunk. Idejön az Úr telepíteni és megletelepedni. ”¹³⁸

Másokért vagy

A hivatás: másokhoz szóló küldetés

253. Most a hivatással abban a sajátos értelemben szeretnék foglalkozni, hogy az a másokhoz szóló küldetést jelenti: az Úr arra hív minket, hogy részesei legyünk teremtő művének azáltal, hogy kapott képességeinkkel felkínáljuk a közjó szolgálatát.

Hivatás másoknak végzett szolgálatokra

254. Ez a küldetéses meghívás a másoknak végzett szolgálatunkat jelenti. Mert földi életünk abban találja meg beteljesedését, ha ajándékká változik.

Emlékeztetek rá, hogy „a nép szívéhez szóló küldetés nem életem egy része vagy díszítőeleme, amit elhagyhatok, nem független vagy csupán egy életem sok összetevője közül. Olyasvalami, amit nem tudok kitépni önmagamból, hacsak nem akarom tönkretenni magamat. Küldetés vagyok ezen a földön, ezért vagyok ebben a világban.”¹³⁹ Következésképpen meggondolandó, hogy minden pásztori szolgálat hivatásos, minden nevelés hivatásos, és minden lelkiesség hivatásos.

A hivatás: pálya, amely az erőket és tetteket a szolgálat irányába tereli

255. A te hivatásod nem csak a tevékenységekben áll, melyeket el kell végezned, még ha ki is fejezed magadat bennük. Ennél

¹³⁸ *Beszéd a fiatalokkal való virasztáson a XXXIV. Ifjúsági Világnapon, Panamában* (2019. január 26.): *L'Osservatore Romano*, 2019. január 28–29., 6.

¹³⁹ *Evangelii gaudium* apostoli buzdítás (2013. november 24.), 273: AAS 105 (2013), 1130.

több: pálya, amely sok erődet és tettettedet a szolgálat irányába tere-
li. Ezért egy hivatás felismerésében fontos meglátni, hogy az illető
felimerheti-e magában a társadalomnak nyújtandó sajátos szolgál-
lathoz szükséges képességeket.

A hivatás felismerése

256. Ez teszi nagyon értékessé az ilyen feladatokat, mert nem
csak olyan tevékenységekről van szó, amelyeket keresetért, elfog-
laltságért vagy mások kedvéért végzünk. Mindez hivatást alkot,
mert meghívást kaptunk; több, mint egy pusztán pragmatikus
döntés a részünkről.

Lényegében arról van szó, hogy felismerjem, mire vagyok te-
remtve, miért vagyok a Földön, milyen terve van az Úrnak az éle-
temmel. Nem mutat meg minden helyet, időt és apró részletet,
amelyeket én fogok okosan megválasztani, de lesz az életemnek
egy olyan irányultsága, amelyet meg kell mutatnia nekem, mert Ő
a Teremtőm, a Fazekasom, nekem pedig meg kell hallanom az
Ő szavát, és hagyynom kell, hogy formázzon és hordozzon engem.
Akkor leszek az, akinek lennem kell, és leszek hűséges személyes
valóságomhoz is.

A hivatás rávezet, hogy a legjobbat hozzuk ki magunkból Isten dicsőségére és a többiek javára

257. Hivatásunk megvalósításához ki kell bontakoztatni, ki kell
csíráztatni és ápolni kell azt, akik vagyunk. Nem arról van szó,
hogy a semmiből kell kitalálnunk és megteremtünk magunkat,
hanem Isten világosságában föl kell fedeznünk és ki kell virágoz-
tatnunk saját létünket: „Isten tervében minden ember fejlődésre
hivatott, mert minden élet meghívás.”¹⁴⁰

A hivatásod arra vezet, hogy a legjobbat hozd ki magadból Isten
dicsőségére és a többiek javára. Nemcsak arról van szó, hogy bi-
zonyos dolgokat el kell végezned, hanem jelentéssel és irányult-

¹⁴⁰ Szent VI. Pál pápa: *Populorum progressio* enciklika (1967. március 26.), 15:
AAS 59 (1967), 265.

sággal kell végezned. Erre vonatkozóan Hurtado Szent Albert azt mondta a fiataloknak, hogy nagyon komolyan kell venni a kormánykereket: „Egy hajóról kirúgják a nemtörődöm kormányost, mert túlságosan szent, ami a kezében van. És az életünkben mi törődünk-e a kormánykerékkel? Hogyan kezeled te a kormányodat? Ha meg tudtok állni egy kissé e témánál, kérem mindegyiketeket, a legnagyobb jelentőséget tulajdonítsátok neki, mert ebben sikeresnek lenni általános sikert, ebben hibázni általános csődöt jelent.”¹⁴¹

A hivatás: másokért való lét

258. Ez a „másokért való lét” normális körülmények között minden fiatal életében két alapvető kérdéshez kapcsolódik: a család-alapításhoz és a munkához. A fiatalok között végzett különböző felmérések újra megmutatták, hogy erre a két témára irányulnak a fiatalok vágyai és aggodalmai. Mindkettőt különös megkülönböztetés tárgyává kell tenni. Röviden álljunk meg mellettük.

A szerelem és a család

A másokért való lét alapformái a család és a munka

259. A fiatalok nagyon erősen érzik a szerelemre szóló meghívást, és arról álmodnak, hogy találkoznak a megfelelő társsal, akivel családot alapíthatnak és közös életük lehet.

Kétségtelenül olyan hivatás ez, amelyet maga Isten ad az érzelmek, a vágyak és az álmok által. Hosszasan foglalkoztam e témával az *Amoris laetitia* buzdításomban, és kérem a fiatalokat, hogy különösen a 4. és 5. pontot olvassák el.

¹⁴¹ *Meditación de Semana Santa para jóvenes*. Az Egyesült Államokból hazatérőben egy teherhajó fedélzetén írta 1946-ban.

A családi életre szóló hivatás a szerelemben ismerhető fel és a házasság szentsége szenteli meg

260. Szívesen gondolok arra, hogy „két összeházasodó keresztény szerelme történetében fölismerte az Úr hívását, a meghívást, hogy ketten, mint férfi és nő, egy testet, egy életet alkossanak. A házasság szentsége ezt a szerelmet elhalmozza Isten kegyelmével, belegyökereztetni magába, Istenbe. Ezzel az ajándékkal, e hivatás bizonyosságával biztonsággal el lehet indulni, nem kell félni semmitől, ketten együtt mindennel meg fognak küzdeni!”¹⁴²

A szexualitás Isten ajándéka

261. Ebben az összefüggésben emlékeztetek arra, hogy Isten férfinak és nőnek teremtett minket. Ő maga teremtette a szexualitást, „és csodálatos ajándék teremtményei számára”.¹⁴³ A házasságra szóló hivatáson belül el kell ismernünk, hogy hálásaknak kell lennünk azért, hogy „a szexualitás, a szex, Isten ajándéka. Nem tabu. Isten ajándéka, ajándék, amelyet az Úr ad nekünk. Kettős célja van: szeressük egymást és életet fakasszunk. Szenvedély, szenvedélyes szerelem. Az igazi szerelem szenvedélyes. Egy férfi és egy nő szerelme, ha szenvedélyes, arra visz, hogy örökre odaadd az életet. Örökre. Testestül-lelkeztül add oda magad.”¹⁴⁴

A család a fiatalok számára a legfőbb tájékozódási pont

262. A Szinódus hangsúlyozta, hogy „a fiatalok számára a legfőbb tájékozódási pont továbbra is a család. A gyermekek értékelik a szülők szeretetét és gondoskodását, szívükön viselik a családi köteleket, és remélik, hogy ők maguk is családot tudnak alapítani. Kétségtelen, hogy a válások, különköltözések, második kapcsolatok és az egyszülős családok a fiatalokban nagy szenvedéseket és

¹⁴² *Találkozás az umbriai fiatalokkal Assisiben* (2013. október 4.): AAS 105 (2013), 921.

¹⁴³ *Amoris laetitia* szinódus utáni apostoli buzdítás (2016. március 19.), 150: AAS 108 (2016), 369.

¹⁴⁴ *Kiballgatás a Grenoble-Vienne-i egyházmegye fiataljainak* (2018. szeptember 17.): *L'Osservatore Romano*, 2018. szeptember 19., 8.

identitásválságot okozhatnak. Néha olyan felelősséget kell vállalniuk, ami még nem arányos az életkorukkal, és arra kényszeríti őket, hogy idő előtt felnőtté váljanak. A nagyszülőknek gyakran döntő szerepük van érzelmi életükben és vallási nevelésükben: bölcsességükkel fontos láncszemek a nemzedékek között.”¹⁴⁵

A családra érdemes mindent feltenni

263. A családban tapasztalt nehézségek bizonyára sok fiatalban fölvetik a kérdést, érdemes-e családot alapítani, hűségesnek, nagylelkűnek lenni. Mondom nektek, hogy igen! Érdemes mindent föltenni a családra, mert benne megtaláljátok a legjobb készleteket önmagatok kibontakoztatásához, és a legszebb megosztható örömeiket. Ne engedjétek, hogy elrabolják tőletek a komoly szerelem lehetőségét. Ne hagyjátok, hogy rászedjenek azok, akik féktelen, csak magukra figyelő életet reklámoznak, amely a végén elszigetelődésbe és a legfájdalmasabb magányba torkollik.

Az ideiglenesség kultúrája illúzió és hazugság

264. Ma az ideiglenesség kultúrája uralkodik, ami illúzió. Azt hinni, hogy semmi sem lehet végleges, csalás és hazugság. Sokszor találkozunk olyanokkal, „akik a házasságot »idejétmúlt«-nak mondják [...]”; az ideiglenesség, a viszonylagosság kultúrájában sokan azt hirdetik, hogy a lényeg a pillanat »öröme«; nem érdemes egy egész életre elköteleződni, végleges döntést hozni. [...] Én pedig arra kérlek, hogy legyetek forradalmárok, szegüljetek szembe az árral; igen, kérlek titeket, hogy lázadjatok fel az ideiglenesség e kultúrája ellen, amely alapján azt hiszi, hogy képtelenek vagytok a felelősségvállalásra, azt hiszi, hogy képtelenek vagytok igazán szeretni.”¹⁴⁶ Én viszont bízom bennetek, ezért bátorítalak, hogy válasszátok a házasságot.

¹⁴⁵ ZD 32.

¹⁴⁶ *Beszéd az önkéntesekhez a XXVII. Ifjúsági Világnapon, Rio de Janeiróban* (2013. július 28.): *Insegnamenti*, 1, 2 (2013), 125.

A házasságra készülni kell

265. A házasságra készülni kell, a készület pedig önnevelést igényel, a legjobb erények, főként a szeretet és a türelem, a dialógus és a szolgálatkészség megszerzését. A saját szexualitásotok nevelését is magában foglalja, hogy egyre kevésbé legyen az mások kihasználásának eszköze, és egyre inkább a teljes odaadás képessége legyen egyvalaki felé, kizárólagosan és teljesen.

A házastársak a tökéletesedés útját járják

266. A kolumbiai püspökök arra tanítottak minket, hogy „Krisztus tudja, hogy a házastársak nem tökéletesek, le kell győzniük gyengeségeiket és állhatatlanságukat, hogy szerelmük az időben növekedni tudjon és kitartson. Ezért adja nekik kegyelmét, amely egyszerre világosság és erő, s mely lehetővé teszi számukra, hogy Isten tervének megfelelően valósítsák meg házasesetük projektjét.”¹⁴⁷

Az első és legfontosabb meghívás a keresztségi meghívás

267. Akik pedig nem házasesetre vagy Istennek szentelt életre kaptak meghívást, azoknak nem szabad soha megfeledkezniük arról, hogy az első és legfontosabb meghívás a keresztségi meghívás. A házasság nélkül élők, még ha nem is saját döntésük alapján élnek így, személyes tökéletesedésük útját járva különös tanúi lehetnek e meghívásnak.

A munka

A munka értelme

268. Az Amerikai Egyesült Államok püspökei világosan elmondták, hogy az ifjúságot, amikor eléri a nagykorúságot, „a munka világába belépő személyek határozzák meg. »Mit fogsz csinálni, hogy megélj?« - ez a beszélgetések állandó témája, mert a munka életük nagyon jelentős részét alkotja. A fiatal felnőttek számára ez

¹⁴⁷ A Kolumbiai Püspöki Konferencia: *Mensaje Cristiano sobre el matrimonio* (1981. május 14.).

a tapasztalat nagyon cseppfolyós, mert mennek egyik munkából a másikba, egyik karrierből a másikba. A munka meghatározhatja az idő felhasználását, továbbá azt is, hogy mit csinálhatnak és mennyit kereshetnek. Meghatározhatja a szabad idő mennyiségét és minőségét is. A munka meghatározza és befolyásolja a fiatal felnőtt identitását és önismeretét, és azt a helyet jelenti, ahol létrejönnek a barátságok és egyéb kapcsolatok, mert általában nem egyedül dolgozik az ember.

A fiatalok, férfiak és nők egyaránt úgy beszélnek a munkáról, mint olyan feladat elvégzéséről, aminek valami értelme van. A munka lehetővé teszi, hogy a fiatal felnőttek kielégítsék gyakorlati szükségleteiket, és ami ennél fontosabb, keressék álmaik és világnézetük értelmét és megvalósulását. Még ha nem is segíti álmaik megvalósítását, fontos, hogy a fiatal felnőttek kialakítsanak egy szemléletet, megtanuljanak igazán személyesen és életüket fenntartó módon dolgozni, és folyamatosan fel tudják ismerni Isten hívását.¹⁴⁸

A munka szükséglet

269. Felhívom a fiatalok figyelmét, hogy ne akarjanak munka nélkül, mások segítségétől függően élni. Ez nem jó, mert „a munka szükségszerű, hozzátartozik az élet értelméhez ezen a földön, út az éretté váláshoz, az emberi kibontakozáshoz és a személyes önmegvalósításhoz. Ebben az értelemben a szegények pénzzel való segítése mindig csak átmeneti megoldás lehet sürgető helyzetekben.”¹⁴⁹

Ebből következik, hogy „a keresztény lelkiség – a teremtmények szemlélődő csodálatával együtt, amelyet Assisi Szent Ferencnél látunk – a munkáról is kialakított egy gazdag és egészséges felfogást, mint amelyet például Boldog Charles de Foucauld és tanítványai életében találunk.”¹⁵⁰

¹⁴⁸ Az Egyesült Államok Püspöki Konferenciája: *Sons and Daughters of Light. A Pastoral Plan for Ministry with Young Adults*, 12 novembre 1996, I, 3.

¹⁴⁹ *Laudato si'* enciklika (2015. május 24.), 128: AAS 107 (2015), 898.

¹⁵⁰ Uo. 125: AAS 107 (2015), 897.

A fiatalkori munkanélküliség ártalmai

270. A Szinódus hangsúlyozta, hogy a munka világa az a környezet, ahol a fiatalok „megtapasztalják a kirekesztés és peremre taszítás különböző formáit. Az első és legsúlyosabb gond a fiatalkori munkanélküliség, mely egyes országokban elképesztő méreteket ölt. A munkanélküliség azontúl, hogy elszegényít, csökkenti a fiatalokban az álmodás és a reménykedés képességét, és megfosztja őket a lehetőségtől, hogy hozzájáruljanak a társadalom fejlődéséhez. E helyzet sok országban abból adódik, hogy a fiatal népesség egyes rétegeinek hiányzik a megfelelő szakmai tudása, a nevelési és képzési rendszer fogyatékosága miatt is. A fiatalokat sújtó ideiglenes foglalkoztatás gyakran a munkát kizsákmányoló gazdasági érdekek eszköze.¹⁵¹

A fiatalkori munkanélküliség a társadalmak alapvető kérdése

271. Nagyon kényes kérdés ez, amelyet a politikának elsőbbséget élvező problémaként kell kezelnie, különösen ma, amikor a technológiai fejlődéssel együtt az automatizálás – a munka költségeinek csökkentésére irányuló megszállott törekvés miatt – nagyon gyorsan sok munkahely megszűnéséhez vezethet.

A társadalom alapvető kérdéséről van szó, mert a munka egy fiatal számára nemcsak keresetet biztosító tevékenység, hanem az emberi méltóság kifejezése, az érlelődés és a társadalomba való beépülés útja, állandó készletés a felelősségben és a kreativitásban való fejlődésre, ugyanakkor oltalom az önzés és elkényelmesedés ellen, és a saját képességek kibontakoztatásával Isten dicsőségét is szolgálja.

A fiatalok nem mondhatnak le álmaikról

272. Egy fiatalnak nem mindig van lehetősége eldönteni, mire szenteli erőit, milyen feladatokra pazarolja energiáit és találékony-ságát. Mert a saját vágyakon és jóval a képességeken és döntése-

¹⁵¹ ZD 40.

ken túl, amelyek érlelni tudják a személyt, ott vannak a valóság kemény korlátai. Igaz, hogy nem élhetsz munka nélkül, és olykor el kell fogadnod azt a munkát, amit találsz, de soha nem mondj le az álmaidról, ne temesd el végleg a hivatást, ne add meg magad legyőzötten. Állandóan keresd, hogy legalább minimumként, részlegesen vagy tökéletlenül, de megéld azt, amit a saját megfontolásokban hiteles hivatásnak ismersz fel.

A hivatás felismeréséből fakad a munka öröme

273. Ha valaki fölfedezi, hogy Isten hívja valamire, vagyis hogy mire lett teremtve – ez lehet betegápolás, ácsmesterség, kommunikáció, mérnökség, tanítás, művészet, vagy bármi más munka –, akkor tudja a legjobban kibontakoztatni áldozatkészségét, nagylelkűségét és odaadását. Annak tudata, hogy a dolgokat nemcsak azért tesszük, hogy meg legyenek téve, hanem jelentésük van, választ adnak egy hívásra, amely létünk legmélyén visszhangzik, hogy adjunk valamit a többieknek, lehetővé teszi, hogy ezek a tevékenységek a szívet a teljesség különleges érzésével töltsék be. Ez az, amit a Prédikátor ősi bibliai könyve mond: „Beláttam, hogy nincs jobb az ember számára, mint hogy örömét lelje a munkájában” (3,22).

Egy különleges felszenteltségre szóló meghívás

Hivatás a papságra és a szerzetességre

274. Ha abból a meggyőződésből indulunk ki, hogy a Szentlélek folyamatosan ébreszt papi és szerzetesi hivatásokat, az Úr nevében teljes bizalommal „újra kivethetjük a hálót”. Meg lehet bennünk a bátorság – és meg is kell lennie –, hogy minden fiatalnak mondjuk: tegye fel magának a kérdést ezen út követésének lehetőségéről.

275. Néha megtettem ezt a javaslatot olyan fiataloknak, akik színtelenül gúnyosan válaszolták: „Nem, én soha nem indulok el ebben az

irányban.” És mégis, évekkel később néhányan szemináriumban voltak. Az Úr nem tagadja meg ígését, mely szerint nem hagyja Egyházát pásztorok nélkül, akik nélkül nem maradhatna életben, és nem bontakozhatna ki az Ő küldetése. És ha néhány pap nem tesz jó tanúságot, attól az Úr még nem hagyja abba a meghívást. Épp ellenkezőleg, megduplázza a helyeket, mert változatlanul gondoskodik szeretett Egyházáról.

276. Egy hivatás feletti gondolkodásból nem szabad kizárni a lehetőséget, hogy a papságban, szerzetesi életben vagy valami más formában Istennek szentelje magát. Miért kellene ezt kizárni? Légy biztos afelől, hogy ha felismered Isten hívását és követed, abban meg fogod találni életed beteljesedését.

277. Jézus közöttünk jár, ahogyan Galileában tette. Járja az utcáinkat, megáll, a szemünkbe néz, minden sietség nélkül. A hívása vonzó, elbűvölő. Ma azonban a félelem és a ránk záporozó ingerek nem hagynak teret annak a belső csendnek, amelyben észre lehet venni Jézus tekintetét, és meg lehet hallani az ő hívását. Közben szépen csomagolt ajánlatokat kapsz, amelyek vonzóknak és szépek mutatkoznak, de idővel otthagynak üresen, fáradtan és egyedül.

Ne hagyd, hogy ez történjék veled, mert e világ forrataga egy értelmetlen, irány és világos célok nélküli örvénybe vonz, és így sok erőd elfecsérlődik. Keresd inkább a nyugalom és a csend helyeit, melyek lehetővé teszik számodra a gondolkodást, az imádságot, a körülötted lévő világ világosabb látását, és akkor, Jézussal együtt, fel tudod ismerni, mi a hivatásod ezen a földön.

A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS

A megkülönböztetés bölcsessége nélkül könnyen bábokká alakulhatunk a pillanatnyi irányzatok piacán

278. A megkülönböztetésről általánosságban már szoltam a *Gaudete et exsultate* apostoli buzdításban. Engedjétek meg, hogy föl idézzek belőle néhány gondolatot, és alkalmazzam azokat a világban betöltendő hivatás föl ismerésére.

279. Tudom, hogy mindenki, „de különösen a fiatalok vannak kitéve az állandó *zapping*nak, azaz 'csatornaváltásnak'. Lehetőségessé vált egyidejűleg két-három képernyő között navigálni, és interakcióban lenni különböző virtuális jelenetekkel. A megkülönböztetés bölcsessége nélkül a pillanatnyi irányzatok piacán könnyen bábokká alakulhatunk.”¹⁵² És „ez különösen akkor válik fontossá, amikor valami újdonság jelenik meg az életünkben, és föl kell ismerni, hogy vajon Istentől származó újbor-e, vagy a világ lelkének, illetve az ördög lelkének megtevesztő újdonsága”.¹⁵³

A megkülönböztetés betekintés Isten minden egyes emberre vonatkozó tervébe

280. E megkülönböztetés, „még ha magában foglalja is a gondolkodást és az okosságot, felettük áll, mert egy misztériumba való betekintést jelent: Isten minden egyes emberre vonatkozó, páratlan és megismételhetetlen tervébe, mely a legváltozatosabb kö-

¹⁵² *Gaudete et exsultate* apostoli buzdítás (2018. március 19.), 167.

¹⁵³ Uo. 168.

rülmények és korlátok között valósul meg. [...] Az engem ismerő és szerető Atya színe előtt zajló életem értelméről van szó, melyért odaadhatom magamat, és amelyet az Atyánál jobban senki nem ismer.”¹⁵⁴

A megkülönböztetés feltételezi a lelkiismeret nevelését

281. Ebbe az összefüggésbe tartozik a lelkiismeret nevelése, amely lehetővé teszi, hogy a megkülönböztetés egyre mélyebb és Istenhez egyre hűségesebb legyen: „A lelkiismeret nevelése az élet egész útján tart, melynek során az ember megtanulja, hogy ugyanazokat az érzéseket táplálja magában, amelyek Krisztus Jézusban voltak, hogy elsajátítsa választási szempontjait és a tetteit irányító szándékokat” (vö. Fil 2,5).¹⁵⁵

A lelkiismeret nevelése

282. A lelkiismeret e nevelése magában foglalja, hogy engedjük, Krisztus alakítson minket, és ugyanakkor szükség van „a jótettek következetes gyakorlására is, amelyet a lelkiismeret-vizsgálat ellenőriz: annak gyakorlása, hogy nemcsak a bűnöket veszi számba, hanem elismeri Isten tetteit is a maga mindennapos tapasztalatában, a történelmi eseményekben, saját kultúrájának életében, sok férfi és nő tanúságtételében, akik bölcsességükkel előttünk jártak, vagy kísérnek minket. Mindez segít, hogy növekedjék bennünk az okosság erénye, mely a konkrét döntésekkel aktualizálja az élet általános irányultságát, saját adottságainak és korlátainak higgadt tudatával.”¹⁵⁶

¹⁵⁴ *Gaudete et exsultate*, 170.

¹⁵⁵ ZD 108.

¹⁵⁶ Uo.

Hogyan ismerheted fel a hivatásodat

A saját hivatás felismerése

a megkülönböztetés egyik megnyilvánulása

283. A megkülönböztetés egyik megnyilvánulása a saját hivatás felismerése. Ez olyan feladat, amely igényli a magány és a csend alkalmait, mert annyira személyes döntésről van szó, amit helyetünk senki meg nem hozhat: „Jóllehet az Úr fáradozásaink közben különféle módokon beszél hozzánk mások által és minden pillanatban, nem függetleníthetjük magunkat a hosszas imádság csendjétől annak érdekében, hogy jobban értsük ezt a nyelvet, hogy érteni tudjuk a megkapottnak vélt indítások valóságos értelmét, hogy félelmeink elcsituljanak, és egész életünket Isten világosságában tudjuk megkomponálni.”¹⁵⁷

A hivatás felismeréséhez imádságos csend kell

284. Ez a csend nem az elszigetelődés egyik formája, mert „jó emlékezetünkben tartani azt, hogy az imádságos megkülönböztetés megköveteli az odahallgatási készséget: odahallgatni az Úrra, másokra, a körülöttünk lévő valóságra, mely mindig új módokon szólít meg. Csak az szabad a saját elégtelen és részleges szempontjainak, szokásainak és sémáinak elhagyására, akiben megvan az odahallgatási készség. Mert ezáltal tud meghallani egy ilyen hívást, mely megtöri a biztonságát, de jobb életre vezet, mert nem elég az, hogy minden jól menjen, és nyugalom legyen körülöttünk. Előfordul, hogy Isten valami többet kínál, és mi lusta szórakozottságunkban nem ismerjük fel.”¹⁵⁸

A hivatás felismeréséhez felteendő kérdések

285. Amikor a hivatásunk felismeréséről van szó, különböző kérdéseket kell feltennünk. Nem szabad azzal kezdeni, hogy azt kérdezzük, mivel lehet több pénzt keresni, vagy hol lehet nagyobb

¹⁵⁷ *Gaudete et exsultate* apostoli buzdítás (2018. március 19.), 171.

¹⁵⁸ Uo. 172.

hírnévre és társadalmi rangra szert tenni; de azt sem szabad elsőként kérdeznünk, hogy milyen feladatokban találjuk inkább a kedvünket. A tévedés elkerüléséért meg kell változtatnunk a kérdéseink távlatát: Vajon nem felszínesen és csak érzéseim szintjén ismerem-e magamat? Tudom-e, mi örvendezteti és mi szomorítja a szívemet? Melyek az erősségeim, és hol vannak a gyöngé pontjaim?

Ezekből azután közvetlenül következnek újabb kérdések: Hogyan tudom jobban szolgálni a világot és az Egyházat, mivel lehetnék inkább a hasznukra? Hol van a helyem ebben a világban? Mit tudnék felajánlani én a társadalomnak?

Ebből pedig nagyon reális kérdések következnek: megvannak-e a képességeim az adott szolgálathoz? Vagy meg tudom-e szerezni, ki tudom-e fejleszteni azokat?

A hivatás felimeréséhez az alapkérdés: Kiért vagyok?

286. E kérdéseket nemcsak magamra és hajlandóságaimra vonatkoztatva kell fölteni, hanem a másokkal való kapcsolataimban is, mégpedig úgy, ahogyan a magamra vonatkozó megkülönböztetés életemet kapcsolatba hozza másokkal. Ezért szeretnék emlékeztetni arra, hogy mi a nagy kérdés: „Az életben gyakran azzal töltjük az időt, hogy ezt kérdezzük: »De ki vagyok én?« Faggathatod magad, és egy életen át kérdezheted, ki vagy. De azt a kérdést is tedd fel: »Kiért vagyok én?« Kétségtelenül Istenért vagy. Ő viszont azt akarja, hogy másokért is légy, és sok tulajdonságot, hajlandóságot, képességet és karizmát oltott beléd, amelyek nem értek, hanem másokért vannak.”¹⁵⁹

¹⁵⁹ *Beszéd a XXXIV. Ifjúsági Világnapot előkészítő virrasztáson Rómában, a S. Maria Maggiore-bazilikában* (2017. április 8.): AAS 109 (2017), 447.

A Barát hívása

A hivatás: Jézus baráti meghívása

287. A hivatás fölismeréséhez tudni kell, hogy az egy baráttól, Jézustól érkező meghívás. Ha egy barátot megajándékozunk, a legjobbat adjuk neki. Nem feltétlenül a legdrágább vagy legnehezebben megszerezhető dolgot, hanem valamit, amiről tudjuk, hogy örömet szerez neki. Egy barátnak erről olyan világos ismerete van, hogy képzeletében fel tudja idézni barátja örvendező mosolyát, amikor kibontja az ajándékot. Ezt a baráti megkülönböztetést ajánlom a fiataloknak modellként ahhoz, hogyan értsék meg, mi Istennek az ő életükre vonatkozó akarata.

A hivatás elfogadása boldoggá tesz

288. Szeretném, ha tudnátok, hogy amikor az Úr egyenként rátok és arra gondol, amit nektek ajándékba akar adni, személyes barátjaként gondol mindegyiktekre. És ha úgy határozott, hogy kegyelemmel, karizmával ajándékoz meg, amely teljessé fogja tenni az életedet, és olyan személyiséggé formál, aki hasznos lesz mások számára, és valamiben maradandó nyomot fogsz hagyni a történelemben, biztosan olyasmis lesz az, ami a szíved mélyén boldogabbá és bensőbben lelkesebbé fog tenni, mint bármi más ezen a világon. Nem azért, mert amit adni készülsz, az valami ritka és rendkívüli karizma volna, hanem azért, mert rád van szabva, a te életedhez van méretezve.

A hivatás isteni ajándéka interaktív

289. A hivatás ajándéka kétségtelenül igényes ajándék. Isten ajándékai interaktívak: ahhoz, hogy örülhessünk nekik, mindent be kell vetnünk, sok mindent kockáztatnunk kell. De ez nem kívülről, mástól ránk erőszakolt követelmény, hanem belső készítés, amely növekedésre és döntések meghozatalára serkent annak érdekében, hogy ez az ajándék érlelődjön és mások számára is ajándékká váljon. Amikor az Úr hivatást ébreszt, nemcsak arra gon-

dol, hogy ki vagy, hanem mindarra, amivé Vele és a többiekkel együtt válhatsz.

A végtelen vágya a szívünkben él

290. Az életerő és a saját személyiség ereje kölcsönösen táplálják egymást minden fiatalban, és arra készítik őket, hogy átlépjék határaikat. A tapasztalatlanság lehetővé teszi, hogy ez megtörténjék akkor is, ha nagyon hamar fájdalmas tapasztalatok születnek belőle. Nagyon fontos, hogy a végtelennek ezt a vágyát „már akkor, amikor még el sem kezdtük megtapasztalni”,¹⁶⁰ összekössük a Jézus által nekünk felkínált feltétlen barátsággal.

Jézus minden törvény és kötelezettség előtt fölkinálja, hogy olyan követés mellett döntsünk, amilyen a barátoké, akik követik, keresik és megtalálják egymást egy tiszta barátságért. Minden egyéb ez után következik, és még az élet csalódásai is ennek az elszakíthatatlan barátságnak felbecsülhetetlen tapasztalatává válhatnak.

Meghallgatás és kísérés

A hivatás felismerésének kísérése meghallgatást igényel

291. Vannak papok, szerzetesek, szerzetesnők, laikusok, szakemberek és képzett fiatalok is, akik kísérni tudják a fiatalokat hivatásuk felismerésében.

Ha valaki segítséget kér életútjának felismeréséhez, elsőként meghallgatásra van szüksége. E meghallgatás feltétele három különböző, de egymást kiegészítő fogékonyság vagy különleges figyelem:

A meghallgatás feltétele a személynek szóló figyelem

292. Az első fogékonyság vagy figyelem a személynek szól. Mert valakinek a meghallgatásáról van szó, aki a szavaiban önmagát

¹⁶⁰ Guardini, Romano: *Le età della vita: Opera omnia* IV/1, Brescia, 2015, 209.

adja. E meghallgatás jele az idő, amit a másíknak szentelünk. Nem annyira az idő hosszúsága fontos, hanem az, hogy a másík érezze, hogy most az időm az övé: az az idő, amire szüksége van ahhoz, hogy kifejezhesse, amit akar. Éreznie kell, hogy feltételek nélkül hallgatom, nem bántódom meg, nem botránkozom, nem leszek ingerült, és nem fáradok el.

Így hallgatta az Úr a két emmauszi tanítványt, amikor csatlakozott hozzájuk, és hosszú szakaszon együtt ment velük azon az úton, amely épp a helyes úttal ellenkező irányba vitt (vö. Lk 24,13–35).

Amikor az a kettő hazaért, és Jézus úgy tett, mintha továbbmenne, akkor fogták fel, hogy nekik ajándékozta az idejét, és ekkor, vendégszeretetüket felkínálva odaadták neki a saját idejüket.

Ez a figyelmes, önzetlen meghallgatás jelzi, hogy a másík személye számunkra elgondolásainál és döntéseinél fontosabb érték.

A kegyelem és kísértés közötti megkülönböztetés a meghallgatás feltétele

293. A második fogékonyság vagy figyelem a megkülönböztetés. Annak a pontnak a megtalálása, ahol különválnak a kegyelem a kísértéstől. Mert a képzeletünkön átvonuló dolgok néha csak kísértések, amely eltávolítanak igazi utunktól.

Ezért föl kell tennem magamnak a kérdéseket: valójában mit is mond nekem, aki beszél hozzám? Mit akar nekem mondani? Mit szeretne, hogy megértek abból, ami vele történik? Ezek a kérdések segítenek megérteni a dolgok összefüggéseit, melyek a másikat mozgatják; segítenek megérezni dolgai logikája által befolyásolt gondolkodásának és érzelmeinek súlyát és ritmusát.

E meghallgatás segít felismerni a jó Lélek üdvözítő szavait, melyeket az Úr igazsága intéz hozzánk, de a gonosz lélek csapdáit, csábításait és félrevezetéseit is.

Bátornak, tapintatosnak és diszkrétnek kell lenni ahhoz, hogy segíteni tudjunk a másíknak felismerni az igazságot, a hamisságokat vagy a kibúvókat.

A végső szándékra irányuló figyelem a meghallgatás feltétele

294. A harmadik fogékonyság vagy figyelem a másikat „előbbre” hajtó impulzusok meghallgatása. Annak nagyon megértő meghallgatása, hogy „a másik igazában hova akar eljutni”. Azontúl, amit éppen most érez vagy gondol, s amit a múltban tett, a figyelem arra irányul, amivé válni akar. Ez néha megköveteli, hogy az illető ne csak azt nézze, hogy mi tetszik neki, ne csak felületes vágyait lássa, hanem azt is, hogy mi volna kedvesebb az Úrnak; egész élettervét lássa, ami az érzések és ízlések felszíne alatt szívének hajlandóságában mutatkozik meg

Ez a meghallgatás a végső szándékra irányuló figyelem, amely végül eldönti az életet, mert van Valaki, aki érti és becsüli a szív ezen végső szándékát, és Jézus az. Ezért Ő mindig kész mindenkinek segíteni ennek felismerésében, és ehhez elég, ha valaki ennyit mond neki: „Uram, ments meg! Irgalmazz nekem!”

A megkülönböztetés jó esetben a szabadság útja

295. A megkülönböztetés csak így válik hatásos eszközzé ahhoz, hogy jobban kövessük az Urat.¹⁶¹ Ezáltal a saját hivatás feismerésének vágya nagyon erőssé, jóvá és emelkedetté válik, ami sokkal jobban megfelel egy-egy élet méltóságának. Mert végső soron a jó megkülönböztetés a szabadság útja, amely világosságra vezet, minden személy páratlan valóságához, amely annyira sajátja, annyira személyes, hogy egyedül Isten ismeri. Mások kívülről teljesen meg nem ismerhetik, és nem láthatják előre, mi lesz belőle.

A meghallgatás bizonyos pillanatában el kell tűnni

296. Ezért, amikor valaki így hallgat meg egy másikat, bizonyos pillanatban el kell tűnnie, hogy az a másik járjon az úton, amelyet felfedezett.

Eltűnni, ahogy az Úr eltűnt a tanítványok szeme elől, otthagya őket szívükben a lánggal, amely ellenállhatatlan készíttetéssé lett, hogy útra keljenek (vö. Lk 24,31–33). Amikor visszaértek a közös-

¹⁶¹ Vö. *Gaudete et exsultate* apostoli buzdítás (2018. március 19.), 169.

ségbe, az emmauszi tanítványok bizonytságot kaptak arról, hogy az Úr valóban feltámadott (vö. Lk 24,34).

A megballgatással folyamatokat kell elindítani

297. Mivel pedig „az idő a tér fölött áll”,¹⁶² folyamatokat kell elindítanunk és kísérnünk, és nem megszabott pályákra kényszerítanunk. Személyek folyamatairól van szó, akik mindig páratlanok és szabadok.

Ezért nehéz receptkönyvet írni, akkor is, ha minden jel pozitív, mert „a pozitív tényezők is gondos mérlegelésre szorulnak, mert nem válnak el élesen a negatívoktól, és nem zárják ki eleve egymást. Ugyanezt kell elmondanunk a negatív tényezőkről is: nem szabad eleve és mindenestül elvetni őket, mert mindegyikükben rejtőzhet valami érték, amit ki lehet szabadítani és vissza lehet vezetni teljes igazságához.”¹⁶³

298. De hogy másokat kísérhess ezen az úton, elsősorban az szükséges, hogy neked magadnak nagy gyakorlatod legyen a rajta járásban. Mária ezt tette, amikor nagyon fiatalon szembenézett a saját kérdéseivel és nehézségeivel. Újítsa meg fiatalságodat a maga imádságával, és anyai jelenlétével mindig kísérjen téged.

¹⁶² *Evangelii gaudium* apostoli buzdítás (2013. november 24.), 222: AAS 105 (2013), 1111.

¹⁶³ Szent II. János Pál pápa: *Pastores dabo vobis* szinódus utáni apostoli buzdítás (1992. március 25.), 10: AAS 84 (1992), 672.

És befejezősül... egy kérés

299. Kedves fiatalok, boldog leszek, ha látom, hogy gyorsabban haladtok, mint a lassúak és félénkek.

Fussatok „annak a szeretett Arcnak a vonzásában, amelyet az Eucharisziában imádunk, és felismerünk a szenvedő testvérben. A Szentlélek segítsen előre ezen a pályán. Az Egyháznak szüksége van lendületetekre, meglátásaitokra, hitetekre. Szükségünk van rátok! És ha megérkeztek oda, ahová mi még nem értünk el, legyen türelmetek bevárni minket.”¹⁶⁴

Loretóban, a Szent Ház kegyhelyén
2019. március 25-én,
Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén,
pápaságom 7. évében

Franciscus

¹⁶⁴ *Találkozás és imádság az itáliai fiatalokkal Rómában, a Circo Massimónál* (2018. augusztus 11.): *L'Osservatore Romano*, 2018. augusztus 13-14., 6.

NÉV- ÉS TÁRGYMUTATÓ

- A dokumentum számozott pontjai szerint -

barátság

- Isten ajándéka 151
- különleges kapcsolat 152

család

- az ifjúsági lelkipásztorkodás helye 216
- fiatalok számára a legfőbb tájékoztató pont 262
- érdemes mindent vállalni érte 263

digitális környezet

- leírása 86
- akadályozza a hiteles személyközi kapcsolat kialakulását 88

digitális környezet veszélyei

- álhírgyártás 89
- *dark web* 88
- demokratikus folyamat manipulációja 89
- erőszak 88
- kizsákmányolás 88
- lelkiismeretek manipulációja 89
- magány 88
- manipuláció 88
- zárt körök kialakulása 89

digitális világ veszélyei

- gigantikus gazdasági érdekek működnek benne 89
- online kapcsolatok embertelenné válhatnak 90

Egyház

- anya, aki siratja fiatal gyermekei drámáit 75
  - az Úr eszköze akar lenni 83
  - sérül a visszaélések következtében 101
  - mai helyzete a megtisztulás kezdete lehet 102
  - olyan, mint egy kenu öreg megfigyelőkkel és fiatal evezősökkel 201
  - csodálatos poliéder 207
  - ~nak fiatalnak kell lennie 34
  - ~nak Jézus Krisztusra kell reflektálnia 39
  - ~nak össze kell gyűjtenie a fiatalok nézeteit, sőt bírálatait is 39
- ## **Egyház akkor fiatal, ha**
- azonos önmagával 35
  - fogadja Isten szavának erejét 35
  - fogadja a Szentlélek erejét 35
  - fogadja az Eucharisztia erejét 35
- ## **Egyház fiatal szentjei**
- a fiatal Krisztus drága tükröződései 49
  - arra készítetnek, hogy térjünk vissza első szeretetünkhöz 50
  - járjanak közben a világ fiataljaiért 63
  - Carlo Acutis, Tiszteletreméltó 104
  - Ceferino, Namuncurá, Boldog 58
  - Domonkos, Savio, Szent 56

- Ferenc, Assisi, Szent 52
- Izidor, Bakanja, Boldog 59
- Johanna, Szent 53
- Katheri, Tekakwita, Szent 55
- Klára, Badano, Boldog 62
- Marcell, Callo, Boldog 61
- Péter György, Frassati, Boldog 60
- Phu Yen András, Boldog 54
- Sebestyén, Szent 51
- Teréz, Lisieux-i, Szent 57

egyházi intézmények

- az ifjúsági lelkipásztorkodás helyei 218

egyházi otthonok

- az ifjúsági lelkipásztorkodás helyei 217

eksztázis

- kiléptet önmagunkból 164

ellenségeskedés

- mindent rombol 169

érelődés

- az ifjúsági lelkipásztorkodás iránya 209

felnöttek

- a fiatal testet teszik a szépség modelljévé 79
- a maguk számára akarják elrabolni a fiatalságot 79
- az „örökifjú” stílus felvételével tönkreteszik a nemzedékek közötti kapcsolatot 80
- megtanultak-e sírni a fiatalokért 76
- ~et fenyegeti a veszedelem, hogy csak listákat készítsenek a fiatalok hibáiról és bajairól 66
- ~nek is érelődniük kell 160

fiatal egyház reagálása 42

- fiatal élet** teljességéhez találkozni kell Jézussal 150

fiatalkori munkanélküliség

- ártalmi 270
- a társadalmak alapvető kérdése 271

fiatalnak lenni

- áldott időszak 135
- kaland 134
- kegyelem 134
- nem pusztá átmenet 135

fiatalok

- a 16–29 éves korosztály 68
- a digitális környezetben 87
- a gyökértelenség manipulálhatóvá teszi őket 181
- a szépség felfedezésével lerakják az igazi szolidaritás és a találkozás kultúrájának alapjait 183
- a társadalmi kirekesztés és peremre sodródás különböző formáit szenvedik el vallási, etnikai vagy gazdasági okokból 74
- az Úr eszközeiként sugározzák a reményt és a világosságot 177
- álmainak nagy ellensége az aggodás 142
- ápolják a közösségi barátságot és a közjó szolgálatát 169
- börtönbe jutnak függések, erőszak, devianciák miatt 72
- döntéseit fenyegeti a tehetetlenség 141
- döntéseket amelyek határozott formát adnak az életüknek 140
- Egyháztól való elfordulásának komoly és figyelemre méltó okai vannak 40
- elismerik, hogy életük és identitásuk növekedése számára lényeges a test és a szexualitás 81
- élményei közösségi szolgálatokban 171
- fedezzék fel az igazi szépséget 183
- hálások az Egyház igazi szolgálói iránt 99

- homogenizálása sorozatgyártott, manipulálható alanyokká akarja formálni őket 186
- igazi érlelődését a lelki fejlődés jelenti 159
- igazi fejlődése az Eucharisziából fakad 173
- igényei az Egyházzal szemben 41
- Isten jelen ideje 64
- kapcsolata az öregekkel 187-189
- kis csoportba zárkózása veszedelem 168
- közösségszolgálati lehetőségei 172
- küldetése nem könnyű és gond nélküli 178
- küldetéséről Hurtado Szent Albert tanítása 175
- legyenek a változások főszereplői 174
- lelkipásztori gondozása 202
- meg akarják élni a jelent 144
- megajándékozzák hozományukkal a közösséget 65
- missziós hajlandósága 239
- missziós találékonyága 241
- nagyon különböző környezetekben élnek 69
- ne dőljenek be a világ kínálatainak 184
- ne erkélyről nézzék az életet 143
- ne fénymásolat, hanem önmaguk legyenek 107
- ne hagyják, hogy a világ magával ragadja őket 176
- ne heverőn, képernyő előtt töltsék az életet 143
- néha csak Istennek tudják elmondani szenvedésüket 77
- néhol menekülnek a családból 80
- nem csak a jövőben akarnak élni 144
- nem csak a világ jövője 64
- nem keresztény családban felnőttek lelkipásztori gondozása 232
- nem mondhatnak le álmaikról 272
- növekedése gyökerek nélkül lehetetlen 179
- óvakodjanak az elszigetlődéstől 110
- részesei a migrációnak 91
- sajátos vonása a társadalmi elkötelezettség 170
- sebeket hordozhatnak 83
- segíthetnek a visszaélések megelőzésében 100
- száma országonként nagyon eltérő 69
- szárnyalni akarnak 139
- szerepet kell kapniuk a lelkipásztori projektekben 202
- szívének nyugtalansága megnyitja a bátorság útját 138
- testi, szellemi, lelki növekedése és érlelődése 158
- védekezésül önzővé, ellenségessé és bizalmatlanná válnak mindenki iránt 73
- védekezzenek a negatív hatások ellen 73
- világa sokféle 68
- fiatalok dolga, hogy**
- a jövőbe tekintsenek a gyökerek eltépése nélkül 137
- felépítsék önállóságukat anélkül, hogy magányossá válnának 137
- fiatalok egy része**
- erőszak áldozata lesz 72
- háborús körülmények között él 72
- üldözést szenved a hitéért 72
- fiatalok segíthetik az Egyházat, hogy**
- alázattal engedje, hogy kérdéseket intézzenek hozzá 37

- az utolsók és kiselejtezettek mellett álljon 37
- érzékenyebb legyen 65
- harcoljon az igazságosságért 37
- képes legyen a tanúságtételre 37
- ne horgonyozzon le 37
- ne korrumpálódjék 37
- szegényebb legyen 37

fiatalokat

- a felnőtteknek empátiával kell hallgatniuk 38
- az egész közösség evangelizálja 202
- ideologizálnak 73
- eszközzé tesznek 73
- halálba visznek 73
- haderőként használják 73
- megérinti a magába zárózás kísértése 165
- szent földnek kell tekinteni 67
- úgy kell kezelni, mint „testvéreket” 15

fiatalokban él

- a kapcsolatteremtés nagy szükséglete 84
- a testvériségről szóló álom 84
- a vágy, hogy kibontakoztathassák képességeiket 84
- az Isten utáni vágy 84

fiataloknak

- szóló nagy örömhír három részből áll 111
- mindig kritikus lelkűnek kell lennie 190

fiatalok az Őszövetségi Szentírásban

- József, Jákob fia 6
- Gedeon 7
- Sámuel 8
- Dávid 9
- szíriai Námán szolgálója 11
- Salamon 10

fiatalok az Újszövetségi Szentírásban

- a feltámasztott naimi ifjú 20
- a gazdag ifjú Márknál 17
- a gazdag ifjú Máténál 18
- a tékozló fiú 12
- az öt ökös és öt balga leány 19
- Jézusnak nem tetszett, ha a felnőttek megvetéssel néztek a fiatalokra 14
- okosak legyenek 16
- Szent Pál leveleiben 13

fiatalság

- elvont fogalom, csak fiatalok léteznek 71
- igazi abban áll, hogy szeretni képes a szívünk 13
- nemcsak életkor, hanem a szív állapota 34

fiatalságokról kell beszélünk 68 fogatékos fiatalok élni akarása 149

globalizáció

- a kulturális gyarmatosítás formáit hozza magával 185

gobelin

- fonákjának és színének tanítása 198

gyökerek

- nem horgonyok, hanem kiindulási pontok 200

hálával kell átélni

- az élet apró örömei is 146

házasságra készülni kell 265

házastársak

- a tökéletesedés útját járják 266

hit közös megélése 164

hívatas tág értelemben 248

- a gazdag ifjú nem fogadta el 251
- az életszentségre 249
- elfogadása boldoggá tesz 288

- első és legfontosabb a keresztségi meghívás 267
- isteni ajándéka interaktív 289
- Jézus baráti meghívása 287
- Jézus barátságára hív 250
- másokért való lét 258
- másokhoz szóló küldetés 253
- másoknak végzett szolgálatokra 254
- pálya, amely az erőket és tetteket a szolgálat irányába tereli 255
- rávezet, hogy a legjobbat hozzuk ki magunkból Isten dicsőségére és a többiek javára 257

hívás a családi életre

- a szerelemben ismerhető fel 260
- a házasság szentsége szenteli meg 260

hívás a papságra

és szerzetességre 274-277

hívás felismerése 256

hívás felismeréséből

- fakad a munka öröme 273

hívás felismeréséhez

- az alapkérdés: Kiért vagyok? 286
- felteendő kérdések 285
- imádságos csend kell 284

hívás felismerésének

- kísérése meghallgatást igényel 291

ideiglenesség kultúrája

- illúzió és hazugság 264

ideológiai gyarmatosítás

- gyakran a hatalmasok segítségének ára 78
- különösen károsítja a fiatalokat 78
- segítségnyújtás feltételeként erkölcsstelen nyugati megoldások rákényszerítése 78

ifjúkor

- a nagylelkű odaadás ideje 108
- az áldozatok ideje 108
- az őszinte ajándékozás ideje 108

ifjúság kultusza

- eszköz a fiatalok leigázására 182

ifjúsági és családi

lelkipásztorkodás kapcsolata 242

ifjúsági csoportok

- az ifjúsági lelkipásztorkodás helyei 219

ifjúsági lelkipásztorkodás

- a keresztény életet erősítő nagy élményeket nyújtson 212
- a szeretet nyelvén beszéljen 211
- csak szinodális lehet 206
- két nagy akcióiránya 209
- maguk a fiatalok is végzik 210
- missziós legyen 240
- nem szólhat csak egy elit rétegnek 236
- rugalmas legyen 204

ifjúsági lelkipásztorkodásban

- a kísérés helyei 247
- a kísérők szerepe 244
- a közösség feladata 243
- a leendő vezetők kísérése 245
- a spirituális és kulturális képzés összetartozik 223
- elvárások a kísérőkkel szemben 246

- mindenkinek helye van 235

ifjúsági lelkipásztorkodás

alkalmai

- imádság 224
- jámborsági gyakorlatok 229
- liturgia 224
- művészi megnyilvánulások 226
- sport 227
- szentségek vétele 229
- szeretet szolgálatai 225
- természetjárás 228

ifjúsági lelkipásztorkodás helyei

- család 216
- csoportok 219
- intézményeink 218

- katolikus iskolák 221
- otthonok 217
- plébániák 220
- ifjúsági lelkipásztorkodás mintája**
- az emmauszi tanítványok története 237

ifjúsági lelkipásztorkodás népies formája 230

ifjúsági lelkipásztorkodás pillérei

- a testvéri szeretetben való növekedés 213
- az igehirdetés elmélyítése 213

imádság

- kihívás és kaland 155
- az ifjúsági lelkipásztorkodás alkalmá 224

iskolák és egyetemek

- megújulásának feltételei 222

Isten

- fontos vagy számára 115
- nem akarja elgyengíteni a fiatalok élni akarását 145
- semmit nem vesz zokon tőled 117
- szeretetének jellemzői 116

Isten szeret téged

- a fiataloknak szóló nagy örömhír első része 112
- a Szentírásban 114

istenszerelem

- a Szentlélek kegyelméből lehetséges 132
- szenvedéllyel tölti el az életet 132

jámborsági gyakorlatok

- az ifjúsági lelkipásztorkodás alkalmá 229

jelen jó megélése

- ápolod a testvériséget 147
- az élet minden apró örömét Isten szeretete ajándékként fogadod 147

- Jézust követed 147
- jóra fordítod energiáidat 147
- nehéz pillanatokban is 149
- Nguyễn Van Thuân bíboros példája 148

Jézus

- a feltámasztásakor nagykorúsította Jairus leányát 136
- a 12 éves elvesztésének tanulságai 29
- az Egyház összes fiataljait egyesíteni tudja egyetlen álomban 157
- barátoknak mutatkozik 153
- barátoknak tekinti apostolait 153
- barátsága felbonthatatlan 154
- fiatal ember a fiatalok között 22
- fiatalon halt meg 23
- fiatalon kezdett tanítani 25
- gyermekkora 24
- megvilágítja a fiatalokat 31
- minden fiatal megtalálhatja magát Őbenne 31
- mindig a szeretett Fiú 28
- názáreti élete 28
- rejtett élete Názáretben 26
- serdülő- és ifjúkora készüllet a nagy küldetésre 27
- segít, hogy érdemes legyen fiatalnak lenni 109

Jézus fiatalsága

- arra készítet, hogy hirdessük azt az életet, melyet érdemes élni 32
- az előregedett világ igazi fiatalsága 32
- az igazi forrás, amely életben tartja álmainkat, terveinket, nagy ideáljainkat 32
- csillagunk 33
- minden fiatal modellje 30

Jézussal való barátság

- a vele való egység élménye 156

katolikus iskolák

- az ifjúsági lelkipásztorkodás helyei 221

keresés

- az ifjúsági lelkipásztorkodás iránya 209

klerikalizmus

- a hivatalt hatalomnak és nem szolgálatnak érti 98

közösségben megélt szeretet 167

Krisztus él

- a fiataloknak szóló nagy örömhír harmadik része 124
- a Vele való találkozás nagy élménye 129
- Barátod és Üdvözítőd 126
- éltetni akar téged 128
- ezért valóban jelen lehet az életedben 125
- Ővele mindig előbbre tudunk jutni 127

Krisztus üdvözít

- a fiataloknak szóló nagy örömhír második része 119
- erősen higgy az ő irgalmasságában 123
- ezért a fiatalokat nem lehet árverésen eladni 122
- ingyenesen 121
- minden bukásunk után fölsegít, és talpra állít 120
- vég nélkül megbocsát 119

lélek öregsége

- mindaz, ami elválaszt a többiektől 13

lelki fejlődés megmutatkozik

- irgalmas szeretetben 163
- nagylelkű szeretetben 163
- testvéri szeretetben 163

lelkiismeret nevelése

- engedjük, Krisztus alakítson minket 282

- Isten műveinek elismerése 282
- jöttek következetes gyakorlása 282

liturgia

- az ifjúsági lelkipásztorkodás alkalma 224

mai világ kínálata a fiataloknak

- Isten nélküli lelkiség 184
- késleltetett paradicsomi jövő 184
- közösségi érzék nélküli érzelmi élet 184
- látszat hamis kultusza 184
- szegényektől való félelem 184
- szenvedő ember iránti érzék nélküli érzelmi élet 184

másokért való lét alapformái

- a család 259
- a munka 259

meghallgatás

- bizonyos pillanatban el kell tűnni 296
- folyamatokat kell elindítania 297

meghallgatás feltételei

- személynek szóló figyelem 292
- a kegyelem és kísértés közötti megkülönböztetés 293
- a végső szándékra irányuló figyelem 294

meghívás

- az ifjúsági lelkipásztorkodás iránya 209

megkülönböztetés

- a szabadság útja 295
- betekintés Isten minden egyes emberre vonatkozó tervébe 280
- bölcsessége nélkül könnyen bábokká alakulhatunk a pillanatnyi irányzatok piacán 279
- egyik megnyilvánulása a saját hivatás felismerése 283
- feltételezi a lelkiismeret nevelését 281

megszólítás

- az ifjúsági lelkipásztorkodás iránya 209

migráns fiatalok 91

- befogadása 93
- befogadásának feladata 94
- indítékai 92
- nyomorúsága 92
- veszteségei 93

munka

- a személyes megvalósulás útja 269
- az élet értelmének része ezen a földön 269
- az emberi kibontakozás útja 269
- az érlelődés útja 269
- az ifjúsági lelkipásztorkodás alkalma 226
- értelme 268
- szükséglet 269

nemzedékek közötti kapcsolat

- tartja össze a társadalmat 191

népies ifjúsági lelkipásztorkodás

- ajtót nyit és teret ad mindenkinek 234
- mibenléte 231
- vezetői 231

népi jámborság

- jelentősége 238

növekedés

- az ifjúsági lelkipásztorkodás iránya 209
- jelentése 161

öregék

- emlékek őrzői legyenek 196
- mit adhatnak a fiataloknak 197
- mit mondhatnak a fiataloknak 197
- mit taníthatnak a fiataloknak 197

öregék álmai

- és a fiatalok látomásai kiegészítik egymást 192

- élmények emlékeiből szövődnek 193

- nem médiatéma 195

öregék és fiatalok együtt

- beleyökerezhetnek a jelenbe 199
- közlekedhetnek a jövőben 199
- közlekedhetnek a múltban 199

plébániák

- az ifjúsági lelkipásztorkodás helyei 220

sport

- az ifjúsági lelkipásztorkodás alkalma 227

Szentírás

- biztat az élet élvezezésre 145

Szentlélek

- a legjobb fiatalság forrása 133
- az istenszerelem forrása 132
- előkészíti és kitárja a szíveket, hogy befogadják ezt az örömhírt 130
- hívd segítségül, hogy szüntelenül megújítsa benned a nagy örömhír élményét 131
- segít, hogy növekedj az örömben, ha hagyod őt tevékenykedni 130

szentségek vétele

- az ifjúsági lelkipásztorkodás alkalma 229

szentté válni

- az leszel, akit Isten megálmodott és teremteni akart 162
- nem fénymásolat leszel 162
- teljesebb értelemben önmagad leszel 162

szereket szolgálatai

- az ifjúsági lelkipásztorkodás alkalma 225

szexuális erkölcs

- az Egyháztól való eltávolodás oka 81

- gyakran a meg nem értés oka 81
szexuális visszaélések

- kiskorúakkal szemben 96

szexualitás

- Isten ajándéka 261

Szűz Mária

- a fiatal Egyház modellje 43

- a nagylelkű leány 46

- az égben Anyánk 48

- fiatalságában az erős asszony 45

- igenjének súlya 44

- jelenlétében született az Egyház
47

- megvilágítja fiatalságunkat 48

tanúságtétel

~hez bátornak kell lennünk 36

Teremtő

- álma gyermekeiről 194

természetjárás

- az ifjúsági lelkipásztorkodás
alkalma 228

üdvösség informatikai torzképei
252

végtelen vágya

- a szívünkben él 290

veszedelmek

- a tudomány és a gyógyítási technológiák részéről 82

világ

- banális dolgokkal elkábítja

a fiatalokat 75

- információkkal elkábítja

a fiatalokat 75

- szórakozásokkal elkábítja

a fiatalokat 75

visszaélések

- gazdasági 98

- hatalmi 98

- káros hatásai 95

- lelkiismereti 98

- szexuális 98

TARTALOM

BEVEZETÉS [1-4]	5
------------------------------	---

ELSŐ FEJEZET

MIT MOND ISTEN SZAVA A FIATALOKRÓL	7
---	---

Fiatalok a Bibliában [5]	7
--------------------------------	---

Az Ószövetségben	7
-------------------------------	---

József, Jákob fia [6]	7
-----------------------------	---

Gedeon [7]	7
------------------	---

Sámuel [8]	8
------------------	---

Dávid [9]	8
-----------------	---

Salamon [10]	8
--------------------	---

A szíriai Námán szolgálója [11]	8
---------------------------------------	---

Az Újszövetségben	9
--------------------------------	---

A tékozló fiú [12]	9
--------------------------	---

Szent Pál tanítása [13]	9
-------------------------------	---

Jézus számára az életkor nem jelentett kiváltságokat [14]	10
---	----

A fiatalokat úgy kell kezelni, mint „testvéreket” [15]	10
--	----

A fiatalok okosak legyenek [16]	10
---------------------------------------	----

A gazdag ifjú Márknál [17]	11
----------------------------------	----

A gazdag ifjú Máténál [18]	11
----------------------------------	----

Az öt okos és öt balga szűz [19]	12
--	----

A feltámasztott naimi ifjú [20-21]	12
--	----

MÁSODIK FEJEZET

JÉZUS KRISZTUS MINDIG FIATAL	13
---	----

Jézus fiatal ember a fiatalok között [22]	13
---	----

Jézus fiatalisága	13
Jézus fiatalon halt meg [23]	13
Jézus gyermekkora [24]	14
Jézus fiatalon kezdett tanítani [25]	14
Jézus rejtett élete Názáretben [26]	14
Jézus serdülő- és ifjúkora készület volt a nagy küldetésre [27]	15
Jézus názáreti élete [28]	15
A 12 éves Jézus elveszésének tanulságai [29]	15
Jézus ifjúsága megvilágosít	16
Jézus fiatalisága minden fiatal modellje [30]	16
Jézusban minden fiatal megtalálhatja magát [31]	17
Jézus fiatalisága az előregedett világ igazi fiatalisága [32]	17
Jézus fiatalisága a csillagunk [33]	18
Az Egyház fiatalisága	18
Az Egyháznak fiatalnak kell lennie [34]	18
A megújítást elfogadó Egyház	19
Az Egyház fiataliságának feltételei [35]	19
A tanúságtételhez bátornak kell lennünk [36]	19
A fiatalok segíthetik az Egyházat [37]	19
A felnőtteknek empátiával kell hallgatniuk a fiatalokat [38]	20
Az idők jeleit figyelő Egyház	20
Az Egyháznak össze kell gyűjtenie a fiatalok nézeteit, sőt bírálatait is [39]	20
A fiatalok Egyháztól való elfordulásának komoly és figyelemre méltó okai vannak [40]	21
A fiatalok igényei az Egyházzal szemben [41]	21
A fiatal Egyház reagálása a kihívásokra [42]	22
Mária, a názáreti leány	22
Szűz Mária a fiatal Egyház modellje [43]	22
Szűz Mária „igen”-jének súlya [44]	22
Szűz Mária fiataliságában az erős asszony [45]	23
Szűz Mária a nagylelkű leány [46]	24
Szűz Mária jelenlétében született az Egyház [47]	24
Szűz Mária az égben Anyánk [48]	24

Fiatal szentek	24
Az Egyház fiatal szentjei:	
a fiatal Krisztus drága tükröződései [49]	24
A fiatal szentek arra készítetnek, hogy térjünk vissza	
első szeretetünkhöz [50]	25
Szent Sebestyén [51]	25
Assisi Szent Ferenc [52]	25
Szent Johanna [53]	26
A vietnámi Boldog Phu Yen András [54]	26
Az indián Tekakwita Szent Katheri [55]	26
Savio Szent Domonkos [56].....	26
Lisieux-i Szent Teréz [57]	26
Az argentin Boldog Namuncurá Ceferino [58]	27
A kongói Boldog Bakanja Izidor [59].....	27
Az olasz Boldog Frassati Péter György [60]	27
A francia Boldog Callo Marcell [61]	27
Boldog Badano Klára [62].....	27
A fiatal szentek járjanak közben a világ fiataljaiért [63]	28

HARMADIK FEJEZET

TI VAGYTOK ISTEN JELEN IDEJE	29
A fiatalok nem csak a világ jövője [64]	29
Pozitívumok	29
A fiatalok megajándékozzák hozományukkal	
a közösséget [65]	29
A felnőtteket fenyegető veszedelem [66]	30
A fiatalokat szent földnek kell tekinteni [67]	30
Sokféle fiatalság	30
Fiatalságokról kell beszélnünk [68]	30
A fiatalok nagyon különböző környezetekben élnek [69-70]	31
Néhány dolog, ami a fiatalokkal történik	32
Csak fiatalok léteznek [71].....	32
Egy válságban lévő világ fiataljai	32
Rendkívüli helyzetekben élő fiatalok [72]	32

A fiatalok védekeznek a negatív hatások ellen [73]	32
A fiatalokat érő csapások [74]	33
Az Egyház anya, aki siratja fiatal gyermekei drámáit [75]	33
A felnőttek megtanultak-e sírni a fiatalokért? [76]	33
A fiatalok néha csak Istennek tudják elmondani szenvadásukat [77]	34
Az ideológiai gyarmatosítás gyakran a hatalmasok segítségének ára [78]	34
A felnőttek a fiatal testet teszik a szépség modelljévé [79] ..	35
A fiatalok néhol menekülnek a családból [80]	35
Vágyak, sebek, keresések	36
A fiatalok elismerik, hogy életük és identitásuk növekedése számára lényeges a test és a szexualitás [81]	36
Veszedelmek a tudomány és a gyógyítási technológiák részéről [82]	36
A fiatalok sebeket hordozhatnak [83]	37
A fiatalokban élő vágyak [84]	37
A Szinódus nagy témái [85]	37
A digitális környezet	38
A digitális környezet leírása [86]	38
A fiatalok és a digitális környezet [87]	38
A digitális környezet veszélyei [88]	39
A digitális világ gazdasági összefüggései [89]	39
Az online kapcsolatok veszélyei [90]	40
Korunk paradigmája: a migránsok	40
A fiatalok részesei a migrációnak [91]	40
A migráns fiatalok indítékai és nyomorúsága [92]	41
A migráns fiatalok veszteségei [93]	41
A migráns fiatalok befogadásának feladata [94]	42
Véget kell vetni a visszaélés minden formájának [95]	42
A szexuális visszaélések kiskorúakkal szemben [96]	43
A visszaélések ismétlődésének megelőzése [97]	43
A visszaélések fajtái [98]	43
A fiatalok hálások az Egyház igazi szolgálóinak [99]	44
A fiatalok segíthetnek a visszaélések megelőzésében [100] ..	44

Az Egyház sérül a visszaélések következtében [101]	45
Az Egyház mai helyzete a megtsztulás kezdete lehet [102]	45
Van kiút [103]	46
Tiszteletreméltó Carlo Acutis biztató példája [104-106]	46
A fiatalok ne fénymásolatok, hanem önmaguk legyenek [107]	47
Az ifjúkor a nagylelkű odaadás, az őszinte ajándékozás, az áldozatok ideje [108]	47
Jézus segít, hogy érdemes legyen fiatalnak lenni [109]	48
A fiatalok óvakodjanak az elszigetelődéstől [110]	48

NEGYEDIK FEJEZET

A NAGY ÖRÖMHÍR AZ ÖSSZES FIATALNAK	50
A fiataloknak szóló nagy örömhír három részből áll [111] ..	50
Isten a szeretet	50
A nagy örömhír első része: Isten szeret téged [112-113]....	50
Isten szeretete a Szentírásban [114]	51
Isten szeret téged: fontos vagy számára [115]	52
Isten szeretetének jellemzői [116].....	52
Isten semmit nem vesz zokon tőled [117]	52
Krisztus üdvözít téged	53
A fiataloknak szóló nagy örömhír második része:	
Krisztus üdvözít téged [118]	53
Krisztus üdvözít: vég nélkül megbocsát [119]	53
Krisztus minden bukásunk után fölsegít [120]	54
Krisztus ingyenesen üdvözít [121]	54
A fiatalokat nem lehet árverésen eladni [122]	54
Krisztus üdvözít: erősen higgy az ő irgalmasságában [123] ..	55
Krisztus él!	55
A fiataloknak szóló nagy örömhír harmadik része:	
Krisztus él! [124]	55
Krisztus él, ezért valóban jelen lehet az életedben [125] ...	56
Krisztus él: Barátod és Üdvözítőöd [126].....	56
Krisztus él: Ővele mindig előbbre tudunk jutni [127]	56
Krisztus él: éltetni akar téged [128]	56

Krisztus él: a Vele való találkozás nagy élménye [129]	57
A Lélek életet ad	57
A Szentlélek előkészít és segít [130]	57
Hívd segítségül a Szentlelket! [131]	57
Az istenszerелеm szenvedéllyel tölti el az életet [132]	58
A Szentlélek az istenszerелеm és a fiatalság forrása [133] ...	58
 ÖTÖDIK FEJEZET	
AZ IFJÚKOR TEENDŐI	59
Fiatalnak lenni kegyelem és kaland [134]	59
Fiatalnak lenni nem pusztá átmenet [135]	59
Az álmok és döntések ideje	59
Jézus a feltámasztásakor nagykorúsította	
Jairus leányát [136]	59
A fiatalok dolga [137]	60
A fiatalok szívének nyugtalansága megnyitja	
a bátorság útját [138]	60
A fiatalok szárnyalni akarnak [139]	61
A fiatalok döntéseket hoznak [140]	61
A fiatalok döntéseit fenyegeti a tehetetlenség [141]	61
A fiatalok álmainak nagy ellensége az aggodás [142]	62
A fiatalok ne erkélyről nézzék, és ne heverőn,	
képernyő előtt töltsék az életet [143]	62
Az élni és tapasztalni akarás	63
A fiatalok nem csak a jövőben akarnak élni,	
meg akarják élni a jelent [144]	63
Isten nem akarja elgyengíteni a fiatalok élni akarását [145] ..	63
Hálával kell átélni az élet apró örömeit is [146]	64
A jelen jó megélése [147]	64
Nguyên Van Thuân bíboros példája [148]	64
A jelen jó megélése a nehéz pillanatokban is [149]	65
A fogyatékos fiatalok élni akarása	65
Barátságban Krisztussal	65
A fiatal élet teljességéhez találkozni kell Jézussal [150]	65
A barátság Isten ajándéka [151]	66

A barátság különleges kapcsolat [152]	66
Jézus barátoknak mutatkozik [153]	66
Jézus barátoknak tekinti apostolait	66
Jézus barátsága felbonthatatlan [154]	67
Az imádság kihívás és kaland [155]	67
A Jézussal való barátság a vele való egység élménye [156] ..	68
Jézus az Egyház össze fiataljait egyesíteni tudja egyetlen álomban [157]	68
A növekedés és érlelődés	69
A fiatalok testi, szellemi, lelki növekedése és érlelődése [158]	69
A fiatalok igazi érlelődését a lelki fejlődés jelenti [159]	69
A felnőtteknek is érlelődniük kell [160]	70
A növekedés jelentése [161]	70
Mit jelent szentté válni [162]	71
A testvériség teendői	72
A lelki fejlődés a testvéri szeretetben mutatkozik meg [163]	72
Az eksztázis kiléptet önmagunkból [164]	72
A fiatalokat megéri a magába zárózás kísértése [165]	72
Idő előtt megöregszel, ha magadba zárkózol [166]	73
A közösségben megélt szeretet [167]	73
Elkötelezett fiatalok	74
A fiatalok kis csoportba zárkózása veszélyes [168]	74
Az ellenségeskedés mindent rombol [169]	74
A mai fiatalok sajátos vonása a társadalmi elkötelezettség [170]	75
A fiatalok élményei közösségi szolgálatokban [171]	75
A fiatalok közösségi szolgálati lehetőségei [172]	76
A fiatalok igazi fejlődése az Eucharisziából fakad [173]	76
A fiatalokra igen nagy feladat vár	76
Fiatalok, legyetek a változások főszereplői! [174]	76
Bátor misszionáriusok	77
Hurtado Szent Albert tanítása a fiatalok küldetéséről [175] ..	77

A fiatalok ne hagyják, hogy a világ magával ragadja őket [176]	78
A fiatalok az Úr eszközeiként sugározzák a reményt és a világosságot [177]	78
A fiatalok küldetése nem könnyű és gond nélküli [178]	79
HATODIK FEJEZET	
GYÖKÉRREL RENDELKEZŐ FIATALOK	80
A fiatalok növekedése gyökerek nélkül lehetetlen [179] ...	80
Hogy ne tépjenek ki a földből [180]	80
A fiatalokat a gyökértelenség manipulálhatóvá teszi [181] ..	81
Az ifjúság kultusza eszköz a fiatalok leigázására [182]	81
A fiatalok a szépség felfedezésével lerakják az igazi szolidaritás és a találkozás kultúrájának alapjait [183]....	81
A mai világ kínálata a fiataloknak [184].....	82
A globalizáció a kulturális gyarmatosítás formáit hozza magával [185]	82
A fiatalok homogenizálása sorozatgyártott, manipulálható alanyokat akar formálni [186]	83
Kapcsolatod az öregekkel	83
A fiatalok kapcsolata az öregekkel [187]	83
A fiatalok kapcsolata az öregekkel a Szentírásban [188–189]	84
A fiataloknak mindig kritikus lelkűnek kell lennie [190]....	84
A nemzedékek közötti kapcsolat tartja össze a társadalmat [191]	84
Álmok és látomások	85
Az öregek álmai és a fiatalok látomásai kiegészítik egymást [192]	85
Az öregek álmai élmények emlékeiből szövődnek [193] ...	85
Őseink álmai [194].....	85
A Teremtő álma gyermekeiről	86
Az öregek álma nem médiatéma [195]	86
Az öregek emlékek őrzői legyenek [196]	86
Az öregek mit adhatnak a fiataloknak [197].....	87

Közösen kockáztatni	87
A gobelin fonákjának és színének tanítása [198]	87
Öregek és fiatalok együtt [199]	88
A gyökerek nem horgonyok, hanem kiindulási pontok [200]	88
Az Egyház kenu öreg megfigyelőkkel és fiatal evezősökkel [201]	88

HETEDIK FEJEZET

A FIATALOK LELKIPÁSZTORI GONDOZÁSA [202]	90
Szinodális lelkipásztorkodás	90
A fiatalok kapjanak szerepet a lelkipásztori projektekből [203]	90
Az ifjúsági lelkipásztorkodásnak rugalmasnak kell lennie [204-205]	91
Az ifjúsági lelkipásztorkodás csak szinodális lehet [206] ...	91
Az Egyház csodálatos poliéder [207-208]	92
Nagy akcióirányok	
Két nagy akcióirány: keresés és növekedés [209]	92
Az ifjúsági lelkipásztorkodást maguk a fiatalok is végzik [210]	92
Az ifjúsági lelkipásztorkodásnak a szeretet nyelvén kell beszélnie [211]	93
A keresztény életet erősítő nagy élményeket kell nyújtani [212]	93
Az ifjúsági lelkipásztorkodás pillérei [213]	94
Az ifjúsági lelkipásztorkodás pillére az igehirdetés elmélyítése [214]	94
Az ifjúsági lelkipásztorkodás pillére a testvéri szeretetben való növekedés [215]	94
Megfelelő környezetek	
Az ifjúsági lelkipásztorkodás helye a család [216]	95
Az ifjúsági lelkipásztorkodás helyei a különböző otthonok [217]	95

Az ifjúsági lelkipásztorkodás helyei különféle intézményeink [218].....	96
Az ifjúsági lelkipásztorkodás helyei a különféle csoportok [219]	97
Az ifjúsági lelkipásztorkodás helye a plébánia [220]	97
A nevelőintézetekben folyó lelkipásztorkodás	97
Az ifjúsági lelkipásztorkodás helyei a katolikus iskolák [221]	97
Az iskolák és egyetemek megújulásának feltételei [222]....	98
Az ifjúsági lelkipásztorkodásban a spirituális és kulturális képzés összetartozik [223]	99
Az ifjúsági lelkipásztorkodás alkalmai	99
Az imádság és a liturgia [224]	99
A szeretet szolgálatai [225]	100
A művészi megnyilvánulások [226]	100
A sport [227]	101
A természetjárás [228]	102
A jámborsági gyakorlatok [229].....	102
Népies ifjúsági lelkipásztorkodás	102
Az ifjúsági lelkipásztorkodás népies formája [230].....	102
A népies ifjúsági lelkipásztorkodás mibenléte és vezetői [231]	103
Nem keresztény családban felnőtt fiatalok lelkipásztori gondozása [232].....	104
A népies ifjúsági lelkipásztorkodás ajtót nyit és teret ad mindenkinek [233].....	104
Az ifjúsági lelkipásztorkodásban mindenkinek helye van [234-235]	104
Az ifjúsági lelkipásztorkodás nem szólhat csak egy elit rétegnek [236]	105
Az ifjúsági lelkipásztorkodás mintája az emmauszi tanítványok története [237]	106
A népi jámborság jelentősége az ifjúsági lelkipásztorkodásban [238].....	106

Mindig misszionáriusok	107
A fiatalok missziós hajlandósága [239]	107
Az ifjúsági lelkipásztorkodásnak missziós jellegűnek kell lennie [240]	107
A fiatalok missziós találékonysága [241]	107
A felnőttektől kapott kísérés	108
Az ifjúsági és családi lelkipásztorkodás kapcsolata [242] ...	108
A közösség feladata az ifjúsági lelkipásztorkodásban [243]..	108
A kísérők szerepe az ifjúsági lelkipásztorkodásban [244] ...	108
Az ifjúsági lelkipásztorkodás leendő vezetőinek kísérése [245]	109
A fiatalok elvárásai a kísérőkkel szemben [246]	109
A kísérés helyei az ifjúsági lelkipásztorkodásban [247]	110

NYOLCADIK FEJEZET

A HIVATÁS	111
A hivatás tág értelemben [248]	111
Hivatás az életszentségre [249]	111
A Jézussal való barátságra szóló meghívás	112
Jézus barátságra hív [250]	112
A gazdag ifjú nem fogadta el a meghívást [251]	112
Az üdvösség informatikai torzképei [252]	112
Másokért vagy	113
A hivatás: másokhoz szóló küldetés [253]	113
Hivatás másoknak végzett szolgálatokra [254]	113
A hivatás: pálya, amely az erőket és tetteket a szolgálat irányába tereli [255]	113
A hivatás felismerése [256]	114
A hivatás rávezet, hogy a legjobbat hozzuk ki magunkból Isten dicsőségére és a többiek javára [257]	114
A hivatás: másokért való lét [258]	115
A szerelem és a család	115
A másokért való lét alapformái a család és a munka [259] ..	115
A családi életre szóló hivatás a szerelemben ismerhető fel és a házasság szentsége szenteli meg [260]	116

A szexualitás Isten ajándéka [261].....	116
A család a fiatalok számára a legfőbb tájékozási pont [262]	116
A családra érdemes mindent feltenni [263]	117
Az ideiglenesség kultúrája illúzió és hazugság [264]	117
A házasságra készülni kell [265]	118
A házastársak a tökéletesedés útját járják [266]	118
Az első és legfontosabb meghívás a keresztségi meghívás [267].....	118
A munka	118
A munka értelme [268]	118
A munka szükséglet [269].....	119
A fiatalkori munkanélküliség ártalmai [270]	120
A fiatalkori munkanélküliség a társadalmak alapvető kérdése [271]	120
A fiatalok nem mondhatnak le álmaikról [272]	120
A hivatás felismeréséből fakad a munka öröme [273]	121
Egy különleges felszenteltségre szóló meghívás	121
Hivatás a papságra és a szerzetességre [274-277].....	121

KILECEDIK FEJEZET

A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS	123
A megkülönböztetés bölcsessége nélkül könnyen bábokká alakulhatunk a pillanatnyi irányzatok piacán [278-279]	123
A megkülönböztetés betekintés Isten minden egyes emberre vonatkozó tervébe [280]	123
A megkülönböztetés feltételezi a lelkiismeret nevelését [281].....	124
A lelkismeret nevelése [282].....	124
Hogyan ismerheted fel a hivatásodat	125
A saját hivatás felismerése a megkülönböztetés egyik megnyilvánulása [283].....	125
A hivatás felismeréséhez imádságos csend kell [284]	125
A hivatás felismeréséhez felteendő kérdések [285]	125

A hivatás felimeréséhez az alapkérdés: Kiért vagyok? [286]	126
A Barát hívása	127
A hivatás: Jézus baráti meghívása [287]	127
A hivatás elfogadása boldoggá tesz [288]	127
A hivatás isteni ajándéka interaktív [289]	127
A végtelen vágya a szívünkben él [290]	128
Meghallgatás és kísérés	128
A hivatás felismerésének kísérése meghallgatást igényel [291]	128
A meghallgatás feltétele a személynek szóló figyelem [292]	128
A kegyelem és kísértés közötti megkülönböztetés a meghallgatás feltétele [293]	129
A végső szándékra irányuló figyelem a meghallgatás feltétele [294]	130
A megkülönböztetés jó esetben a szabadság útja [295]	130
A meghallgatás bizonyos pillanatában el kell tűnni [296] ...	130
A meghallgatással folyamatokat kell elindítani [297-298] ...	131
És befejezésül... egy kérés [299]	132
NÉV- ÉS TÁRGYMUTATÓ	133

